

ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО

Приет с Решение №297 от
Протокол №32/29.03.2021г
на Общински съвет - Дряново

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
ЧАСТ I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО.....	7
ЧАСТ II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА ПЕРИОДА 2021-2027.....	701
ЧАСТ III. ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ;	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
ЧАСТ IV. ПИРОЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ -ПРИОРИТЕТНИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ	95
ЧАСТ V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ.....	98
ЧАСТ VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ	

ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ Грешка!

Показалецът не е дефиниран.5

**ЧАСТ VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО**Грешка! Показалецът не е
дефиниран.

**ЧАСТ VIII. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА, СЪГЛАСНО УСЛОВИЯТА
НА ЧЛ.32 ОТ ЗРР 119**

ПРИЛОЖЕНИЯ.....120

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	
SWOT	Силни и слаби страни, възможности и заплахи
АЗ	Агенция по заетостта
АИС	Административна информационна система
БВП	Брутен вътрешен продукт
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяем енергиен източник
ВЕЦ	Водоелектрическа централа
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ДФЕС	Договор за функционирането на Европейския съюз
ЕК	Европейска Комисия
ЕП	Европейски парламент
ЕС	Европейски съюз
ЖП	Железопътен транспорт
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗНА	Закон за нормативните актове
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, обн., ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
ИТСР	Интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МОСВ	Министерство на околната среда и водите

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НКПР	Национална концепция за пространствено планиране
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОДЗ	Обединено детско заведение
ОП	ОП
ОС	Общински съвет
ОСР	Областна стратегия за развитие
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РЗИ	Регионална здравна инспекция
УО	Управляващ орган
ХВП	Хранително-вкусова промишленост
ЦДГ	Целодневна детска градина
ЮНЕСКО	Организация на обединените нации за образование, наука и култура

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план за интегрирано развитие на община Дряново за периода 2021 - 2027 г. е изготвен съгласно Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. издадени на основание на чл.17, т.9 от Закона за регионално развитие (ЗРР), изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 март 2020 г. ПИРО е документ, който определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано развитие на територията на общината и връзките ѝ с други общини, който се разработва в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Северен централен регион за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината.

Съгласно чл.13, ал.2 от ЗРР ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

Като стратегически документ ПИРО обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, свързани със стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията.

ПИРО се изработен за цялата територия на община Дряново, като формулираната визия за развитие е в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северен централен регион за периода 2021-2027 г. и доразвива и надгражда визията от общинския план за развитие (2014-2020 г.). Визията за развитие на общината за новият програмен период е:

„Дряново – просперираща община! Място за инвестиции, съхранени традиции, сигурност, устойчива здравна система и отлична бизнес инфраструктура.“

Най-общо стратегическите цели на ПИРО са насочени към намаляване на икономическите, социалните и териториалните неравновесия и подобряване на жизнения стандарт на жителите на община Дряново. Основната цел на планът е да предложи обща рамка и методика от конкретни действия за устойчиво развитие на местно ниво. За успешното постигане на която е прилаган интегриран подход на развитие, т.е. подход на тясна координация на различните публични политики на базата на местните специфики. Интегрирането на различни секторни дейности за въздействие е съобразено с конкретното място разработване на политиката. Целите са съобразени с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС. При изработването на ПИРО са взети предвид методологическите работни документи на ЕК за използване на индикатори и извършване на оценки.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027 г. е съобразен със следните закони, подзаконови актове и стратегически документи на национално и европейско ниво:

- ✓ Закон за регионалното развитие (ЗРР);
- ✓ Закон за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА);
- ✓ Закон за общинската собственост (ЗОС);
- ✓ Закон за устройство на територията (ЗУТ);
- ✓ Закон за управление на отпадъците (ЗУО);
- ✓ Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие (ППЗРР);
- ✓ Интегрираната териториална стратегия за развитие на северен централен регион (ИТСР);
- ✓ Концепция за по-добро здравеопазване;
- ✓ Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.;
- ✓ Методически указания за разработване и прилагане на областни стратегии за развитие (ОСР) за периода 2021-2027 г.;
- ✓ Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. и проектът на нейната актуализация;
- ✓ Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;
- ✓ Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.;
- ✓ Национална жилищна стратегия на Република България;
- ✓ Общ устройствен план на община Дряново;
- ✓ Предложение за Регламент за общПИРОиложимите разпоредби (РОР) за периода 2021-2027 г.;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския социален фонд плюс;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за развитие на регионите“ ПИРОР 2021-2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за наука и образование“ (ОПНО) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за околна среда“ (ОПОС) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за транспортна свързаност“ (ОПТС) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за електронно управление и техническа помощ“ (ОПЕУТ) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за развитие на човешките ресурси“ (ПИРОЧР) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за морско дело, рибарство и аквакултури“ (ОПМДРА) за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони“ за програмния период 2021–2027 г.;
- ✓ Проект на „Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане“ (ОПХОМП) за програмния период 2021–2027 г.;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- ✓ Стратегия за устойчиво развитие на туризма в България 2014-2030;
- ✓ Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.;
- ✓ Устойчива Европа 2030;
- ✓ Национална програма за развитие: България 2030.

Основни източници на информация за разработване на плана са:

- ✓ Информация, събрана по време на анкетно проучване на територията на община Дряново в периода 14 май – 11 юли 2020 г.;
- ✓ Националният статистически институт;
- ✓ Социално-икономическия анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД;
- ✓ Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН и ИСУН 2020);
- ✓ Евростат;
- ✓ Данни от официалните страници на МС, на министерства и изпълнителни агенции като МРРБ, МОСВ, МЗХГ, МТИТС, МК, ИАОС, ИАРА и др.;
- ✓ Доклади на Световната банка;
- ✓ Информация от регионални структури на общинска администрация Дряново по определени показатели – ТСБ, РИОСВ, РЗИ, РИО и др.

1.	ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ, НУЖДИТЕ И ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО
-----------	--

1.1 Териториален обхват/обща характеристика

Спрямо административно-териториалното деление на Република България, община Дряново се включва в състава на област Габрово. Разположена е в южната част на Северен централен район за планиране в централния дял на Предбалкана върху 248,5 кв. км силно пресечен релеф с надморска височина от 180 до 640 м. Климатът в района е умерено-континентален, надморската височина е около 300 м. Общината граничи с общините Трявна, Габрово, Севлиево и Велико Търново. От общата ѝ площ близо 60% е заета от земеделски територии, 32% - от горски територии (преобладават широколистни гори), 6% - от водни площи, 1% са териториите, заети за транспорт и инфраструктура и едва 0,6 % - от населени места и урбанизирани територии. Населението на общината възлиза на 8 396 жители. В Общината са разположени гр. Дряново и 62 малки селища.

Административният център град Дряново е основан през 1470 г. и отстои на 22 км от областния център град Габрово, на 24 км от административния център на област Велико Търново и на 212 км от българската столица София. Най-близката столица до

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

града е Букурещ (201 км). През общината минава първокласен път Е-85, който свързва основни икономически центрове: Русе – Велико Търново – Габрово – Шипка – Казанлък – Стара Загора. През територията на общината преминава и основната железопътна артерия, свързваща Северна и Южна България: Русе – Горна Оряховица – Дъбово – Стара Загора – Подкова. Най-близкото летище се намира на 40 км. разстояние в град Горна Оряховица.

В района около Дряново са открити едни от най-старите следи на живот на Балканския полуостров - в пещерата "Бачо Киро". Второто българско царство е неразривно свързано с Дряновския край. От онова време са останките на средновековните крепости "Градът", "Боруна", "Липово градище" и др.

Фиг.1 Карта на община Дряново

Релефът в община Дряново се определя от геоложкото развитие на Предбалканския физикогеографски район. Според природно-географската подялба на България, общината попада в Средната подобласт на Предбалкана. Релефът е разнообразен, силно

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

разчленен и пресечен. Наблюдават се поредица от долини, прорязани от дерета и оврази, тесни ридове и била със стръмни склонове. Надморската височина варира от 180 м. н. в. до 640 м. н. в. Хоризонталното разчленение на релефа варира от 1,5 до 3 км., а вертикалното от 100 до 200 м. Най-високата точка е „Минин чукар“ с надморска височина 704 м., разполовена на платовидното възвишение „Стражата“.

Общината е разположена върху карстов терен, определящ наличието на множество пещери, понори, въртопи и кари. Оформени са група от пещери („Андъка“ и „Поличките“), от които с най-голямо значение е „Бачо Киро“.

Административният център на общината се характеризира с линейна конфигурация, разположен по долината на р. Дряновска. Надморската му височина е от 234 до 300 м. Градът е обграден от множество ридове и хълмове.

Територията на общината се пресича от Дряновската река и нейният приток - река Андъка, които проломяват Страженското възвишение, образувайки живописни и трудно проходими проломи. Реката се всича силно в баремските варовици и формира скаровидна долина.

Община Дряново е сравнително бедна на полезни изкопаеми. Съществуват няколко строителни кариери, основно за камъни. Едва 138 дка от територията на общината е за добив на полезни изкопаеми и кариери, което е около 0,05 % от общата ѝ площ. По настоящем действаща е само една кариера в село Скалско.

Община Дряново е разположена в територията на младонагънатата морфоструктурата на Балканидите. Тя се състои от три надлъжно разположени части: Предбалкан, Старопланинска верига и Средногорие. Община Дряново попада в частта на Предбалкана, който е изграден редица правилни антиклинали и синклинални гънки, формиращи т. нар. юротипен релеф. Планинският релеф тук е слабо разчленен.

За геоложкия (литолого - статиграфски) строеж на тази територия са характерни глинесто – теригенно – карбонатните седименти от ранната креда.

Във връзка с геоморфоложкото райониране общината е разположена в провинция на активната Мизийска платформена покрайнина в Старопланинската област. Районът, в който се намира е Тетевенско – Еленски.

Община Дряново попада в периферията на Горнооряховската сеизмична зона. Магнитутни нива, които може да се очакват върху земната повърхност тук са от VI-VIII степен по скалата на Медведев – Шпонхойер – Карник. Най-силно влияние на сеизмичната обстановка се прогнозира в град Дряново и селата Скалско, Гостилица и Радовци.

Съчетанието между релеф, климат, скален състав, почви и растителност са основни фактори за формирането и териториалното разпределение на водите в община Дряново.

Дебитът на реките е малък, с дъждовно-снежен режим – с пролетен максимум и есенен минимум на оттока. Но в сравнение с останалите райони на Предбалкана е с по-голяма водност, което се дължи на специфичните геолого – морфоложки и климатични

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

особености. Засилването на поройността и ерозионните процеси по поречията на реките е вследствие от пролетните дъждове и бързото топене на снежната покривка.

По територията на община Дряново не се наблюдава голямо почвено разнообразие. Основната преобладаващата почвена покривка е от сиви горски почви. Сивите горски почви се образуват в условията на умереноконтинентален климат и имат ясно изразен хумусен хоризонт. Притежават неблагоприятни физикомеханични свойства. Почвеният пласт е тънък с пепеляв цвят.

По долините на реките има наличие на алувиални и делувиялни почви, предимно по поречието на река Янтра и река Дряновска. Намират се на заливните тераси на реките и са богати на скални материали и хумусни вещества. На места се наблюдава присъствие на хумусно-карбонатни почви (рендзини).

Климатът в общината е умерено-континентален. Лятото е горещо със средна юлска температура около 21° С, а зимата е студена със средна януарска температура 1,3° С. Средната годишна температура е 10° С. Преобладават западните, северозападните и североизточни ветрове, ориентирани по речните долини. Средната скорост на вятъра е около 1 м/сек. Има наличие на прояви на някои местни типове вятър – планинско-долинен и бора. При южните ветрове снегът бързо се топи и заедно със стичащите се води и пролетни валежи понякога причиняват големи наводнения. Реките Дряновска и Янтра често излизат от коритата си. През лятото при издигането на въздушните маси в Предбалкана, обикновено се поражда мощна гръмотевично – дъждовна облачност.

Валежите са с летен максимум, зимен минимум и средногодишен обем от 750 мм. Най-много валежи падат през месеците май-юни, а най-малко през месеците януари и февруари. Районът се характеризира с най-висока за страната годишна продължителност на слънчевото греене и липсващи мъгливи дни. Издигането на настъпващите неустойчиви въздушни маси през лятното време са причина за развитието на гръмотевично-дъждовна облачност, която поражда поройни валежи и градушка. Този характер на летните валежи се отразява неблагоприятно върху климата и става причина за интензивните ерозионни процеси по склоновете, както и за прииждането на реките.

Водите са важен елемент на природно-географската характеристика, който оказва влияние върху останалите елементи. Те имат значение както за формиране на релефа и природните условия, така и върху живота и стопанската дейност на хората. Оказват влияние на водоснабдеността на селищата, изкуственото напояване и производството на електроенергия.

По отношение на водните ресурси, територията се отнася към хидроложката област с умереноконтинентално климатично влияние. По територията на общината протичат реките Янтра, Дряновска и техните многобройни притоци, от които Андъка, Рамадана, Мала дрянка и други. Те попадат в Черноморската отточна област като притоци на река Дунав. Река Янтра (286 км.) е втора по големина река на Дунавската водосборна област в България. Тя се използва за напояване и отделни промишлени дейности. На река Янтра са изградени две водни електрически централи - ВЕЦ „Янтра“ и ВЕЦ „Каломен“.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

На голяма дълбочина край речните тераси има наличие на подпочвени води. Тяхната минерализация варира на места между 200 – 1000 mg/dm³, а твърдостта им е средна. На територията на общината са известни два минерални извора - в близост до селата Чуково и Маноя. Поради малкия и силно променлив през различите сезони дебит (0,5 л/сек) изворите не са регистрирани като значими.

Флората по територията на община Дряново е представена от дървесна храстовидна растителност, пасища и ливади. Тя обхваща пояса на ксеротермните гори. Преобладават широколистни гори и смесени гори. От горите изобилстват дъб, цер, бук, бряст, габър, явор, осен. От иглолистните представители са бор и ела. От храстовите съобщества преобладават тези на смрадликата, дрян, глог, шипка, трън. Различните природо-географски елементи като релеф, почвен състав, подпочвени и речни води създават чудесна предпоставка за отглеждане на орехи, сливи, череши, вишни, праскови. Добри са условия за развъждане на лоза.

По теченията на реките са разпространени върба и топола. Тревната растителност е представена от садина, полевица, ливадина и др.

Поради карстовия релеф на определени места в общината се създава предпоставка за наличие на средиземноморски тип растителност като бадем, космат дъб и т.н.

Фауната в община Дряново е от евросибирски и европейски тип, докато средиземноморски видове има малко поради бариерната роля на Стара планина. Прямо зоогеографската подялба на България територията на общината включва в себе си части от Дунавския и Старопланинския район. По тази причина фауната е смесена и бива едновременно представена от равнинни и планински биологични видове.

Сред бозайниците най-популярни са благороден елен, сърна, див заек, дива свиня, сънливецът, язовецът и горската мишка, а сред приците - фазан, яребица, орел, сокол, скорци, дроздове и др.; прелетни птици - пъдпъдък, гълъб, гургулица. Това създава добри предпоставки за развитие на ловен туризъм. От местните фаунистични видове най-разпространени са златка, лисица, таралеж и др. Представители на влечугите тук са обикновената усойница, смокът-мишкар и слепокът. От земноводните най-често срещани са пъстрия дъждовник и алпийския тритон, а от безгръбначните - карпатски и северни пеперуди, паяци, бръмбари.

1.2 Състояние на местната икономика:

Икономическото състояние на община Дряново, съгласно последното изследване на института за пазарна икономика публикувано на адрес (file:///D:/%D0%A0%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%BD%D0%B0/%D0%9D%D0%B8%D0%BA%D0%B8/%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD%20%D0%94%D1%80%D1%8F%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE/7_Gabrovo.pdf) показва, че средната брутна месечна заплата в общината в края на 2018 г. е 1 042.8 лв., което е повече от всички заобикалящи я общини с изключение на Севлиево. Коефициентът на безработица е нисък през 2019 г. 4.21%, но в резултат на Covid 19 през 2020 г. нараства с 1.9 процентни пункта. Коефициент на трайна безработица е едва 0.1%. Брой на наетите лица съгласно статистическите данни е 1 864 души, от които 19.4 % процента са наети в публичния сектор, а останалите в частния. Брой безработни за едно свободно работно

място (СРМ), към януари 2021 г. е 5 безработни/1 СРМ. Броят на наетите в преработващата промишленост е 1369 души. Като основните структуроопределящи предприятия на територията на общината в различни отрасли са както следва:

1. Производство на металообработващи инструменти:

- ВСК „Кентавър“ – ИЗ „Динамика“ гр. Дряново – производство на прецизни металообработващи инструменти и инструментални системи за ЦПУ машини, металообработващи инструменти, технологична екипировка и оборудване;

- „КПЗ“ АД – с. Царева Ливада - изработка на заготовки на детайли – стандартни и по документация на клиента чрез гореща щамповка от стомана и цветни метали.

- „ТРОЙМАШ“ ООД

2. Вагоностроене:

- „Вагонен завод – Интерком“ АД гр. Дряново – ремонт, преустройство и рециклиране на пътнически вагони, ремонт на товарни вагони, изработване на специални вагони с различни предназначения на базата на съществуващи вагони по задание на клиента

3. Производство на трансформатори:

- „Унитраф“ АД с. Соколово – производство на трансформатори.

- „Унитрафад“ ООД гр. Дряново - производство на трансформатори, дросели, компоненти.

- „Изоматик – Лаборатория“ ООД гр. Дряново – производство на трансформатори и машини за точково заваряване, тороидални феритни трансформатори и бобини, преобразователи на еднофазно и трифазно напрежение.

4. Производство на радиатори и бойлери:

- ЕТ „Вега – Валентин Жоров“ гр. Дряново – производството на електрически панелни радиатори VEGA-S, метални шкафове и кутии за нестандартно ел. оборудване. Като външни услуги фирмата изработва метални изделия по документация на клиента и прахово боядисване.

5. Производство на каучукови изделия:

- ЕТ „МАРИПЕН“ - производство и търговия на каучук, еластични материали и изделия;

- ЕТ „НИКОЛАЙ ЯНАКИЕВ“ - производство и търговия на каучук, еластични материали и изделия;

- ЕТ „Генчо Стефанов“ град Дряново - производство и търговия на каучук, еластични материали и изделия;

6. Металолееене:

- „Металолееене – Дряново“ ООД – производството на отливки от сив чугун за отоплителни уреди /камини и печки/ на твърдо гориво, барабани за камиони и ремаркета, отливки за телферостроене и машиностроене, отводнителни решетки, капаци за шахти и сифони от черни и цветни метали.

- КПЗ „Върбаново“ с. Царева Ливада – ковашко пресов завод.

- „ТИСИНА“ ЕООД – производството на малки и средни отливки с размери до 400 кг от сив и до 100 кг от сферографитен чугун.

- ЕТ „Пенчо Станев“ – производство на метални изделия.

7. Производство на продукти за осветление

- „Боряна“ ЕООД – град Дряново - производство и доставка на светодиодни продукти за осветление с максимална ефективност и енергоспестяване.

8. Дървообработване/мебели:

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- „Юръпиан Бединг Къмпани” ЕАД - град Дряново - производството на Топ матраци и Текстилни изделия необходими за тапициране на легла, производството на Хедборд и няколко модела Бокс спринг легла.

- ЕТ „Румян Петров“ – мебели
- „Саксо БГ” ООД– с. Царева Ливада - мебели

9. Строителство:

- „Стринава“ ООД, гр. Дряново – строителство
- „Олимпс“ ЕООД гр. Дряново – строителство

10. Текстил и конфекция:

- „Платекс“ АД – производство на моторни легла, матраци, производство на памучни тъкани и изделия от тях.

- „Мортали” ООД гр. Дряново - производство на текстилни помощни средства
- ЕТ „Рива 2 – Пламен Кънев“ – производство на облекла
- „ДОНИ СТАЙЛ“ ЕООД – производство на облекла

11. Хранително вкусова промишленост:

- „Чех – Йосив Новосад” ООД с. Соколово – кланица, цех за месодобив и месопреработка.

- „Чех 99“ ООД с. Соколово – млекопреработващо предприятие
- „МИЛЕНА 98" ЕООД град Дряново – производство на сладкарски изделия.
- „А и Г – КАЗАКОВИ“ ООД – град Дряново - производство на сладкарски изделия.

- „МИЛПАК” ООД – град Дряново - производство и търговия с млечни продукти

- „ИНЕКС АГРО“ ООД - село Славейково - отглеждане и преработката на плодове.

Капиталови разходи на общината на човек от населението, за 2019 г. възлизат на 103 лв.

Изпълнените проекти от общината и тези в процес на изпълнение по оперативни програми от предишният програмен период към дата 01.02.2021 г. са представени в долните две таблици:

ИЗПЪЛНЕНИ ПРОЕКТИ С БЕНЕФИЦИЕНТ ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.				
Бенефициент	Наименование на проекта	Обща стойност	БФП	Продължителност (месеци)
	Оперативна програма "Наука, образование и интелигентен растеж" 2014-2020 г.			
000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	Подкрепа за предучилищно възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение на територията на община Дряново	161 602,50	161 602,50	36,00
	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г.			

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	"ЦЕНТЪР ЗА ИНТЕГРИРАНИ УСЛУГИ"	499 570,00	499 570,00	25
000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	„Създаване на общинско социално предприятие за подкрепена заетост в зелената система на община Дряново”	198 794,32	198 794,32	14
000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	Подкрепа в дома	138 212,00	138 212,00	15
Оперативна програма "За храни" 2014-2020 г.				
000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	Осигуряване на топъл обяд в Община Дряново 2016 - 2019 г.	165 975,69	165 975,69	40

Табл.1 Изпълнени проекти от община Дряново за периода 2014-2020 г. Източник ИСУН 2020

ПРОЕКТИ В ПРОЦЕС НА ИЗПЪЛНЕНИЕ С БЕНЕФИЦИЕНТ ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г.				
Бенефициент	Наименование на проекта	Обща стойност	БФП	Продължителност (месеци)
Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 г.				
000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	Изграждане на комплекс за социални услуги за лица с психични разстройства	3 987 899,85	3 987 899,85	24,00
Оперативна програма "Наука, образование и интелигентен растеж" 2014-2020 г.				
000215729 Община Дряново	Заедно в различieto	248 291,96	248 291,96	36,00
Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г.				
000215729 Община Дряново	Заедно в различieto	519 071,94	519 071,94	34
000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	Подкрепа в дома	116 085,00	116 085,00	13

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	Подкрепа в дома	54 936,00	54 936,00	6
000215729 ОБЩИНА ДРЯНОВО	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични разстройства и умствена изостаналост	831 892,25	831 892,25	18

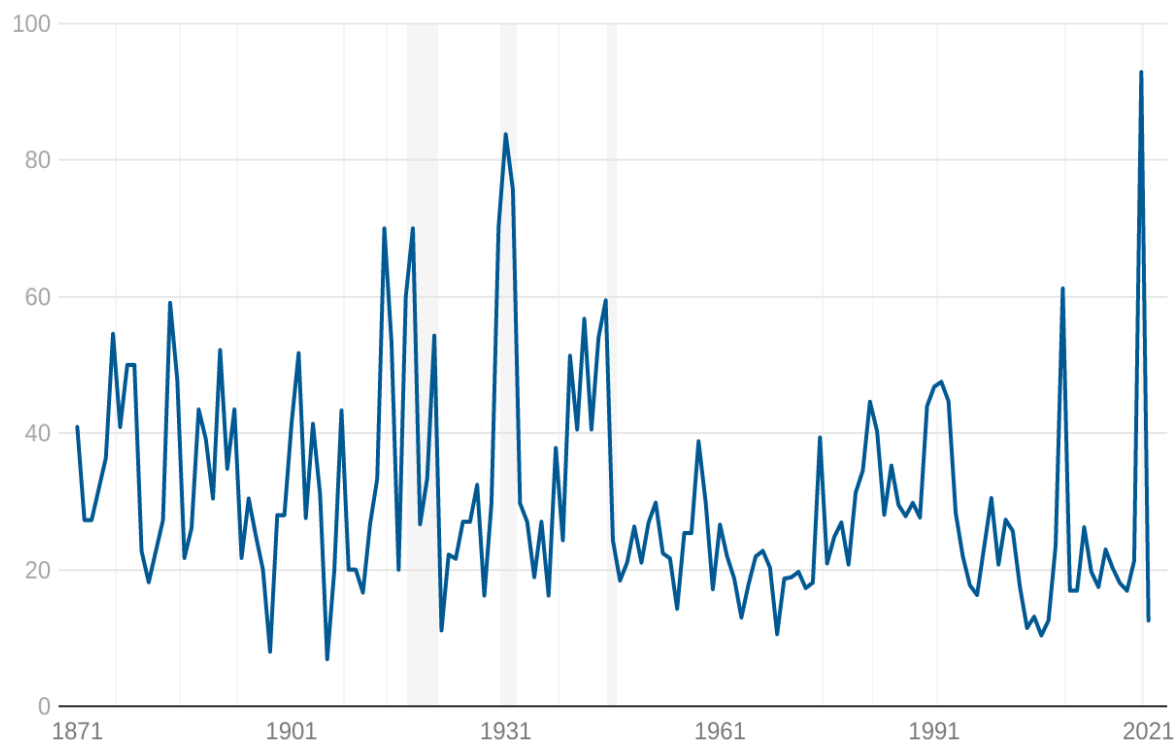
Табл.2 Проекти в процес на изпълнение от община Дряново за периода 2014-2020 г. Източник ИСУН 2020.

От началото на 2020 г. пандемията от COVID-19 се разпространи с тревожна скорост, като зарази милиони и приведе икономическата активност в застой. Общо диагностицирани с Covid-19 към 22.01.2021 г. в общината са 218, което е 26 диагностицирани на 1000 души от населението.

Видно от долната графика очакванията на световната банка са през 2021 г. рецесията да надмине голямата депресия от 20-ти век.

Most countries are expected to face recessions in 2020

Share of economies in recession, 1871-2021

The proportion of economies with an annual contraction in per capita GDP. Shaded areas refer to global recessions. Data for 2020-21 are forecasts.

Source: World Bank

Строгите ограничения за движение, с цел да се спре разпространението на вируса. Нанесоха най-големия икономически шок, който светът преживява от десетилетия.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

След като постигна по-висок от очаквания ръст на brutния вътрешен продукт (БВП) през 2019 г., българската икономика, в синхрон с останалите страни от ЕС, потъна в рецесия през 2020 в резултат от пандемията и нейното отражение върху износа и вътрешната активност. Според пролетната икономическа прогноза на Световната банка за регион Европа и Централна Азия спадът на БВП се очакваше да достигне 3,7% през 2020 г. Юнската прогноза бе още по-негативна и предвиди 5,2-процентово свиване на глобалния БВП за 2020 г., което представлява най-дълбоката глобална рецесия от средата на миналият век, въпреки всички положени усилия от страна на правителствата да противодействат на кризата с фискална и парична политика. В по-дълг хоризонт се очаква рецесиите, предизвикани от пандемията, да оставят трайни белези чрез по-ниски инвестиции, ерозия на човешкия капитал чрез загуба на работа и образование и фрагментация на световните връзки в търговията и предлагането.

В допълнение на прогнозите за региона, в редовния икономически доклад се настоява за решителни политически мерки, които дават приоритет на инвестициите в здравни системи и осигуряват социална защита за населението и особено за най-уязвимите, за да се смекчи въздействието на пандемията COVID-19 в региона на Европа и Централна Азия.

Съгласно публикуваните данни на сайта на „Институт за пазарна икономика“ в резултат на COVID 19 изменението в коефициента на безработица между декември 2019 г. и декември 2020 г. е нарастнал с 1.9 процентни пункта.

1.3 Развитие на социалната сфера и човешките ресурси:

1.3.1 Население

Демографската картина за община Дряново, както и за цялата страна е неблагоприятна, населението застарява, както в резултат на естествените процеси на раждаемост и смъртност, така и в резултат на засилените миграционни процеси. Същото е ясно видно от долната фигура представяща кривата на динамиката на населението в общината:

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

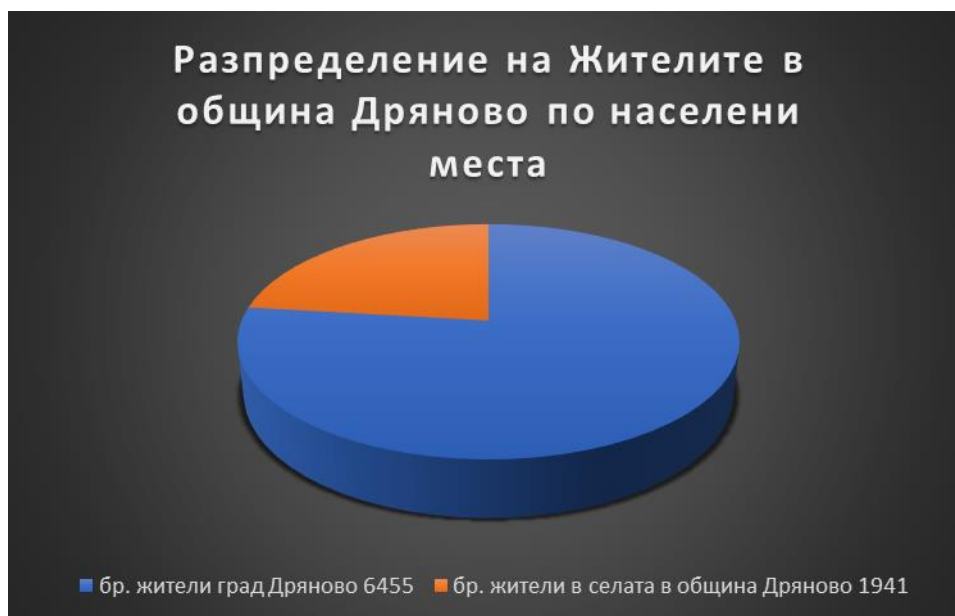

Актуалните данни за тренда на населението в общината са представени по-долу:

<i>година</i>	<u><i>0-19</i></u>	<u><i>20-64</i></u>	<u><i>65+</i></u>	<u><i>Общо:</i></u>
2017г.	1282	4756	2703	8741
2018г.	1255	4579	2695	8529
2019г.	1247	4454	2695	8396

Табл.3: Разпределение на населението на община Дряново по възрастови групи за периода 2017-2019

Разпределението на населението между град Дряново и селата в общината към 31.12.2019 г. може да бъде проследено на фигурата по-долу:

Едва по-малко от една четвърт от населението, или 1941 души, живее в селата, докато 76,88 % от жителите на общината, или 6455 души, живеят в общинския център гр. Дряново.

Извод:

Обезлюдяването и застаряването на населението е тенденция за цялата страна и община Дряново не прави изключение. Делът на възрастните хора в общото население на общината ще се увеличи значително, което от своя страна ще доведе до увеличаване на тежестта за лицата в трудоспособна възраст, които трябва да осигуряват средства за социалните разходи за редица услуги, свързани със застаряващото население. От сега следва да се предвидят действия и политики, които да подкрепят възрастните хора и да им помогнат да останат активни с напредването на възрастта. Да се насърчи на тяхното участие в различни дейности и общинския живот. Хармонизацията на структурите и различните социални услуги ще позволи по-добро обслужване на възрастните раждани на общината.

1.3.2 Здравна мрежа

Реформите в системата на здравеопазването през последните години и поэтапното намаляване на бюджета за здравни грижи, водят до редица негативни въздействия върху качествено здравно обслужване на населението. Най-съществените затруднения са свързани с: недостиг на финансови средства за осигуряване на задължителен минимален обем медицински грижи, осигуряване на кадрова обезпеченост и липса на общопрактикуващи лекари в селата.

На територията на община Дряново има адекватно организирана система за здравно обслужване на населението с обновяваща се материално-техническа база и квалифицирани кадри. Системата обхваща следните сектори:

- Доболнична медицинска помощ;
- Стоматологично обслужване;
- Хигиенно – епидемиологичен контрол.

В община Дряново са налични 3-ма общопрактикуващите лекари оказващи първична извънболнична помощ. Останалите лечебни заведения са:

Център за спешна медицинска помощ

Филиалът за спешна медицинска помощ (ФСМП) в гр. Дряново се намира в сградата на Поликлиниката на МБАЛ – Дряново на ул. „Шипка” №164 и обслужва населението на град Дряново и всички населени места в общината.

Във ФСМП – Дряново работят 4 лекари и 7 медицински специалисти – фелдшери, на непрекъснат 24-часов график като във всяка 12-часова смяна работят 1 лекар и 1 фелдшер или 2 фелдшера с един или два санитарни автомобили.

ФСМП – Дряново осигурява оказването на спешна медицинска помощ на :

- Болни и пострадали, намиращи се в състояние, пряко застрашаващо живота им;
- Болни и пострадали, потърсили сами помощ в спешния сектор;
- Лица с данни за психическо разстройство, които представляват опасност за себе си и / или околните;
- Жени със започващо раждане или аборт;
- Деца до едногодишна възраст;
- Болни и пострадали, при които не може да се прецени характерът и тежестта на заболяването.

"Медицински Център Пулс" ЕООД

В МЦ"ПУЛС" се извършва: Ехография на бъбреци и пикочни пътища, вагинална и абдоминална ехография , доплерово изследване на кръвоносните съдове, функционално изследване на дишането, ЕКГ, изследване на артериално налягане, поставяне на венозни, мускулни и вътреставни инжекции, гипсови превръзки, обработка на рани, изследване на слуха, вземане на секрети и екскрети за микробиологично изследване, цитонамазка, профилактика на рака на маточната шийка, профилактика и диагностика на заболявания на простата, диспансерно наблюдения на белодробно болни и физиотерапия.

В МЦ"ПУЛС" се намира единствената в града регистрирана Педиатрична практика. Всички специалисти работят с направления от личния лекар по НЗОК.

Медицински център "Света Петка"

Центърът осъществява специализирани и високоспециализирани дейности: ЕКГ, Функционално изследване на дишането. ЕХОГРАФИЯ на коремни органи при заболявания на черния дроб, жлъчния мехур, панкреаса, далака, бъбреците, пикочния мехур, простатата, мъжки полови органи. ЕХОГРАФИЯ на щитовидната жлеза.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

ЕХОГРАФИЯ в акушерството и гинекологията. ЕХОКАРДИОГРАФИЯ. ДОПЛЕРОВА СОНОГРАФИЯ на кръвоносните съдове на крайниците, ранна диагностика на разширени вени и тромбози на крайниците, доплерова диагностика в неврологията.

Осигурява достъпни Лабораторни и Рентгенови изследвания. Осъществява профилактична дейност по програмата "Детско здравеопазване". При нужда от болнично лечение и оперативни интервенции насочва пациентите си към най подходящите за случая болници на територията на Габровска и В.Търновска област, като предварително организира приема.

В случай на нужда в рамките на своите възможности осъществява и Спешна медицинска помощ, до пристигане на екип от ЦСМП.

Извършва профилактични прегледи на работници и служители съгласно изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд/ЗЗБУТ/.

Регионален хоспис ЕООД

Намира се в сградата на бившата общинска болница. В него се осигуряват цялостни грижи за терминално болни пациенти. Екипът включва управител, счетоводител, лекар, медицински сестри, психолог, санитарии..

От информацията става ясно, че жителите на община Дряново не разполагат с болнични заведения за болнична помощ и разчитат на областния център и като цяло за страната. Кое то от една страна е естествено, с оглед не големият брой жители, но COVID епидемията показва, че наличието на инфекциозно отделение и респективно лечебното заведение за болнична помощ се явява необходимост и за по-малките общини.

1.3.3 Образование

Образователната структура на територията на Община Дряново се състои от 2 общински училища – Средно училище „Максим Райкович“ и Професионална гимназия по икономика „Рачо Стоянов“, Детска градина „Детелина“ с 3 бази - 2 в общинския център и 1 – в с. Царева ливада.

СУ „Максим Райкович“ – град Дряново е средишно училище от I до XII клас, което осигурява следните степени на образование:

- начален – I–IV клас;
- прогимназиален – V–VIII клас;
- гимназиален – IX–XII клас.

Училището работи по утвърдени от министъра на образованието, младежта и науката учебни планове и учебни програми и съгласно Указание на министерството за организиране на дейността през съответната учебна година. Партньори на училището са: Училищното настоятелство и Родителския съвет, местни читалища и неправителствени организации. В училището са оборудвани три компютърни кабинета и се работи по проекти за придобиване и внедряване на нови компютърни техники. През учебната 2019/2020 год. училището стартира дейност по проекта „Образование за утрешния ден“ със сформирани две групи: „Компютърен свят“ – V клас. И „В света на информационните технологии“ – VI клас. В групите учениците работят по практически проекти и добиват знания и умения за създаване на уеб сайтове, видеоклипове, работа с облачни структури и се запознават с основите на блоковото програмиране. Училището е включено с 12 групи и в Проект „Подкрепа за успех“ Който е за подкрепа на всички деца, които имат затруднения с усвояване на учебното съдържание по различни предмети. Основната цел е да се подпомогне равния достъп до качествено образование

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

и по-пълното обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и за развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща социална, професионална и личностна реализация.

Професионална гимназия по икономика „Рачо Стоянов” - град Дряново е водеща икономическа образователна институция на територията на област Габрово. Основана през 1962 година като техникум по икономика, днешната гимназията е правопреемник и на Професионалната техническа гимназия „Димитър Крушев“ – Дряново. През учебната 2019/2020 година в ПГИ „Рачо Стоянов“ - Дряново се обучават ученици в:

Техническо направление - специалност "Машини и системи с ЦПУ" - дуална форма на обучение;

Икономическо направление - специалности: "Електронна търговия", "Икономика и мениджмънт", "Селски туризъм" и "Организация на туризма и свободното време".

Училището работи по националните програми на МОН „Подкрепа за успех“, „Образование за утрешния ден“ и „Квалификация на педагогическите специалисти“, в тясно сътрудничество е с бизнеса, в партньорство с "ВСК Кентавър - ИЗ Динамика" ООД с управител Мариана Печаян за дуалната форма на обучение. Поддържа контакти с висшите учебни заведения - ВТУ "Свети Свети Кирил и Методий", УНСС, Икономически университет Варна, ТУ - София и има сключени споразумения със Стопанска Академия "Д. А. Ценов" - Свищов и Технически Университет - Габрово.

През 2019 година ПГИ "Рачо Стоянов" - Дряново разработи и реализира следните проекти:

„Нашият училищен двор – чист и зелен“ от Националната кампания „За чиста околна среда - 2019 г.“ на тема: „Обичам природата – и аз участвам” към ПУДООС;

„Спортът е вашето здраве“ към Обществен форум –Дряново – 2019 г.;

По НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“, дейност 3 „Разработване на учебно помагало“ по предмета „Металорежещи машини и инструменти“ .

Гимназията е член на Академията на Централно Европейските Училища /ACES/ и поддържа активни международни контакти с професионални училища и образователни институции от всички европейски страни. Фондация FARE Net - Англия активно подкрепя спортните инициативи на училището.

На територията на общината функционира една детска градина – ДГ „Детелина“, в която са обхванати всички 5 и 6 - годишни деца, подлежащи на задължително обучение в подготвителна група, приобщени са и част от 3 - годишните деца от етническите малцинства.

В община Дряново има една детска ясла. Капацитетът на детското заведение е 65 места, с 3 функциониращи групи. В детското заведение се отглеждат и възпитават деца на възраст от 10 месеца до 3 години /дневни грижи за малки деца/. За отглеждането им отговаря квалифициран персонал от 18 човека: мед. сестри, детегледачки, педагог и др.

1.3.4 Социални услуги

Социалната политика на Община Дряново е насочена към подобряване качеството на живот и създаване на благоприятни условия за реализация на нейните граждани.

На общинско ниво дейностите в социалната сфера се извършват от:

- Община Дряново – Кмет и Общински съвет. Те формират и изпълняват общинската политика по отношение на социалните услуги, създават и предоставят социални услуги, договарят предоставянето на социални услуги с външни доставчици, контролират тяхното качество;
- Доставчици на социални услуги – Община Дряново, както и вписаните в регистъра на Агенцията за социално подпомагане физически лица, регистрирани по Търговския закон и юридически лица;
- ДСП изпълнява държавната социална политика и обслужва населението от общината в областта на социалното подпомагане, съгласно нормативната база приета за страната, управлява случаите на хора в риск и в частност – насочва потребителите към социалните услуги, изпълнявани като държавно-делегирана дейност;
- Обществен съвет за социално подпомагане – функциите му са регламентирани в чл. 35 от ЗСП;
- Местни общности и техните представители – НПО, местни организации, клубове и представители на рисковите групи.

Социалната политика в община Дряново е заложена в Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Дряново (2016-2020). Дейностите са насочени в следните направления:

Приоритетно направление 1: Превенция и услуги за деца и семейства в риск

Цели за изпълнение на приоритета:

- Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на деца и семейства в риск. Подкрепа за интегритета на децата и семействата в риск.
- Разширяване на мрежата от социални услуги в общината за подкрепа и социална интеграция на уязвимите семейства и деца, за предоставяне на добра грижа за децата и индивидуално развитие.
- Осигуряване подкрепа за деца с увреждания, отглеждани в семейството.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритетно направление 2: Деинституционализация и превенция на възрастни с различни заболявания

Цели за изпълнение на приоритета:

- Намаляване на дела на възрастните, настанени в специализираните институции – Дом за пълнолетни лица с деменция – гр. Дряново и Дом за пълнолетни лица с психични разстройства – с. Радовци.
- Извършване на подготовка за деинституционализация на хората настанени в двете институции.
- Изграждане на Центрове за грижа за лица с психични разстройства

Приоритетно направление 3: Развитие на социални услуги за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение

Цели за изпълнение на приоритета:

- Създаване на условия за социално включване на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи.
- Разкриване на социални услуги в общността за осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда.
- Развиване на алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализираните институции – ДПЛПР - с. Радовци и ДПЛД- гр. Дряново.
- Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи, общности в риск.

Приоритетно направление 4: Грижа за старите хора

Цели за изпълнение на приоритета:

- Подобряване качеството на живот на старите хора във всички населени места в община Дряново.
- Развитие на мрежата от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда.

На територията на община Дряново функционират следните социални услуги:

Специализирани институции

С Решение № 36/29.12.2015 г. Протокол № 5/29.12.2015 г. на Общински съвет Дряново е създаден Комплекс за социални услуги за възрастни хора /КСУВХ/ - Дряново, обединяващ следните специализирани институции и социални услуги: Дом за възрастни с психични разстройства /ДВПР/ - с. Радовци, Дом за възрастни с деменция /ДВД/, Преходно жилище с. Радовци и Домашен социален патронаж.

1. Дом за пълнолетни лица с деменция - гр. Дряново

Целева група

Ползвателите на услугата ДПЛД са пълнолетни лица страдащи от деменция и болест на Алцхаймер. Това са лица, които не са в състояние сами да организират и

задоволяват своите потребности.

Капацитетът на специализираната институция е 52 места.

Персоналът, работещ в ДПЛД се състои от **30 щатни бройки** - 10 бр. специализиран и 20 бр. помощен.

2. Дом за пълнолетни лица с психични разстройства - с. Радовци

Със Заповед № РД01-0351/09.03.2018 г. на Изпълнителния директор на АСП е преустановено настаняването в дома, считано от датата на издаване на заповедта. Капацитетът е намален от 110 на 100 места, считано от 01.08.2019 г. със Заповед №РД01-1445/30.07.2019 г. на Изпълнителния директор на АСП.

Целева група

Ползвателите на услугата ДПЛПР с. Радовци са жени с психични разстройства. Това са лица, които не са в състояние сами да организират и задоволяват своите ежедневни потребности.

Капацитетът на специализираната институция е 100 места.

Персоналът, работещ в ДПЛПР се състои от **58 щатни бройки**, които 22 специалисти и 36 обслужващ персонал.

След създаването на КСУВХ гр. Дряново към същия е обособено административно звено с персонал 4 щатни бройки.

Комплекса за социални услуги за възрастни хора работи в следните направления:

- осигуряване на повече възможности за достъп до публични институции и услуги на потребителите;
- създаване на нови модели и програми за работа, чрез които да се насърчи независимостта на хората с психични разстройства, чрез активно провеждане на трудотерапевтични дейности и арт терапии;
- разработване на механизми за оценка, които дават представа за степента на възможност за осигуряване на по-самостоятелен и независим живот на потребителите;
- осигуряване на достъпна и добре поддържана битова и околна среда за потребителите;
- работа и мотивация на персонала с цел повишаване на неговата квалификация, планиране на обучения.

Социални услуги, предоставяни в общността

1. Център за обществена подкрепа - гр. Дряново

Центъра за обществена подкрепа е комплекс от социални услуги предназначени за деца и семейства с цел предотвратяване на изоставянето на децата и настаняването им в специализирани институции, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване, обучение и подкрепа на приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с поведенчески проблеми и прояви.

Целеви групи

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- Деца от 0 до 18 години в риск и техните семейства;
- Семейства, при които има риск от изоставяне или настаняване на детето в специализирана институция;
- Семейства, при което има риск от разрушаване на семейните връзки и отношения;
- Семейства, чиито деца са настанени в специализирана институция, в семейство – приемно или при роднини и близки;
- Кандидати за или вече одобрени осиновители;
- Семейства с деца със специални потребности (аномалии, увреждания, отклонения);
- Семейства, които не могат да се справят с проблемите и търсят професионална подкрепа за отглеждане и възпитание на детето;
- Деца от специализирани институции, на които предстои извеждане от институцията;
- Деца от общността, за работа по превенция на рисковото поведение.
- Деца, настанени в приемни семейства.

Екипът на центъра работи по конкретни случаи на деца, насочени с направления от ОЗД /Д”СП” Севлиево.

Капацитетът на услугата е **25 потребителя.**

Персоналът се състои от **7 щатни бройки.**

2. Дневен център за деца и възрастни с увреждания - гр. Дряново

Дневният център за деца и възрастни с увреждания е форма на социална услуга, в която хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти.

Целева група:

Услугите на Дневният център ползват деца и възрастни с различни медицински диагнози – детска церебрална парализа, детски аутизъм, сензорни нарушения, епилепсия, умствена изостаналост, психични разстройства, прогресивна мускулна дистрофия, глухота и слепота. Децата, които ползват социалната услуга се насочват с направление от Отдел Закрила на детето - Изнесени работни места гр. Дряново, към Дирекция „Социално подпомагане“ - Севлиево.

Капацитет – **50 места;**

Персоналът се състои от **20 щатни бройки** - управител, зам. управител, счетоводител, касиер-домакин, шофьор, 2-ма психолози, 3-ма соц. работници, 2-реhabилитатор, мед. сестра, специален педагог, социален педагог, 4 – ма трудотерапевти.

Свободен щат: 1 бр. логопед.

3. Дневен център за стари хора – гр. Дряново

Предоставяне на комплекс от социални услуги в общността, свързани с осигуряване на среда, съобразена със специфичните потребности на старите хора, стимулираща инициативността за преодоляване на изолацията. Задоволяване на здравните и рехабилитационните потребности на старите хора.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Целева група:

Възрастни хора, в над трудоспособна възраст, самотно живеещи възрастни хора застрашени от социална изолация, както и възрастни хора запазили активното си отношение към социалния живот, живеещи на територията на Община Дряново.

Капацитетът на услугата е **40 места**.

Персоналът, работещ в ДЦСХ се състои от **5 щатни бройки**.

Социални услуги, предоставяни в общността от резидентен тип

4. Защитени жилища I и II - с. Царева ливада

Цели на социалната услуга:

- Създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на потребителите на социалната услуга;
- Осъществяване на дейности за постигане на социално включване и възстановяване на изгубените социални умения и навици;
- Осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната, с възможност за подкрепа и изява.

„Защитено жилище за лица с умствена изостаналост“ I с 8 места.

„Защитено жилище за лица с умствена изостаналост“ II с 8 места.

Целева група:

Мъже и жени с интелектуални затруднения изведени от специализирани институции.

„Защитени жилища“ са форми на социални услуги, в които хората водят независим начин на живот, подпомагани от професионалисти.

Общият капацитет на двете Защитени жилища е **16 мъже и жени**.

Персоналът, работещ в Защитено жилище 1 е 5 щатни бройки – 1 Олигофренопедагог, 3 - ма трудотерапевти, 1 бр. по съвместителство.

Персоналът, работещ в Защитено жилище 2 е 5 щатни бройки – 5 трудотерапевти.

5. Защитено жилище за лица с физически увреждания - гр. Дряново:

Целева група:

Пълнолетни жени и мъже с физически увреждания, които могат да бъдат изведени и от специализирани институции.

Капацитета на жилището е **осем мъже и жени**.

Персоналът, работещ в Защитеното жилище е **6 щатни бройки**.

6. Защитено жилище за лица с умствена изостаналост с. Гостилица

Целева група:

Пълнолетни жени и мъже с лека и средна степен на умствена изостаналост,

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

изведени от специализирани институции за възрастни с умствена изостаналост.

Капацитетът на жилището е **осем мъже и жени**.

Персоналът, работещ в Защитеното жилище е **5 щатни бройки**.

7. Преходно жилище - с. Радовци

Целева група:

Пълнолетни лица, които са ползвали социални услуги в специализирани институции.

Капацитетът на жилището е **5 места**.

Персоналът, работещ в Преходно жилище е **4 щатни бройки** - 1 социален педагог и 3 –ма трудотерапевти.

"Преходни жилища" са форми на социални услуги, в които хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им от специализирана институция.

Със Заповед № РД01-0352/09.03.2018 г. на Изпълнителния директор на АСП е преустановено настаняването, считано от датата на издаване на заповедта.

8. Домашен социален патронаж

Целева група:

Домашен социален патронаж е комплекс от социални услуги, предоставяни в семейна среда на лица, които са затруднени или не са в състояние сами да организират и задоволят своите жизнени потребности. Услугите са насочени към хора, придобили право на пенсия по възраст и към лица с увреждания, удостоверени с експертно решение на ТЕЛК, които имат нужда от подкрепа и подпомагане в своето ежедневие. Потребителите на социалната услуга заплащат месечна такса.

Капацитетът на услугата е **80 потребителя**.

Персоналът, работещ в ДСП се състои от **4 щатни бройки**.

В Община Дряново дейностите, свързани с изпълнение на държавната политика в социалната сфера и със социално подпомагане на гражданите се изпълняват от Дирекция „Социално подпомагане“ – Севлиево, чрез Изнесени работни места – Дряново. Работата на служителите е свързана с отпускане на различни видове социални помощи на лица в неравностойно социално положение: лица с намалена трудоспособност, самотни родители, многодетни майки и еднократни помощи при инцидентно възникнали нужди на граждани по реда на Правилника за прилагане на закона за социално подпомагане.

Приемането на новия Закон за социалните услуги / в сила от 01.07.2020 г./ и Правилника за прилагането му определят важна роля на Общинския съвет и Кмета на Община Дряново при реализиране на реформата в сферата на социалните услуги. Провежданите реформи в социалната сфера се очертава да бъдат едно от най-сериозните предизвикателства през следващите години. Закона за социалните услуги определя нов ред на планиране и създаване на услугите, съобразени с потребностите на

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

хората в различните населени места и дефинира задълженията на органите на местната власт. Закона въвежда ново разбиране в системата от дейности за подкрепа – те ще бъдат насочени не само към нуждаещите се и зависими от грижа, но и към създаване на социални компетентности и умения за активно реализиране на правата им.

1.4 Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията:

1.4.1 Пътна мрежа

Община Дряново се намира в Северен централен район на планиране на България (област Габрово). През територията на общината преминава републикански път I-5, съвпадащ с европейски път E85: Русе – Бяла – Велико Търново – Стара Загора – Хасково – Свиленград, осигуряващ добрата транспортна достъпност на населените места до общинските и областните градове в региона. Връзката с тях се осъществява предимно с автомобилен транспорт като общината се характеризира с ниска гъстота на пътна мрежа.

Анализът на транспортната достъпност показва, че средното отстояние на населените места до общинския град Дряново е 11 км. В северозападната част на общината са разположени най-отдалечените населени места - с. Янтра /16 км./ и с. Гостилица /12 км./. Най-добра транспортна достъпност имат гравитиращите около град Дряново населени места до 6 км. /с. Зая, с. Царева ливада, с. Денчевци и с. Ганчовец/.

Републиканската пътна мрежа, преминаваща през територията на община Дряново, е с обща дължина от 100,036 км. и включва първокласни и третокласни пътища - Път I-5 /18,265км./, Път III-303 /8,721 км./, Път III-406 /8,737км./, Път III-609 /27,931км./, Път III-4041 /17,930км./, Път III-5002 /8,670км./ и Път III-5502 /9,782км./.

Общинската пътна мрежа се състои от 105 км., които не са в добро състояние на пътната настилка и прилежащата техническа инфраструктура. Тези фактори водят и до затруднени транспортни връзки на селата с общинския и областния център. Това представлява ограничител и за инвестиционните намерения на територията на общината и донякъде спира нейното пространствено и социално-икономическо развитие.

Железопътната линия, свързваща общината с останалата част на страната, обвързва линейно разположените шест населени места Соколово, Ганчовец, спирка Дряново, гара Дряново, спирка „Бачо Киро“ до Дряновския манастир, Царева ливада в рамките на общината и прави връзка с 2 международни линии:

1. Железопътна линия № 2: София - Мездра - Плевен - Левски - Горна Оряховица - Търговище - Шумен - Варна;

2. Илиянци - Карлово - Тулово - Дъбово – Зимница.

1.4.2 Водоснабдителна и канализационна мрежа

В община Дряново има частично изградена водоснабдителната мрежа, която обслужва 97,2% от населението. Село Янтра, село Крънча и кв. Марча са с режим на

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

водоподаване през летния период. Предвиждат се и подобрения в тази насока чрез реализирането на разнообразни проекти свързани с ВиК сектора. В настоящия момент на територията на общината има проблеми с аварии, които нарушават инфраструктурата поради остарелите етернитови тръби на водоснабдителната мрежа. Общата дължина на водопреносната система е 226,02 км. Източниците на водоснабдяване са дадени в долната таблица:

<i>Източник на водоснабдяване</i>	<i>Населени места</i>
Яз. Йовковци	с. Гостилица, с. Денчевци, с. Керека, с. Туркинча, с. Гоздейка, с. Длъгня с. Катранджии, с. Соколово, с. Маноя, с. Косарка, с. Зая, с. Ганчовец, с. Руня с. Геша, с. Караиванца, с. Скалско,
Смесено водоподаване	с. Царева Ливада - местен водоизточник и яз. Йовковци с. Янтра- местен водоизточник и ПСПВ Стоките гр. Дряново- яз. Йовковци и местен водоизточник (в кв. Марча)
Местни водоизточници	с. Славейково, с. Големи Българени, с. Петковци, с. Игнатовци, с. Радовци, с. Русиновци, с. Крънча

На територията на общината са разположени и 10 микроязовира, общинска собственост – „Опитна станция”, „Янтра”, „Рамадана”, „Горнич”, „Скалско”, „Чумашко дере“, „Чириковско дере“, „Царева ливада”, „Гостилица” и „Геня”. Ежегодно се извършват проверка на състоянието и създадената организация на стената и съоръженията към нея.

Установена е обща загуба на вода в размер средно около 60 % за последните години. Последното говори за силната амортизация, както на вътрешните, така и на довеждащите водопроводни системи. Дължината на реконструираната и модернизираната водопроводна и канализационна мрежа в община Дряново, извършена от „ВиК“ ООД- гр. Габрово, е показана в таблицата по долу.

	2017	2018	2019
Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа, включително сградни водопроводни	2131м.	1497м.	4098м.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

отклонения (дължина, м.)			
Реконструкция на довеждаща водопроводна мрежа	30м.	-	13м.
Реконструкция на канализационна мрежа	40м.	-	-

Обитаваните жилища по наличие на канализация и местонамиране в община Дряново са 3846 бр., като в 849 от тях не е налична канализация и 400 са свързани с попивна яма.

Общини	Общо	В градовете	В селата
Дряново	3 846	2798	1048
Свързана с обществена канализация	2 997	2 686	311
Свързана с изгубна яма	60	6	54
Свързана със септична яма или друго пречиствателно съоръжение	281	20	261
Свързана с попивна яма	400	63	337
Няма канализация	108	23	85

Таблица 4: Обитавани жилища по наличие на канализация и местонамиране/Източник НСИ

Обитаваните жилища по източник на водоснабдяване и местонамиране в общината са 3 846, като в 55 от тях няма източник на вода и 43 жилища са със собствен водоизточник и нямат осигурено обществено водоснабдяване.

Общини	Общо	В градовете	В селата
Дряново	3 846	2798	1048
Обществено водоснабдяване	3 723	2 767	956
Собствен водоизточник	43	8	35
Обществено водоснабдяване и собствен водоизточник	25	10	15
Няма източник на вода	55	13	42

Таблица 5: Обитавани жилища по източник на водоснабдяване и местонамиране/Източник НСИ

На територията на община Дряново няма изградена пречиствателна станция за отпадни води.

Функционират 3 броя производствени обекти с локални пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води

№	Вид контролирани емитери	Вид пречиствателно съоръжение
---	--------------------------	-------------------------------

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

1	“ВСК Кентавър-ИЗ Динамика” ЕООД, гр.Дряново	Пречиствателна станция за битови отпадъчни води и пречиствателна станция за производствени отпадъчни води
2	Млекопреработващо предприятие “Чех – 99” ООД, с.Соколово	Пречиствателно съоръжение с биологично пречистване
3	Месопреработващо предприятие “Чех – Йосиф Новосад” ООД, с.Соколово	Пречиствателно съоръжение с биологично пречистване

1.4.3 Телекомуникационната и съобщителна мрежа

Телекомуникационните мрежи в общината са добри и обхващат всички населени места като има 100% телефонизация с цифрови апарати и покритие от мобилните оператори.

Мобилните телефонни услуги са представени от трите национални мобилни оператора /А1, Теленор и Виваком/, които осигуряват покритие със сигнал на територията на общината.

В териториалния обхват на община Дряново се предоставя достъп до интернет. Осигуреността на компютър и достъп до интернет в общината показва, че 1389 обитавани жилища имат компютър, а от тях 1272 достъп до интернет.

Общини	Общо		В градовете		В селата	
	жилища	живеещи лица	жилища	живеещи лица	жилища	живеещи лица
Дряново						
Кабелна телевизия	2 058	5 374	1 859	4 898	199	476
Сателитна антена	924	2 409	468	1 415	456	994
Компютър	1 389	4 338	1 200	3 782	189	556
достъп до интер	1 272	4 019	1 111	3 531	161	488

Таблица 6: Осигуреност на обитаваните жилища с кабелна телевизия, сателитна антена и компютър и достъп до интернет/Източник НСИ

Всички населени места са телефонизирани, но броят на телефоните рязко намалява. Броят на радиоприемниците е запазен, а на телевизионните приемни се увеличава. Населението се обслужва от девет броя пощенски станции: Дряново, Царева ливада, Ганчовец, Соколово, Керека, Гостилица, Славейково, Скалско и Янтра. Останалите села се обслужват спорадично от трактова кола. Всички населени места на

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

общината са включени към националната съобщителна мрежа за автоматично избиране.

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА НАСЕЛЕНИЕТО С БЪРЗ И СВРЪХБЪРЗ ШИРОКОЛЕНТОВ ДОСТЪП И В БЕЛИ И СИВИ ЗОНИ КЪМ 06.2018 Г				
Община	ШЛИ 30+ mbps	ШЛИ 100+ mbps	Бяла зон	Сива зона
Дряново	97.57%	94.59%	2.43%	2.19%

Към момента община Дряново няма осигурена свързаност към единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация.

1.4.4 Енергийна мрежа

Електропроводната и електроразпределителната мрежа осигурява достатъчна сигурност и оперативност в захранването на всички селища. Инсталираната мощност е оразмерена за по-големи товари от сегашното потребление. Два частни ВЕЦ-а работят на територията на общината, като те като повечето подстанции работят с около 40 % от капацитета си. Не достатъчно се оползотворява потенциала за използване на енергия, произвеждана от р. Янтра и р. Дряновска.

Енергийната мрежа на общината има една подстанция 110/20 кУ, захранвана от два далекопровода. Селищата се захранват от мрежи от средно напрежение 10 и 20кУ, като общината разполага с 157 трафопоста, от които 120 са на „Електроразпределение Горна Оряховица“ ЕАД - клон Габрово.

В териториалния обхват на община Дряново има осигурен лиценз, но селищните структури и прилежащите им промишлените зони не са газифицирани и не се осигурява употребата на природен газ за битови и промишлени нужди.

Град Дряново, като част от област Габрово, има средногодишна слънчева радиация 1291 kWh/m² при хоризонтална повърхност и 1482 kWh/m² при вертикална. Този потенциал следва да се разработи максимално. По данни на община Дряново издадените разрешения за строеж на фотоволтаични електрически централи са 26 с обща инсталирана мощност 2511 kW.

Цялостно община Дряново е неподходяща за развитие на ветрови ферми и няма присъединение към електроразпределителната мрежа.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

ИЗГРАДЕНИ МОЩНОСТИ ПО ВИДОВЕ В ОБЩИНА ДРЯНОВО							
Община	ВЕЦ Мощност МВт	ФтЕЦ Мощност МВт	ВяЕЦ Мощност МВт	БиоЕЦ Мощност МВт	ВИ общо брой	ВИ Общо мощност МВт	Плътност МВт/1000км 2
Дряново	0,9	1,3			19	2,2	8,83

Таблица 7 : Изградени общности по видове/Източник НСИ

Към момента на изготвяне на плана функциониращи на територията на общината са следните електропроизводители:

- „СТАНЧО ХАДЖИДИМИТРОВ“ АД – ВЕЦ – производство и продажба на ел. енергия от възобновяеми източници
- „ВЕЦ ХРИСТО ЛУЛЕВ“ ООД – ВЕЦ - производство и продажба на ел. енергия от възобновяеми източници
- Фотосоларна централа в местност до с. Игнатовци – Стрелиция, Нено Бонев Ненов, ЕС Енерджи про, Илиос – производство на ел. енергия от възобновяеми източници
- Фотосоларна централа в местност Матея гр. Дряново – Солар ПиЕЛ, Б и Н Евстатиеви, Бобсън Солар, Ем Си Солар, Матея Солар, Евсти, Оникс Енерджи ЕООД – производство на ел. енергия от възобновяеми източници
- Фотосоларна централа в местност до с. Денчевци – „Гап Солар“ ООД, Фотон Енерджи, Владимед – производство на ел. енергия от възобновяеми източници
- Фотосоларна централа в местност до с. Косарка – Маноя Ел 1, Сън Илектрик 2010 – производство на ел. енергия от възобновяеми източници

Също така съществуват в гр. Дряново са регистрирани две търговски дружества с основна дейност производство и продажба на котли и камини на пелети, биомаса и камини: „ДЖИ ТИ ЕС-ТЕХ“ ЕООД – и „Д КЪМПАНИ“ .

Извод: Електропроводната и електроразпределителната мрежа осигурява хранването на всички селища в общината. Общината не е газифицирана, а природният газ е считан за един от най-екологичните и чисти източници на енергия. Замяната на традиционните енергоносители с природен газ води до намаляване на вредните емисии и до подобряване състоянието на околната и жизнена среда. Според данни на Агенцията по енергийна ефективност 90% от проектите за енергийна ефективност са проекти за газификация. Тази стойност е безспорно доказателство за водещата роля на природния газ за повишаване на енергийната ефективност на общинската икономика.

1.4.5 Сметосъбиране

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Събраните отпадъци на територията на общината се извозват и депонират в „Регионално депо - Севлиево“. Делът на обслужваното население от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е 99,45 %, като дейността се извършва общинско предприятие „Чисто Дряново“, което е създадено на 28.07.2017 г. с решение на Общински съвет – град Дряново. Дейностите на предприятието се състоят в:

- Сметосъбиране, сметоизвозване и депониране на твърди битови отпадъци от населените места на Община Дряново
- Почистване на инфраструктурата и териториите за обществено ползване в населените места
- Контрол върху разделното събиране на отпадъци
- Измиване на улични платна, площади, алеи, паркове и други територии от населените места, предназначени за обществено ползване
- Ликвидиране на незаконни сметища, почистване на отпадъци, изхвърлени на неразрешените за това места
- Стопанисване на съдовете за съхраняване на отпадъци.

Цялата дейност на предприятието е обезпечена от техника на Община Дряново, като тя се състои от два специализирани сметосъбиращи автомобила, специализиран товарен автомобил, контейнеровоз и контейнери за събиране и извозване на твърди битови отпадъци и строителни отпадъци, вакуумна автометачна машина и цистерна за измиване на улици.

През последните години се наблюдава увеличение на количествата образувани битови отпадъци, което се дължи на нарастващите консумативни потребности на населението.

В Община Дряново е изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки чрез разполагане на цветни контейнери по уличната мрежа. На територията на град Дряново се прилага двуконтейнерен модел за разделно събиране на отпадъците от опаковки, който включва два вида контейнери за разделно събиране: жълт контейнер за събиране на отпадъци от хартия, картон, пластмаса и метали и зелен контейнер за събиране на стъкло.

Годишна справка за количествата на разделно събраните отпадъци за 2020 г. показва, че 35,21 % от събрания отпадък е годен за рециклиране, а 64,79 % се депонира на регионалното депо за отпадъци в град Севлиево. Чрез разделното събиране на отпадъци от опаковки и отпадъчни материали от хартия и картон, пластмаса, метали и стъкло, общината дава своят принос за опазването на околната среда и запазването на суровините.

СИСТЕМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ДОМАКИНСТВА

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Община Дряново, съвместно с „БалБок инженеринг“ АД, през 2020 г. организира тази нова за общината система. Системата гарантира екологосъобразно управление на приетите опасни отпадъци от домакинствата. Отпадъците се приемат по утвърден график в мобилен събирателен пункт, като местата се обявяват на сайта на Община Дряново.

В пунктовете могат да бъдат предавани:

- Лекарства с изтекъл срок на годност
- Живак, живачни термометри и други уреди, съдържащи живак
- Лакове, бояджийски материали, разтворители
- Остатъци от строителната химия- лепила, пяна, силикон и др.
- Домакински препарати и битова химия
- Фотографски материали
- Киселини/ основи
- Мастила
- Празни опаковки, обозначени със символите за опасност
- Препарати за растителна защита и борба с вредители

МОРФОЛОГИЧЕН СЪСТАВ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Видът и начинът на застрояване и съответно начинът на отопление оказват съществено влияние върху количествата и състава на отпадъците.

За целите на изследване на морфологичния състав могат да бъдат обособени следните групи отпадъци:

Първа група - Отпадъци, образувани от районите с високо строителство (многофамилни сгради);

Втора група - Отпадъци от райони с ниско застрояване – еднофамилни къщи.

Количеството на отпадъците и броят на пробите са определени, съгласно Приложение № 1 на „Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци“ на МОСВ от 2012 г.

Общината попада в категория до 5 000 тона образувани смесени битови отпадъци за година, което означава да бъде направена по една проба на сезон. Пробонабиране е извършено през пролет, лято, есен и зима т.е. 4 проби за годината.

№	Вид отпадък	Лято	Пролет	Есен	Зима	Среден %
		количество (кг)	количество (кг)	количество (кг)	количество (кг)	
1	пластмаса	21,60	3,60	12,90	9,85	8,51

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

2	хартия	4,50	12,50	5,30	0,50	4,05
3	картон	19,20	20,60	14,30	8,80	11,16
4	желязо	1,00	2,30	0,20	8,80	2,18
5	стъклени отпадъци	37,000	12,500	13,500	13,200	13,52
6	кожи и гуми	1,800	5,800	11,500	9,000	4,99
7	текстил	32,300	11,700	13,200	11,600	12,21
8	композитни опаковки, фолия	0,600	0,000	0,450	1,700	0,49
9	строителни	19,000	0,000	0,000	0,000	3,37
10	биоразградими	18,000	38,000	46,200	34,100	24,19
11	дърво	4,700	7,500	27,600	2,650	7,53
12	сгурия	0,000	0,000	0,000	11,600	2,06
13	опасни отпадъци (батерии)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,00
14	други:	0,000	0,000	0,000	0,000	0,00
15	найлони	1,100	7,500	1,200	21,600	5,57
16	Al кенове	1,000	0,000	0,000	0,000	0,18
	Общо:	161,800	122,000	146,350	133,400	100,00

Съгласно получените резултати въз основа на проведения морфологичен анализ е видно, че с най-голям дял от генерираните битови отпадъци на територията на община Дряново, са следните видове фракции – биоразградими 24,19 %, хартия и картон – 15,21 %, стъклени – 13,52 %, текстил – 12,21 % и пластмаса – 8,51%.

Краткият анализ на политиките и законодателството на ЕС и България по управление на отпадъците през последните години показва формиране на нова философия – максимално намаляване количествата на образуваните отпадъци и превръщането им в ресурси т.е. от фактори влияещи негативно на околната среда, отпадъците да се превръщат в компоненти за икономически устойчив растеж.

1.5 Екологично състояние и рискове:

Опазване на чистотата на атмосферния въздух е от изключителна важност, тъй като пряко влияе върху човешкото здраве. В тази връзка основните замърсители в атмосферния въздух вредни за човешкото здраве, дефинирани като такива от Министерството на околната среда и водите (МОСВ) са следните: азотен диоксид, серен диоксид, общ прах и фини прахови частици (ФПЧ10), бензен, олово, кадмий, арсен, полиароматни въглеводороди (ПАВ), толуол, стирол, амоняк, фенол и серовъглерод. Следвайки Закона за опазване на околната среда, МОСВ е разработило Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), която осигурява своевременна и достоверна информация за състоянието на елементите на околната среда и факторите, въздействащи върху нея, въз основа на която се правят анализи, оценки и прогнози за обосноваване на дейностите по опазване и защита на околната среда от вредни въздействия. Качеството на атмосферния въздух /КАВ/ се оценява чрез норми, т.е. ПИРОеделени нива (стойности) за концентрациите на основните замърсители в атмосферния въздух, регистрирани за определен период от време (1 час, 8 часа, 24 часа, 1 година), установени с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и /или околната среда, като тези нива следва да бъдат постигнати в определен за целта срок, след което да не бъдат превишавани. Поради ниския потенциал за замърсяване и наблюдаваното добро качество на въздуха, община Дряново не е включена в Единната система за наблюдение и контрол на атмосферния въздух. В съответствие с изискванията на Наредба № 7 към Закона за чистотата на атмосферния въздух, Община Дряново попада в X-ти район за оценка и управление качеството на атмосферния въздух: общините, класифицирани по чл.30 ал.1 т.4, райони, в който нивата на замърсяване не превишават долните оценъчни прагове, не разполагат със стационарен пункт за контрол на качеството на атмосферния въздух. Контролът на територията на общината се извършва от РИОСВ-Велико Търново.

През 2019 година е осъществен контрол на качеството на атмосферния въздух чрез изпитване проведено с мобилна автоматична станция. Проконтролирани са замърсителите: озон, въглероден оксид, азотен диоксид, азотен оксид и фини прахови частици. Единственото отклонение от нормите се наблюдава при фините прахови частици през зимните месеци. През тях има локални замърсявания причинени от повишеното използване на въглища и дърва за отопление от местното население. В близост до по-големите пътни артерии също се наблюдават локални замърсявания, но като цяло качеството на атмосферния въздух в общината е много добро поради липсата на производствени мощности и наличието на множество горски територии, като не се очакват значителни промени през следващите няколко години. Съществуващите източници на емисии са с незначителна мощност и са с локален характер.

Водните ресурси в общината се формират от преминаващите през територията реки Янтра (водоприемник III-та категория) и Дряновска (водоприемник II-ра категория), с притоците Андъка, Рамадана, Мала Дрянка и др. Дебитът на тези реки е малък и се характеризират с дъждовно-снежен режим с пролетен максимум и есенен минимум на оттока. Най-голяма е р. Янтра /286 км./, която се явява и втората по големина река на Дунавската водосборна област в България. Тя се използва за напояване и отделни промишлени дейности. На река Янтра има изградени две водни

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

електрически централи – ВЕЦ „Янтра“ и ВЕЦ „Каломен“. За анализ на състоянието на телата се извършва мониторинг на водите. Съществуват няколко вида програми за мониторинг - контролен, оперативен и проучвателен. Съгласно чл. 169, ал 2 от Закона за водите, Басейновите дирекции изработват и предлагат за утвърждаване програмите за мониторинг, като мониторинговите пунктове са определени след оценка на риска, натоварването, натиска и въздействието от антропогенна дейност върху водните тела. Изборът на показатели за анализ е извършен въз основа на определяне на вида и количеството на значителния натиск, който се изразява в концентрацията на наблюдаваните замърсители като емитери, които заустват в реките. При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела, са разглеждани т.нар. приоритетни вещества като са съпоставяни с определените стойности на стандартите за качество, въведени от Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители. Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: много добро, умерено, лошо и много лошо.

На територията на община Дряново са разположени част от водосборите на няколко повърхностни водни тела в поречието на река Янтра: 1) BG1YN900R015 – р. Янтра от с. Янтра до землището на с. Гостилица – водното тяло е оценено с лошо екологично и в добро химично състояние; 2) BG1YN800R016 – река Дряновска от с. Радовци до землището на с. Дългня – водното тяло е оценено с умерено екологично и в добро химично състояние и 3) BG1YN800R033 – р. Белица от с. Радовци до землището на с. Косарка – водното тяло е оценено с умерено екологично и в добро химично състояние. По поречието на р. Янтра има разположен и един пункт при р. Дряновска - преди вливане в р. Белица. Съгласно доклад на РИОСВ – Велико Търново, през 2013г. състоянието на пунктовете при р. Белица и р. Дряновска (преди вливане в р. Белица) се запазва умерено по отношение на биологичните елементи. От 2013г. има нов пункт на р. Дряновска, след гр. Дряново, при който се анализират макрозообентос и фитобентос. Оценката на този пункт е за добро състояние по биологичните елементи.

На територията на общината са известни два минерални извора – в близост до селата Чуково и Маноя. Поради малкия и силно променлив през различите сезони дебит (0,5 л/сек) изворите не са регистрирани като значими. На територията на общината са разположени и 8 микроязовира, общинска собственост – „Опитна станция“, „Янтра“, „Рамадана“, „Горнич“, „Скалско“, „Царева ливада“, „Гостилица“ и „Геня“. 4 от тях са категоризирани като „потенциално опасни“, поради което периодично се правят проверки от РИОСВ – Велико Търново за състоянието им. В добро техническо състояние са корекциите и брегозащитните съоръжения /габиони, диги, подпорни стени и др. /, разположени на речното легло на р. Янтра при гр. Дряново.

Водоснабдяването на територията на общината е с утвърдена санитарно-охранителна зона на язовир „Йовковци“. Водата се подава пречистена от ПСПВ гр. Велико Търново и допълнително се обеззаразява в гр. Дряново с хипохлорид от „ВиК“ ООД гр. Габрово – експлоатационен район Дряново, а водоемите в малките населени места с разтворена хлорна вар. Природните качества на питейния водоизточник – язовир „Йовковци“ отговарят на БДС 2823 - 83 „Вода за пиене“. По данни на

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

провеждания здравен и производствен мониторинг, питейната вода на територията на Община Дряново е с нисък процент нестандартност по микробиологични и химични показатели. Използваните септични ями и торищни площадки са довели до повишаване на микробиологичните показатели на водите от местните чешми над пределно допустимите стойности.

Изградените локални пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води на Млекопреработващо предприятие с. Соколово на „Чех-99“ ООД гр. В. Търново и Кланица и месопреработка с. Соколово на „Чех-Новосад“ ООД гр. В. Търново, поради недобра експлоатация, работят с променлив ефект на пречистване, което определя тези обекти като рискови обекти по компонент води. На тези два обекта са налагани еднократни и месечни санкции по реда на чл.69 от ЗООС за заустване на отпадъчни води над индивидуалните емисионни ограничения (ИЕО), поставени в разрешителните за заустване. На таблицата по-долу са представени контролираните емитери, техния вид и пречиствателното съоръжение, разположени на територията на община Дряново.

№	Вид контролирани емитери	Вид пречиствателно съоръжение
1	„ВСК Кентавър-ИЗ Динамика“ ЕООД, гр. Дряново	Пречиствателна станция за битови отпадъчни води и пречиствателна станция за производствени отпадъчни води
2	Млекопреработващо предприятие „Млека груп“ ООД, с. Гостилица	Пречиствателно съоръжение с биологично пречистване
3	Млекопреработващо предприятие „Чех – 99“ ООД, с. Соколово	Пречиствателно съоръжение с биологично пречистване
4	Месопреработващо предприятие „Чех – Йосиф Новосад“ ООД, с. Соколово	Пречиствателно съоръжение с биологично пречистване
5	Комплекс от къщи с. Геша, общ. Дряново	Пречиствателно съоръжение с биологично пречистване

Таблица 8: Контролираните емитери на територията на община Дряново

За община Дряново най-разпространени са сивите горски, алувиалните и делувиалните почви. За районите с надморска височина над 1000 м. са характерни сивите горски почви, които се образуват в условията на умереноконтинентален климат и имат ясно изразен хумусен хоризонт. Алувиално-ливадните почви са разпространени предимно по поречието на реките и заемат части от заливните им тераси. Характеризират се с богати на скални материали и хумусни вещества.

През последните няколко години в района се наблюдава прилагане на добри земеделски практики, както и спазване на технологичните изисквания при употреба на пестициди и торове и отказ от опожаряване на стърнищата след прибиране на културите, които са довели до намаляване замърсяването на земите и почвите. В допълнение, програмите за биоземеделие, въведения контрол за ограничаване на емисионното замърсяване по отношение на въздуха, водите и управлението на

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

отпадъците, в комбинация с технологичното обновление в производствените процеси допълнително допринасят за намаляване деградацията на земите и почвите в района.

Пунктовете, в които се извършва пробонабирането на почвени проби са определени от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), гр. София. Те са разположени на цялата територия на РИОСВ – Велико Търново и са в зависимост от източниците на замърсяване. За община Дряново по почвен мониторинг I-во ниво – широкомащабен мониторинг, съгласно Националната мониторингова програма на МОСВ няма обособени пунктове за почвен мониторинг. По данни на РИОСВ – Велико Търново и след проведени изследвания в съседни общини е видно, че съдържанието на тежки метали в почвата е под максимално допустимите концентрации (МДК).

На територията на общината е разположен склад за забранени и негодни за употреба продукти за растителна защита (ПРЗ), който се намира в североизточния край на гр. Дряново, извън регулацията на града, на територията на Опитна станция по сливата. Сградата на склада представлява масивна постройка, със здрав покрив и зазидана врата и прозорци, поради двукратното му разбиване. Действия по запечатването на прозорците и вратите са предприети като предохранителна мярка срещу нови посегателства, т. к. складът е неохраняем. В склада се съхраняват 17 315 кг. прахообразни и 1400 л течни ПРЗ. За обекта има назначено със Заповед на кмета на общината отговорно лице, което води отчетност на съхраняваните пестициди.

Друг важен елемент, свързан с почвите е този с ерозията им, който е обхванал и териториите на община Дряново, вследствие промени в земеползването, климатичните промени, повишаване на температурите и продължителните засушавания. Почвената ерозия е един от основните проблеми, с които земеделците се сблъскват в световен мащаб, тъй като оказва силно неблагоприятно влияние върху развитието на селското стопанство. Въпреки сериозността на проблема, към момента не са предприети мерки за преодоляването му. Редица изследвания сочат, че устойчивите практики на биологичното земеделие, както и регулярни мероприятия по залесяване, могат значително да подобрят състоянието на почвите и да намалят процесите на ерозия.

Като цяло на територията на общината не се наблюдава замърсяване на почвите и състоянието им се характеризира като добро. Няма данни за замърсявания на почвите или наличие на значителни проблеми, които да застрашават състоянието им.

Биоразнообразието включва цялата жива природа на планетата в три основни нива на организация: 1) генетично – обхваща огромното разнообразие от генни комбинации във всички живи организми, 2) видово – включва видовете и разновидностите от всички групи живи организми и 3) екосистемно – обхваща не само разнообразието от живите организми в природата, но и сложните им взаимоотношения и разнообразни връзки помежду им и със заобикалящата ги природа. Съгласно националното законодателство, в България биоразнообразието се опазва главно чрез

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Закона за защита на биологичното разнообразие, съгласно който биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите. В тази връзка, задължение на община Дряново е и опазването на богатото за района биоразнообразие. Законът за защитените територии (доп., обн., ДВ бр.62 от 31.07.2007г.), урежда категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление. Съгласно закона, съществуват 6 вида защитени територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. В територията на общината попадат следните такива:

- Природна забележителност „Бачо Киро“ – пещера с площ 0.5 хектара, разположена в землището на с. Царева ливада, обявена със Заповед №2810 от 10.10.1962г.;
- Защитена местност „Дряновски манастир“ - с площ от 311,14 хектара, обхващащ територии от гр. Дряново, с. Геша и с. Царева ливада и създадена през 1973г. с цел опазване на характерни за района гори и защитена зона „Дряновски манастир“. Обявена съгласно Директивата за местообитанията по НАТУРА 2000 с площ от 2986,45 хка, заемаща части от землищата на гр. Дряново и селата Геша, Караиваница, Радовци, Скалско и Царева ливада. Защитената зона е създадена с цел опазване на важни местообитания на орхидеи (полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик), балкано-панонски, церово-горунови гори, мизийски гори от сребролистна липа и опазване популациите на широкоухия прилеп, остроухия нощник, голям и малък подковонос, пъстрия пор, обикновената блатна костенурка, черната мряна, ручейния рак и др.;
- Защитена зона по Директивата за местообитанията, която се допира до защитена зона по Директивата за птиците, съгласно НАТУРА 2000 „Дряновска река“ с площ от 187.62 хка и обхващаща поречните територии в землищата на гр. Дряново, с. Ганчовец, с. Геш, с. Дългня, с. Зая и с. Косарка. Основната цел на защитената зона е запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, в това число алувиални гори, панонски гори, мизийски букови гори и др. растителни съобщества, както и представителите на фауната в лицето на видри, дъглокрил прилеп и европейски вълк;
- Защитена зона по Директивата за местообитанията „Река Янтра“ с площ от 13900, 41 хка и обхващаща площи от землищата на селата Гостилица, Каломен, Скалско, Славейково, Чуково и Янтра. Основните видове, които са предмет на опазване в тази зона, са панонски солени степи и солени блата, панонски льосови степни тревни съобщества, бисерна мида, ручеен рак, балканска кротушка, черна мряна, ивичест бибан и др.;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- Защитена зона по директивата за местообитанията „Скалско“ с площ от 2192,3 хка и попадаща в землищата на селата Скалско и Янтра, създадена с цел опазване на низинни сенокосни ливани, дъбово – габърви гори, видра, лалугер, пъстър пор, ивичест смок, жълтокоремна бумка, черна мряна и др.

На територията на община Дряново са регистрирани следните вековни дървета:

№	Природна забележителност – вековно дърво	Землище / местност	Обявена със Заповед №
1	Зимен дъб	с. Славейково	851/10.08.1983 г.
2	Цер	с. Малки Българени / Кръста	1027/01.12.1982 г.
3	Обикновен бук	с. Шушня / Ливадите	1027/01.12.1982 г.
4	Зимен дъб	с. Големи Българени / Копачетата	1027/01.12.1982 г.
5	Зимен дъб	с. Големи Българени / Друма	1027/01.12.1982 г.
6	Зимен дъб	с. Големи Българени / Друма	1027/01.12.1982 г.
7	Скоруша	с. Русиновци / Клатура	1027/01.12.1982 г.
8	Вековен дъб - Благун	с. Долни Драгойча / Ливадата	583/26.10.1981 г.
9	Зимен дъб	с. Караиванца / Корията	384/17.06.1980 г.
10	Зимен дъб	с. Каломен	657/13.10.1979 г.

Списък на вековните дървета на територията на община Дряново

В допълнение, на територията на общината са водени предимно възобновителни сечи с ниска интензивност и дълъг период на възобновяване. За повишаване на производителността и подобряване на социално-екологичните функции на издънковите гори и качеството на дървостойте трябва да се прилагат подходящи отгледни и главни сечи, чрез които по-голямата част от горите ще се превърнат в семенни.

Твърдите битови отпадъци са важен екологичен проблем, чието управление е сложен процес, който, ако не се осъществява правилно, води до проблеми, произтичащи от замърсяването на основните компоненти на околната среда (въздух, води, почви) и чрез тях въздейства на качеството на живот на хората и развитието на екосистемите.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

На територията на Община Дряново се изпълнява проект „Закриване и рекултивация на старо депо за твърди битови отпадъци в местност „Градището“ в землището на град Дряново“. Инвеститор на инвестиционния проект е Министерство на околната среда и водите, като бенефициент по проекта се явява Община Дряново. Проектът е на етап приемане на биологична рекултивация, като към момента успешно е приключил етап на техническа рекултивация на 04.10.2019 година.

Във връзка с управлението на отпадъците на регионален принцип и съгласно изискванията на ЗУО на 29.04.2011 г. е създадено Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Севлиево, като регионалната му програма обхваща управлението на отпадъците на общините Севлиево, Дряново и Сухиндол.

Към момента се изпълнява проект „Прилагане на децентрализиран модел за управление на био-отпадъците в общините Севлиево, Дряново и Сухиндол, включително изграждане на необходимата техническа инфраструктура – система за разделно събиране и съоръжение за рециклиране на събраните био-отпадъци“.

Съгласно проекта ще бъдат изградени две инсталации за компостиране на територията на общините Дряново и Севлиево, със съответните капацитети - 900 т. и 3000 т. годишно третирани биоразградими отпадъци. Съоръжение в община Севлиево ще представлява технология за компостиране на редове на открито с принудителна аерация. Системата за разделно събиране за площадка Севлиево, ще обхваща самия град и 10 населени места с население над 500 души, а за площадка Дряново ще обхваща град Дряново и 1 населено място. За община Сухиндол се предвижда изграждане на площадка за компостиране на място.

Проектът се изпълнява с финансовата подкрепа на ОП „Околна среда“ 2014-2020 г., съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Общата му стойност е 2 230 595,39 лв., от които 1 557 812,45 лв. европейско и 274 908,08 лв. национално съфинансиране.

„Строителни отпадъци“ са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения.

Извозването на строителните отпадъци, генерирани от крупна строителна и строително-ремонтна дейност и предаването им за последващо третиране, е отговорност на лицата извършващи такъв вид дейност и представлява един от най-

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

големите проблеми в общината. Земни маси, камъни и отпадъци с инертен характер се депонират с издадено разрешително от кмета на общината, в което се посочва мястото на депониране и маршрута, по който да бъдат транспортирани до там. Често се наблюдават значителни количества от строителните отпадъци да се изхвърлят незаконно от населението на общината покрай шосета и предимно на входно – изходните артерии на населените места. Производствените отпадъци, които се генерират на територията на община Дряново и не се предават за третиране на оторизирани фирми, се депонират от фирмите производители на „Регионално депо – Севлиево“, което от своя страна представлява скъпо струващ процес, поради отдалечеността на депото от общината. От друга страна ОП „Чисто Дряново“ предлага услугата доставка и извозване на контейнер за строителни отпадъци.

На територията на общината е разположен склад за забранени и негодни за употреба продукти за растителна защита (ПРЗ), който се намира в североизточния край на гр. Дряново, извън регулацията на града. Сградата на склада представлява масивна постройка, със здрав покрив и зазидана врата и прозорци, поради двукратното му разбиване. Действия по запечатването на прозорците и вратите са предприети като предохранителна мярка срещу нови посегателства. В склада се съхраняват 17 315 кг. прахообразни и 1400 л течни ПРЗ. За обекта има назначено със Заповед на кмета на общината отговорно лице, което води отчетност на съхраняваните пестициди.

Складът за забранени и негодни за употреба продукти за растителна защита на територията на Община Дряново е включен в проект на Министерството на околната среда и водите за екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита.

Град Дряново е с население под 10 000 души и съответно по норматив, според Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони от 22.12.2003 г., на всеки жител се полагат 8 кв.м. за обществени озеленени площи за широко и специфично ползване. В тази връзка, зелената система на гр. Дряново е неразделна част от плановото му решение и обемно-пространствено изграждане. Състои се от изградените зелени площи в централната градска част, градските паркове, линейното озеленяване по комуникационните транспортни артерии и охранителните зелени пояси покрай промишлените предприятия. Всички тези озеленявания оказват благоприятно въздействие върху градския облик и играят значителна роля в подобряване условията за обитаване и труд и ограничава негативните санитарно-хигиенни фактори – замърсявания на атмосферния въздух, шум, електромагнитни и радиационни излъчвания и др., както и оказва благотворно влияние като подобрява температурния баланс, микроклимата и други. На територията на град Дряново зелената система е с обща площ около 150 дка., като в нея се включват 15 парка с места за почивка - площ около 40 дка., 22 детски площадки, 6 спортни площадки и Стадион „Локомотив“ и съоръженията към него.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

В централна градска част от храстите преобладават дървовидна ружа, лавровишна, спiereя, сабина, люляк и др. видове. От дървесните видове се срещат брезии, чинари, кестени, липи, различни иглолистни видове и няколко вида декоративни дървета (кипариси, албиция, рустифина, акация, магнолия). Градините с многогодишни рози са 100 м², които са засадени в 6 градини, цветните площи с едногодишни цветя са около 50 м². В крайните квартали на града са обособени паркове с широколистни, декоративни дървета, но има нужда от дооформяне на зелените площи. В зелената система на града влизат още две борови гори и различни малки зелени площи, намиращи се в обхвата на града. Цялостното състояние на зелената система е добро, но въпреки това се препоръчва рехабилитация на съществуващите градски паркове и градини.

В населените места извън град Дряново са изградени 22 броя парка, 10 броя детски площадки, 1 брой спортна площадка и 24 броя гробищни парка.

Всички населени места се намират в близост до значими горски масиви и са разположени в планинска среда. Общинските горски територии възлизат на 845 хектара, като по – голямата част от тях, около 500 хектара, са гори върху земеделски земи. Централното градско пространство е подсигурено по отношение на зелената система, като внимание следва да се обърне и на разполаганите в озеленените територии обекти за спортни и културни развлечения и забави, детски площадки, както и повишаването на процента озеленяване, което неминуемо ще доведе не само до повишаване на естетическите качества на градската тъкан, но и на екологичните такива.

Липсват данни за зелените площи в населените места извън град Дряново, но всички населени места се намират в близост до значими горски масиви и са разположени в планинска среда.

Костатации: Добро качество на атмосферния въздух и почвите;

Много богато биоразнообразие, обхванато в добре поддържани защитени територии;

Регистрирано „умерено“ състояние на някои водни ресурси и необходимост от подобряване на биологичното им състояние;

Липсва добре организирана система за извозване на строителни отпадъци, което създава предпоставки за множество нерегламентирани сметища;

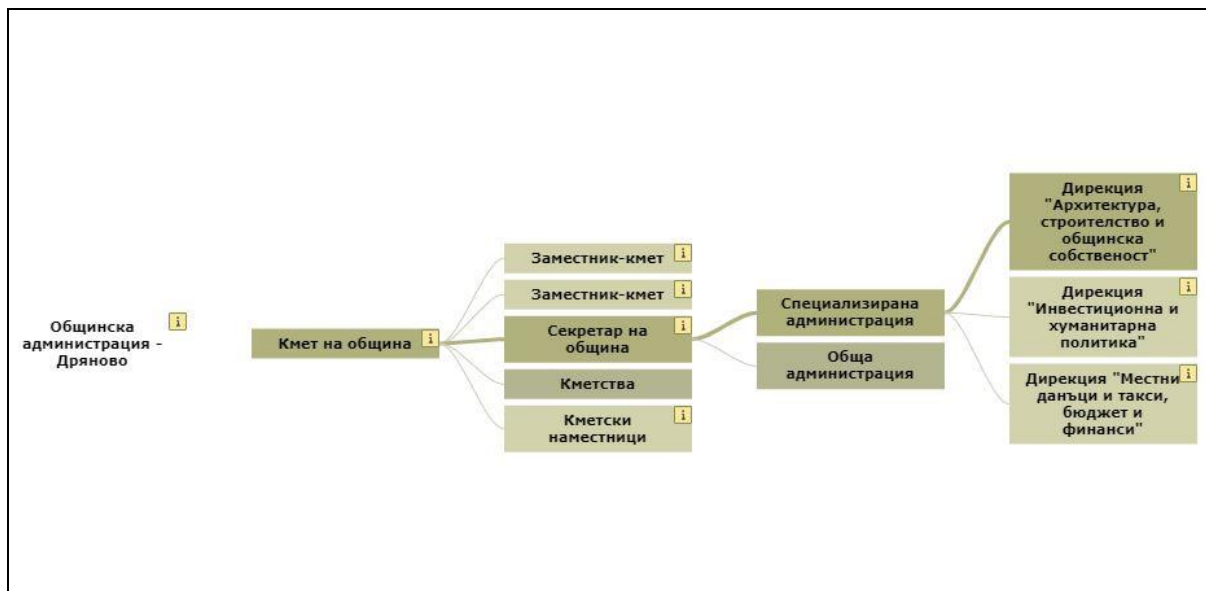
Необходима е рехабилитация на част от съществуващите градски паркове и градини.

1.6 Анализ на административния капацитет на общинската администрация за реализация на ПИРО

Структура на общинската администрация

Структурата на общинската администрация е представена във фигура 1:

Фиг. 1 Организграма общинска администрация

Структурата и функциите на общинската администрация са определени в Закон за местното самоуправление и местната администрация съгласно който орган на изпълнителната власт в общината е кметът на общината. Кметът има следните пълномощия и задължения:

- Ръководи цялата изпълнителна дейност на общината;
- Назначава и освобождава от длъжност заместник-кметовете на общината, кметските наместници, ръководителите на звената на издръжка от общинския бюджет, началниците и служителите в общинската администрация, налага предвидените от закона дисциплинарни наказания;
- Отговаря за опазването на обществения ред, като за осигуряването му издава писмени заповеди, задължителни за началниците на съответните структури на Министерството на вътрешните работи;
- Организира изпълнението на общинския бюджет;
- Организира изпълнението на дългосрочните програми;
- Организира изпълнението на актовете на общинския съвет и внася в общинския съвет отчет за изпълнението им два пъти годишно;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- Организира изпълнението на задачите, които произтичат от законите, от актовете на президента на републиката и на Министерския съвет;
- Възлага изпълнението на свои функции на кметовете на кметствата и районите, координира и осъществява контрол за целесъобразността и законосъобразността при тяхното изпълнение. Осъществява контрол по законосъобразността на актовете и действията на кметовете при изпълнение на техните правомощия и налага предвидените административни наказания;
- Поддържа връзки с политическите партии, обществените организации и движения, както и с други органи на местното самоуправление в страната и в чужбина;
- Председателства съвета по сигурност;
- Възлага или разрешава изработването на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея и одобрява определени устройствени планове при условията и по реда на Закона за устройство на територията, както и организира изпълнението им;
- Изпълнява функциите на длъжностно лице по гражданско състояние, като може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата, в които се поддържат регистри за гражданското състояние, на кметските наместници и на други длъжностни лица от общинската администрация;
- Представява общината пред физически и юридически лица и пред съда;
- Осигурява организационно-техническото обслужване на общинския съвет и участва в заседанията му с право на съвещателен глас;
- Утвърждава устройствения правилник на общинската администрация;
- Изпраща на общинския съвет административните актове, както и договорите и техните изменения и допълнения, издадени в изпълнение на актовете, приети от съвета, в тридневен срок от издаването или подписването им;
- Оказва съдействие на етажните собственисти и техните управителни органи при условията и по реда на Закона за управление на етажната собственост;
- В изпълнение на своите правомощия кметът на общината издава заповеди;
- Кметът на общината в случаите, определени от закона, изпълнява и функции, възложени му от централните държавни органи;
- Кметът на общината представя пред общинския съвет програма за управление за срока на мандата си в тримесечен срок от полагането на клетвата. Програмата съдържа

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

основните цели, приоритети, дейности, сроковете за изпълнение и очакваните резултати. Кметът на общината представя пред общинския съвет годишен отчет за изпълнението на програмата.

Съгласно длъжностното разписание, общата численост на персонала на общинска администрация Дряново е 47 бр. по служебно правоотношение са назначени 8 служители и 39 са по трудово правоотношение, няма свободни щатни бройки.

Ръководство, включва двама заместник-кмета, секретар на общината, кмет на с. Царева ливада, кметски наместници на с. Денчевци, с. Дългня, с. Караиванца, с. Керека, с. Маноя, с. Ганчовец, с. Гостилица, с. Радовци, с. Радовци, с. Скалско и с. Янтра пряко подчинени на кмета на община Дряново.

На най-високото ниво на организационно структуриране в общинската администрация на Дряново има четири основни звена - дирекции. При определянето на йерархичното място на организационните звена се отчитат две обстоятелства - важността на упражняваните функции и броя на лицата, които ще ги осъществяват. Колкото по-важни са функциите, толкова по-нависоко в йерархията се обособява съответното звено.

Конкретното съотношение за общинската администрация в Дряново е 27% обща и 73% специализирана:

Обща администрация е организирана в дирекция "Административно-правно и информационно обслужване, връзки с обществеността" – с щатна численост 10 щ.бр.

Специализирана администрация е организирана в дирекции:

- дирекция "Архитектура, строителство и общинска собственост" – 9 щ. бр.
- дирекция "Инвестиционна и хуманитарна политика" – 8 щ. бр.
- дирекция "Местни данъци и такси, бюджет и финанси" - 9 щ. бр.

В общинската администрация на Дряново има едно ниво на вертикално структуриране. В състава на дирекциите не са предвидени отдели.

Дирекция „Административно, правно и информационно обслужване, връзки с обществеността“ включва следните дейности:

- Център за услуги и информация на гражданите
- ГРАО

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- Отбранително - мобилизационна подготовка
- Канцелария

Дирекцията, съгласно утвърденото длъжностно разписание, включва 10 (десет) бр. щатни длъжности, както следва:

Директор на дирекция – осъществява ръководство и контрол на административната дейност и информационното обслужване; координира и организира административно-техническите дейности, информационното обслужване, както и вътрешното и международното сътрудничество; осигурява планиране и отчетност на дейността на дирекцията.

Главен експерт – осъществява дейностите в областта на информационното осигуряване на дейността на администрацията.

Старши експерт към ОбС – подпомага и технически обезпечават дейността на Председателя на Общинския съвет, постоянните комисии и общинските съветници на Дряновски общински съвет при осъществяване на функциите им.

Старши експерт – ЦУИГ – административно обслужване и информиране на гражданите за извършваните административни услуги от Община Дряново.

Младши експерт – ОМП – осигурява методическо съдействие и съгласуване действията на всички звена от производствената и непроизводствената сфера по отбранително-мобилизационна подготовка; организира цялостния процес по снабдяването, съхраняването, стопанисването и използването и отчитането на стоково-материалните ценности, инвентара, съоръжения, обзавеждане и др.; организира и ръководи дейността по защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи в община Дряново.

Главен специалист – ЦУИГ – информиране на гражданите относно предоставяните административни услуги, текущото състояние на преписките на заинтересованите лица; извършва административно обслужване на физически и юридически лица.

Старши специалист – ЕСГРАОН (2 бр.) – създаване, поддържане и актуализация на регистрите по гражданско състояние/раждане, граждански брак и смърт на гр. Дряново; извършва административно-правно обслужване на населението.

Технически сътрудник – (2 бр.) – осъществява административната дейност на кметството и подпомага кмета на кметството/кметския наместник при осъществяване на неговите функции в изпълнение на законите, нормативните актове и разпорежданията на кмета на общината.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Дирекция „Местни данъци и такси, бюджет и финанси“ включва следните дейности:

- Местни данъци и такси
- Финансово-счетоводни
- Методология
- Бюджет и финанси
- Управление на собствеността
- Човешки ресурси

Дирекцията, съгласно утвърденото длъжностно разписание, включва следните длъжности:

Директор на дирекция – организира разработването и изпълнението на бюджета на общината; организира и ръководи финансовата дейност, счетоводната дейност, отчитането на движимото и недвижимото имущество и своевременното провеждане на инвентаризацията, съгласно Закона за счетоводството.

Старши счетоводител (5 бр.) – извършва финансова и отчетна дейност на бюджетните разпоредители.

Старши счетоводител „Местни данъци и такси“ – правилно и своевременно осчетоводяване на приходите по данъчните декларации, данъчните актове и наказателните постановления с цел поддържане на актуална данъчна сметка на данъчно задължените лица, която е необходима както за оперативна дейност на данъчната администрация, така и за вземане на управленски решения.

Старши експерт „Човешки ресурси“ – извършва всички дейности, свързани с управлението на човешките ресурси в общината; изготвя документи, необходими за комплектоването на досиетата на персонала на ОбА Дряново и дейностите към нея, утвърдени от ОбС – Дряново по трудово и служебно правоотношение; разработване на предложения за щатни разписания според утвърдената от ОбС – Дряново структура и численост на персонала на ОбА – Дряново и на дейностите към нея.

Главен експерт – извършва дейности, свързани с обслужването на гражданите по ЗВДТ и приемане/обработка на данъчни декларации по ЗМДТ, проверка на декларациите от данъкоплатците данни, проверка за възстановяване на надвнесени

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

или недължимо внесени суми по ЗМДТ; оказване на методологическа и практическа помощ на гражданите по прилагане на данъчното законодателство.

Младши експерт – извършва дейности, свързани с обслужването на гражданите по ЗВДТ и приемане/обработка на данъчни декларации по ЗМДТ, проверка на декларираните от данькоплатците данни, проверка за възстановяване на надвнесени или недължимо внесени суми по ЗМДТ; оказване на методологическа и практическа помощ на гражданите по прилагане на данъчното законодателство.

Технически сътрудник – администриране на данъчните и други публични общински вземания/глоби. Своевременно събира и отчита събраните суми по видове данъци и такси.

Прегледът на длъжностните характеристики за длъжностите в дирекцията и анализът на функциите на дирекцията, съгласно Устройствения правилник показват, че всички функции на дирекцията са обезпечени със съответните задължения в длъжностните характеристики на експертите.

Дирекция “Архитектура, строителство и общинска собственост“ включва следните дейности:

- Устройство на територията;
- Архитектурно-строителен контрол;
- Кадастър и регулация;
- Инвестиционна дейност;
- Екология и чистота;
- Общинска собственост;
- Икономически дейности.

Дирекцията, съгласно утвърденото длъжностно разписание, включва следните длъжности:

Директор на дирекция – осъществява ефективно ръководство, организация, координация и контрол на дейностите по устройство на територията, архитектурно-строителен контрол, кадастър и регулация, инвестиционна дейност, екология и чистота, управление на общинската собственост и икономически дейности.

Главен експерт „Благоустройство и инвестиционна дейност“ – участие в целия инвестиционен цикъл по реализация на строителни дейности, доставки, услуги,

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

други инвестиционни разходи, процедури, осъществяване на инвеститорски контрол и отчетност; разработване на експертни анализи и изготвяне на експертни мнения и становища по проблемите на тези дейности; изготвяне на отговори на запитвания и становища по проблемите на тези дейности; изготвяне на отговори на запитвания на физически и юридически лица.

Главен архитект

Старши експерт – разработване и изпълнение на програми и проекти в областта екология, хигиенизиране на населените места и устройство на територията.

Младши експерт „Стопанска и инвестиционна политика“ – изготвяне на анализи, мнения, становища, предложения, проекти за документи, свързани с дейностите по управление и разпореждане с общинската собственост, сферата на икономическите и стопанските дейности, инвестиционната и интеграционна политика на общината.

Младши експерт „Стопанска и инвестиционна политика“ – ефективно управление и разпореждане с общинската собственост.

Младши експерт – техническо обслужване на работата на дирекцията, изчертаване на скици на действащи планове и проекти, комплектоване на техническа документация; участие във формиране на политиката на общината по отношение на кадастъра, регулацията и вертикалната планировка.

Старши специалист – устройствено планиране, техническа обработка на инвестиционни проекти, заседание на ЕСУТ, контролна дейност в областта на инвестиционното проектиране и строителството.

Прегледът на длъжностните характеристики за длъжностите в дирекцията и анализът на функциите на дирекцията, съгласно Устройствения правилник показват, че всички функции на дирекцията са обезпечени със съответните задължения в длъжностните характеристики на експертите.

Дирекция Инвестиционна и хуманитарна политика включва следните дейности:

Разработване на проекти и програми;

Образование;

Младежки дейности, спорт, туризъм;

Здравеопазване;

Социални дейности;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Култура.

Дирекцията, съгласно утвърденото длъжностно разписание, включва следните длъжности:

Директор на дирекция – организира, ръководи и контролира цялостната дейност по разработване на проекти и програми, организацията на образованието в общински училища, ЦДГ и други учебни заведения; младежки дейности, спорт, туризъм на територията на общината; здравеопазване; цялостната дейност и контрол на социални дейности, социални услуги; културните събития, инициативи, работи за съхраняване на културно-историческото наследство.

Старши експерт – анализиране на негативните фактори, влияещи върху подрастващите и диагностика на поведенческите отклонения сред тях; усъвършенстване на системата за превенция и корекционно-възпитателна работа.

Старши експерт – формиране и провеждане на общинската политика в областта на образованието, културата и вероизповеданието.

Младши експерт – участие във формирането и провеждането на политиката на Общината в областта на социалните дейности при стриктното спазване на законодателството.

Младши експерт – участие във формирането и провеждането на общинската политика в сферата на младежките дейности, туризма, спорта, работа с НПО, разработване на програми и проекти и други дейности, свързани с посочените.

Младши експерт – участие във формирането и провеждането на общинска политика в сферата на спорта, туризма, младежките дейности, разработване на програми и проекти и други дейности, разработване на програми и проекти и други дейности, свързани с посочените.

Прегледът на длъжностните характеристики за длъжностите в дирекцията и анализът на функциите на дирекцията, съгласно Устройствения правилник показват, че всички функции на дирекцията са обезпечени със съответните задължения в длъжностните характеристики на експертите.

Дирекцията, която е основно ангажирана в изпълнение на различните политики от ПИРО е дирекция „Инвестиционна и хуманитарна политика“ в специализирана администрация. Основно спомагателни функции изпълнява дирекция „Устройство на територията, инвестиционна и стопанска политика“.

Дирекцията осъществява функции в сферата на:

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- Разработване на проекти и програми
- Образование
- Младежки дейности, спорт и туризъм
- Здравеопазване
- Социални дейности
- Спорт
- Култура

В областта на икономиката и общинската собственост функции имат дирекция МДТБФ и АСОС.

1.7 Анализ на културно-историческото наследство

На територията на община Дряново функционират следните културни институции:

- НЧ „Развитие – 1869“;
- НЧ „Дряновска Пробуда – 2008“ – гр. Дряново;
- НЧ „Христо Ботев – 1894г“ - с. Гостилица;
- НЧ „Денчо Славов – 1900“ - с.Ганчовец;
- НЧ „Върбан Генчев – 1924“ - с. Царева ливада;
- НЧ „Наука – 1922“ – с.Зая;
- НЧ „Ботьо Пенев – 1900“ – с. Длъгня;
- НЧ „Надежда – 1925“ – с. Туркинча;
- НЧ „Напредък-1884“ – с. Керека;
- НЧ „Селянин-1902“ – с. Руня;
- НЧ „Св.св. Кирил и Методий-1934“ – с. Гоздейка;
- НЧ „Колю Фичето-2016“ – с. Туркинча;
- Исторически музей – гр. Дряново.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- „Светлина-1922“ – село Скалско

Читалища в общината са активни и всяка година организират редица културни мероприятия и прояви, конкурси, състезания и други дейности, с които поддържат духа на жителите и сплотяват населението. Почти всички читалища са с добро или задоволително състояние на сградния фонд.

Исторически музей – Дряново е открит през 1970 година. Сградата е реализирана по проект на архитект Димитър Кръстев и се вписва в живописния силует на площада. Музеят е разположен на застроена площ – 1187 кв.м., разгърнатата площ – 3007 кв.м. и обща открита площ от 981 кв.м. сградният фонд на музея се състои от следните обекти:

Сгради/други обекти	Вид собственост	Площ в кв.м.	В т.ч. за експозиции	В т.ч. за фондо-хранилища	В т.ч. за обслужващи помещения	Персонал - брой
Сграда на експозиция „Коло Фичето”	общинска	застроена площ-300кв.м.	350 кв.м.	150 кв.м.	200 кв.м.	3
Сграда на етнографска Експозиция	общинска	застроена площ-321 кв.м.	400 кв.м.	60 кв.м.	80 кв.м.	2
Сграда на художествена експозиция	общинска	застроена площ-246 кв.м.	400 кв.м.	40 кв.м.	100 кв.м.	2
Сграда на експозиция археология и възраждане	Великотърновска митрополия	застроена площ- 320 кв.м.	500 кв.м.		80 кв.м.	2

Таблица 9: Осграден фонд на Исторически музей – Дряново

Музеят разполага със следното музейно оборудване:

- Витрини – 69 броя;
- Стелажи – 40 броя;
- Климатизация – 6 броя;
- Влагоабсорбатори – 5 броя;
- Експозиционно осветление – 16 броя;
- Оборудване за дигитализация и сървъри за съхранение на данните.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Дряново е сред 100-те национални туристически обекта на Българския туристически съюз. Някои от най-значимите обекти на богатото културно наследство на Община Дряново са:

Храмовете, разположени на територията на общината, са следните:

- "Св.Петка"- прот. Петър Петков Петров - с. Ганчовец;
- "Рождеств. Христово" - с. Геша;
- "Рождество Христово" - с. Голямо Българени;
- "Рождество Богородично" - с. Гостилица;
- "Св.Димитър" - с. Длъгня;
- "Св.Троица" - гр. Дряново;
- "Въведение Богородично" - гр. Дряново;
- "Св.Никола" - гр. Дряново;
- "Св. Димитър" - с. Караиванца;
- "Св. Благовещение" - с. Керека;
- "Св. Георги" - с. Косарка;
- "Въведение Богородично" - с. Маноя;
- Енория "Св.Йоан Рилски" - с. Скалско;
- храм "Параклиса" - с. Славейково;
- Енория – с.Соколово;
- "Св.Николай" - с. Янтра.

Като значително културно влияние имат:

Дряновският манастир „Свети Архангел Михаил“

Три пъти разрушаван и изгарян и три пъти възстановяван от боголюбиви християни, Дряновският манастир е твърдина на българския дух. Първите хора заселват клисурата, в която е построен манастира, през ранните праисторически епохи. Те обитават пещерите на масива Боруна и кухините в скалния венец Поличките.

Манастирът е основан по времето на цар Калоян, след пренасяне на мощите на св. Михаил Воин от Потука в Търновград (1197-1207 г.). Първоначалното му разположение е на 2 км. северно от сегашното, в местността „Малки Св. Архангел“,

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

точно срещу пещерата „Андъка“. През 1393 г. турците обсаждат Търново и помитат всичко по пътя си, като не пожалват и манастира и го изгарят до основи.

През 16-ти век родолюбивите българи от околността отново възстановяват светата обител. Този път и избират друго място – в местността „Голям Св. Архангел“, на отсрещния бряг на реката, но участта и на тази обител е същата.

За пореден път и вече на сегашното си място Дряновският манастир е изграден към края на 17-ти век. Съборната църква е била еднокорабна и полувкопана в земята и се намирала непосредствено до днешната, а освен нея имало и втори храм. Постепенно манастира заема отново полагащото му се място в духовния и културен живот по българските земи. В него има огромна библиотека. Манастирът става един от най-големите книжовни центрове през Възраждането, като по това време в него е имало около 500 монаси.

В манастира се намира и експозицията „Археология и възраждане“ на Исторически музей – Дряново. Тя запознава посетителите с историческото развитие на Дряновския край и възникването на Дряновския манастир. В околностите му са открити едно от най-древните палеолитни поселения в Средна Европа и следи от местните енеолитна и бронзова култура, както и крепостни съоръжения и селища, изградени от траки, римляни, ромеи и българи.

Разнообразни документи и предмети подчертават значението на манастира за българската история и съхраняването на националния дух, за превръщането му във възрожденско поклонническо средище; определянето му за база на освободителното движение и убежище през Априлското въстание на четата на поп Харитон; за приноса на Дряново в Руско-турската война (1877-1878).

Храмовият празник на манастира е на 8 ноември.

Църква „Свети Никола“

Храмът „Свети Никола“ е сред първите самостоятелни строежи на майстор Колю Фичето. Построен е през 1851 г., върху основите на по-стара църква. Това е първият опит на Колю Фичето да въведе свой собствен стил, което е изразено особено ясно при оформянето на фасадите. Стенописите в храма са от 1926 г., а три от иконите в иконостаса са дело на Станислав Доспевски, един от най-изтъкнатите български възрожденски художници. Сградата е трикорабна псевдобазилика с камбанария и купол, които са от дървен материал и не се издигват в плана. Фасадите са с богата пластична украса с характерните фичевски елементи: вълнообразен кобиличен фронтон, сложно профилиран корниз, тристепенна аркада с вградени полуколонки над главния западен вход, малка сляпа аркада по дължината на стените. Монотонността на тежката каменна зидария се нарушава от полетата на правоъгълните, овалните и

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

кръстовидните прозорци и от релефите на южната фасада. Камбанарията е осмостенна, с големи овални и засводени отвори в стените и шатровиден покрив; форми, които създават впечатление за лекота и извисеност. Във вътрешното пространство се открояват плавната извивка на балконите на емпорията и релефите с растителни орнаменти от капителите на колоните. Църквата „Св. Никола“ е действаща, обявена за паметник на културата с национално значение в ДВ, бр.92 от 23.11.1971 г. и реставрирана през 2000 г.

Храм „Света Троица“

Построен през 1847 г., известен с изключително красиво резбования си таван. Разположен е непосредствено до музей „Колю Фичето“ в гр. Дряново.

Костатации: *Присъствието на исторически ценности и съхраненото материално културно наследство дава възможност за използването му като стимулатор на икономическото развитие чрез културен туризъм.*

1.8 Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор

Селищната мрежа е пространствена форма на организация на обществения живот. Влияние върху развитието на селищната мрежа оказват социално-икономическите фактори, индустриализацията, развитието на транспорта, строителството и др. Степента на урбанизация е процентът от общото население на страната /или даден регион, община/, което живее в градовете. Темпът на урбанизация представлява увеличаването на пропорцията на гражданите за ПИРОделен период. Процесът на урбанизация на даден регион има отчетливи ефекти върху икономиката и екологията му.

КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО СПОРЕД ГЪСТОТАТА НА ОБЩИНСКАТА ПЪТНА МРЕЖА , КМ/КВ КМ						
Община	Гъстота км/кв км	Ниска под 0,1-0,10	Под средна под 11-0,15	Средна 0,16-0,20	Над средна 0,21-0,30	Висока 0,31 -над
Дряново	0,42					X

Територията на общината е 271,2 кв. км., което представлява 13.4% от общата площ на област Габрово и 1,42% от територията на Северен централен район /NUTS 2/.

Селищната структура на община Дряново е съставена от 63 населени места, от които 1 град и 62 села. Град Дряново е административен, културен и социално-икономически център в общината. В градоустройствената класификация на населените места по брой жители град Дряново попада в категорията „малки градове“. В йерархичната система от градове-центрове на България, град Дряново е представен

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

като малък град, център с общинско значение за територията на общината от 4-то ниво. В националната категоризация на населените места град Дряново попада в „трета“ категория град. Като част от тази система той е градивен елемент от урбанистичната мрежа в макро-пространствената структура на областта. Урбанистичната мрежа е равномерно разпределена в пространствената структура на общината, като средната гъстота е по-ниска от тази на областта – 34,8 кв.км. на едно селище при средна за страната от 59,3 кв.км. На таблицата по-долу са представени кметствата и населените места в общината по кметства.

КМЕТСТВА/КМЕТСКИ НАМЕСТНИЧЕСТВА И НАСЕЛЕНИ МЕСТА В ОБЩИНА ДРЯНОВО		
№	Административен център / кметство / кметски наместничества	Населени места
1	Административен център – град Дряново	гр. Дряново с. Гърня, с. Муця, с. Крънча
КМЕТСТВО		
1	с. Царева ливада	с. Царева ливада, с. Бочуковци, с. Искра, с. Куманите, с. Сяровци, с. Горни Върпища, с. Долни Върпища, с. Долни Драгойча, с. Доча, с. Джуровци, с. Косилка, с. Нейчовци, с. Станча, с. Пърша, с. Добрените, с. Къртипъня
КМЕТСКИ НАМЕСТНИЧЕСТВА		
1	с. Гостилица	с. Гостилица, с. Славейково
2	с. Ганчовец	с. Ганчовец, с. Руня, с. Саласука, с. Зая и с. Геня
3	с. Скалско	с. Скалско, с. Янтра, с. Караиванца, с. Геша, с. Ритя, с. Балалея

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

4	с. Денчевци	<p>с. Денчевци,</p> <p>с. Пейна, с. Чуково, с. Плачка, с. Каломен, с. Радовци, с. Малки Българени, с. Големи Българени, с. Горни Драгойча, с. Дурча, с. Шушня, с. Глушка, с. Билкини, с. Раданчето, с. Петковци, с. Кукля, с. Игнатовци, с. Сухолоевци, с. Русиновци, с. Банари</p>
5	с. Керека	<p>с. Керека,</p> <p>с. Балванци, с. Еленци, с. Длъгня, с. Туркинча, с. Катранджии, с. Гоздейка</p>
6	с. Соколово	<p>с. Соколово,</p> <p>с. Маноя, с. Косарка</p>

1.9 Описание на елементите на културно наследство в град Дряново

Съгласно Националния публичен регистър на недживимите културни ценности, към декември 2020 г. на територията на община Дряново има 13 такива с категория „национално значение“.

- Антична крепост Дискодуратера, между селата Гостилица и Славейково;
- Църква „Рождество Богородично“, с. Гостилица;
- Неолитна пещера „Голямата пещера“
- Палеолитна пещера – „Малката“ или „БачоКиро“
- Енеолитна пещера „Момините пещери“
- Неолитна пещера „Поличките“
- Родната къща на Иван Владков
- Лафчиевата къща /на ГНС и Лазар Перев /

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- Църква „Св.Никола”
- Попикономова къща /на Георги Ст.Георгиев, ГНС, Кръстю Петков Неделчев, Мянко Г.Попов и Генчо Нойков/
- Комплекс "Дряновски манастир и обкръжаващата го природна среда"
- Пещера в местност Пролеза, 3 км. ЮЗ от село Янтра;
- Църковен комплекс „Въведение Богородично“, град Дряново;

Сред паметниците с изключителна културна важност в град Дряново са:

Мостът на Колю Фичето над р. Дряновска

Мостът е построен от Колю Фичето в средата на XIX век. Съоръжението е от ранните хидротехнически постройки на майстора, в което развива своите идеи за традиционния възрожденски тип "гърбат" (римски) мост. Неговата дължина е 38.50 метра, а широчината на платното и тротоарите е 5 метра. Мостът има четири свода с различни по големина отвори, стъпили върху три масивни каменни колони. Най – висок е вторият свод, над който мостовото платно е леко изгърбено. Мостовите колони са с водорези и аркирани отвори за пропускане на високите води. Настилката на моста е едър калдъръм, а на тротоарите – плочи, които излизат пред блоковете на сводовете и парапета, за да образуват корниз и подчертаят извивката на платното. Формата на всички арки на сводове и водоотточни отвори е подчертана с корниз.

Икономова къща

Икономовата къща е една от двете напълно запазени къщи, дело на майстор Колю Фичето (другата е т.нар. "къща с маймунката" във Велико Търново). Икономовата къща е строена през 1859 г. за свещеник Васил Икономов, който бил приятел на майстора. Тази къща съчетава по изумителен начин функционалност и удобство. Семпла фасада откъм улицата, с типичен градски характер. Там са били разположени дюкяни, складове и други стопански помещения. Неусетно тя преминава в елегантна дворна фасада, пластично раздвижена от тройно огънат еркер. Всички фасади на къщата са украсени с високи, увенчани с "вежди" прозорци, групирани по дължина, а покривът е от тежки каменни плочи.

Икономовата къща е и пример за творческите виждания на гениалния архитект, най–силно изразени в елегантната южна фасада и представителните жилищни помещения от втория етаж. Тук главното помещение е просторната диванна с широкия, плавно извит еркер, в която е изведено вътрешно дървено двураменно стълбище.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Диванната е свързана с малките спални и чрез двукрила врата с внушителната по размери гостна стая, най-впечатляващата част от къщата. Салонът е по дължината на уличната фасада и е с изящен резбован таван, решен в любимия на възрожденската епоха мотив "Слънце".

В момента там е изложена богата колекция от средновековни и възрожденски икони.

Лафчиева къща

Тази къща е уникален архитектурен комплекс, национален паметник на културата. Тя е единствената в България запазена триетажна жилищна сграда в традиционен архитектурен стил от възрожденския период. Построена е около 1840 г. от дрянновския строител майстор Кольо Гайдаржията и е известна като "къщата без пироните". Това е факт, тъй като в цялостния строеж на внушителното триетажно здание не е използван нито един пирон или желязна скоба.

В действителност това са две къщи – близнаци, Лафчиевата и Перевата, които са свързани от гледна точка на фасадите в цялостна архитектурна композиция. Те са замислени и изпълнени като стени на една постройка. В приземието е мястото за стопанска дейност – дюкяни, складове, мазета. Всеки следващ етаж е издаден над долния с еркери и конзоли. Оригинално е решена фасадата към двора. От тази страна къщата е двуетажна, каменна и варосана, с галерия и високи четириъгълни дървени колони, които поддържат стряхата.

Майсторът е обособил едно преходно към двора многофункционално пространство, за да разшири обема на затворения между високи оградни зидове терен и го обедини с жилището. В Лафчиевата къща впечатлява не само перфектната зидария, традиционна за местните майстори и находчивите решения на плана, но и елегантната, изискана работа с дървото и употребата му в интериора. Вратите са засводени, таблени; стенните долапи са с изчистени линии и класически пропорции. Украсата е оскъдна – малка стилизирана розета на част от вратичките на долапите и т. н. "слънце" на тавана в гостната стая. Майсторът не се увлича по прекомерната пищност и разточителство на възрожденската резба. Той използва строгата форма, правата линия и естествените багри на различните видове дърво. Комбинира светло с тъмно, наковава върху гладкото огледало на тавана профилирани летвички, малки резбени мотивчета и зъборезбени корнизи.

Интериорите са оформени с мебели и предмети на бита, местно производство и внос от Западна Европа. Показан е домашния занаят тъкачество и колекция тъкани и облекло, характерни за Дрянновския край.

Тук се намира и музейната експозиция „Градски бит от края на 19 и началото на 20 век“. В момента, в приземния етаж е оформено малко фотографско студио (Ретро фотоателие), в което туристите и гостите на града могат да облекат традиционна дрянновска премяна и да си направят ретро снимки за спомен.

Часовниковата кула

Построена е през 1778 г. Представлява висока центрична постройка, съчетана от три степенувани във височина размери и тела. Долната част била изградена от груб, необработен камък споен във варопясъчен разтвор, а по форма бил четиристранна призма с квадратна основа със страни 5 метра. За осветление били оставени 11 отвора – 5 на западната и по 3 на източната и южната страна. На източната фасада имало врата, от която нагоре водела дървена стълба. На южната фасада имало вградена каменна арка. Долната част завършвала с каменен корниз, покрит с плочи. Над него четиристранната призма преминавала в осмоъгълна, като също завършвала с корниз, покрит с турски керемиди. В тази част се намирал часовниковият механизъм.

Няма сведения какъв е бил първият часовников механизъм, тъй като през 1883 г той е бил заменен с нов, изработен в Трявна от майсторите Генчо Колев и Христо Василев 167 години се извисявала над околните сгради градската часовникова кула. С времето по нея се появили пукнатини, следи от минали земетресения, реставрацията не била извършена. През 1945 г. тя била съборена. Но за дряновци часовниковата кула има значение на монумент в архитектурния градски ансамбъл. Ето защо през 1984 г. тя е изградена отново, в близост до строената от Колю Фичето Икономова къща.

Запазеният часовников механизъм бе ремонтиран и настроен от Илия Ковачев – член на задругата на майсторите, носител на златен пояс.

***Констатация:** Община Дряново е изключително богата на културен капитал наследен от миналото, който ще влоши своите качества или ще се разруши, ако не бъде поддържан. Необходимо е да се полагат съответните грижи от сегашното поколение историческите-културни активи, за да могат да бъдат предадени на бъдещите поколения.*

1.10 Анализ на връзката на общината със съседните територии извън административните ѝ граници

Административният център град Дряново е отстои на 22 км от областния център град Габрово, на 24 км от административния център на област Велико Търново и на 212 км от българската столица София. Най-близката столица до града е Букурещ (201 км). През общината минава първокласен път Е-85, който свързва основни икономически центрове: Русе – Велико Търново – Габрово – Шипка – Казанлък – Стара Загора. През територията на общината преминава и основната железопътна артерия, свързваща

Северна и Южна България: Русе – Горна Оряховица – Дъбово – Стара Загора – Подкова. Най-близкото летище се намира на 40 км. разстояние в град Горна Оряховица.

1.11 Влияние на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение, предвидени за реализация на територията на общината

Интегрираната териториална стратегия за развитие на северен централен район не предвижда да се реализират големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение, на територията на община Дряново за новия програмен период. ИМТ възел “Горна Оряховица” е включен като възел в основната ТЕН-Т мрежа за интермодален транспорт, но не работи. Благоприятно влияние за подобряване на инвестициите в общината може да окаже предвиденото изграждане на нова индустриална зона между Габрово и Севлиево.

В този програмен период се очаква завършване на стратегически проекти в близост, които неминуемо ще повлияят на развитието на община Дряново – тунелът под връх Шипка е първият приоритетен по ОП „Транспортна свързаност 2021-2027, а вторият е магистралата Русе-Велико Търново, очаква се доизграждането и на автомагистрала „Хемус“.

1.12 SWOT-анализ

SWOT-анализът като качествен аналитичен и прогностичен метод дефинира действието на вътрешните и външните фактори за развитие на съответната територия и възможностите за избор на подходяща стратегия за постигане на целите на развитието. Настоящият анализ разглежда четири фактора (силни страни, слаби страни, възможности и заплахи), които да предоставят необходимата рамка за изготвяне на организационната стратегия и посока на развитие на община Дряново. При разработването на SWOT-анализът е приложен принципа на интегриран подход, като документално проучване се комбинира с резултатите от проведените анкетни проучвания:

Таблица : SWOT анализ

Силни страни	Слаби страни
▶ Богато природно и културно наследство, благоприятен микроклимат и разнообразен ландшафт, създаващи условия за развитие на различни форми на туризъм;	● Планински регион с ограничена достъпност от страна на воден и въздушен транспорт;
▶ Благоприятно географско положение и наличие на добри транспортни връзки;	● Недостатъчно собствени приходи на общината;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

▶ Развита междуселищна пътна инфраструктура, електропреносни мрежи;	● Тенденция на намаляване на населението в общината;
▶ Добре изградена система за предоставяне на социални услуги с висока степен на децентрализация;	● Отчасти амортизирана пътна, съобщителна и ВиК инфраструктура;
▶ Наличие на екологично чисти територии, благоприятен климат, богато биоразнообразие;	● Отчасти амортизиран сграден фонд (жилищен, промишлен, публичен), с ниска енергийна ефективност;
▶ Благоприятна среда за развитие на културни и творчески индустрии;	● Въпреки изградения капацитет усвоените по човек от населението средства по европейски програми са под средните за страната и значително под тези на областта;
▶ Достатъчно обществени пространства и площи за отдих;	● Слаба инвестиционна активност;
▶ Добре изградена електропроводна и електроразпределителна мрежа във всички селища;	● Недоизградена канализационна мрежа в населените места;
▶ Развита, диверсифицирана икономика, доминирана от преработвателна индустрия;	● Загуби по водопреносната мрежа;
▶ По-добро икономическо състояние на общината в сравнение с голямата част от общините в страната;	● Липса на достатъчен финансов ресурс за опазване и поддържане на културно-историческото и духовното наследство;
▶ Увеличен брой предприятия и увеличена стойност на приходите на предприятията през последните 5 години;	● Продължаващо намаляване на учениците и децата в образователните заведения;
▶ Наличие на квалифицирани кадри в социалната сфера, добре функциониращи структури, предоставящи разнообразни социални услуги;	● Недостатъчно използване на природните дадености за производство на ел.енергия
▶ Добри партньорски взаимоотношения между местната власт и неправителствения сектор;	● Несъответствие между квалификацията на кадрите и нуждите на бизнеса;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

▶ Увеличен брой на туристическите обекти и на реализираните туристически нощувки на територията на общината;	● Липса на координирани усилия за разработване, предлагане и промотиране на комплексен туристически продукт;
▶ Добре развита образователна инфраструктура;	● Много на брой, но с малко население селища. Фрагментирана и моноцентрична селищна мрежа;
▶ Изграден капацитет за привличане и реализиране на проекти с европейско финансиране.	● Незадоволително състояние на сградния фонд, общинска собственост.
Възможности	Заплахи
∞ Осигуряване на необходимия финансов ресурс от национални и международни програми за реализация на проекти на територията на общината;	○ Последствията от COVID 19;
∞ Стимулиране предлагането на иновативни продукти и услуги от икономическите субекти, развиващи дейност в община Дряново. Създаване и развитие на иновационни кълстери.	○ Продължителна икономическа криза, допълнителен спад на икономическата активност и намаляване на заетостта;
∞ Запазване и развитие на утвърдените сектори на икономиката, чрез технологично обновяване и насърчаване на иновациите;	○ Продължаващо намаляване на населението;
∞ Създаване на пакет от стимули и мерки за привличане на инвестиции и подпомагане на малкия и среден бизнес;	○ Редуциране броя на училищата и последващо намаляване на квалифицираните образователни кадри;
∞ Развитие на културни и творчески индустрии;	○ Нестабилна, често променяща се данъчна и осигурителна политика на държавата;
∞ Развитие на комплексен туристически продукт на базата на доброто съчетание на антропогенни фактори и богати природни ресурси. Популяризиране на дестинация Дряново;	○ Неблагоприятни миграционни процеси;
∞ Използване на наличния финансов ресурс, вкл. през следващия планов период за подобряване на енергийната ефективност на публичния, производствения и частния сграден фонд;	○ Засилваща се изолация на населението в отдалечените села от предлаганите здравни, образователни и социални услуги;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

∞ Изграждане на възобновяеми енергийни източници;	○ Продължаващи негативни тенденции, свързани със здравето състояние на населението и липса на интерес за физическа активност при подрастващите;
∞ Изграждане и развитие на публично-частни партньорства;	○ Слаба активност на НПО и бизнеса за месно развитие;
∞ Разработване на общинска стратегия за привличане на инвестиции;	○ Задълбочаваща се амортизация на сградния фонд и нарастване броя на опасните сгради;
∞ Международно сътрудничество с организации и органи на управление;	○ Забавяне на процедурите при реализиране на инвестиционните намерения и инфраструктурни проекти поради липса на пълна кадастрална и устройствена основа и проектна готовност.
∞ Разкриване на нови туристически обекти и активно развитие на туризма;	○ Климатични промени и произтичащите заплахи свързани с тях;
∞ Запазване доброто състояние на околната среда с цел развитие на общината като туристическа дестинация;	○ Липса на постоянен контрол по отношение опазването на компонентите на околната среда;
∞ Преструктуриране на икономиката в селата към неземеделски дейности и усвояване на пустеещите земи;	○ Липса на ефективност на регионалната политика на държавата и на реформи за финансова децентрализация на местното самоуправление;
∞ Разкриване на нови социални услуги;	○ Невъзможност за реализиране на иновативни инициативи и политики, поради липса на законови регламенти;
∞ Продължаващо възстановяване и модернизация на спортните бази и откриване на нови спортни обекти.	○ Невъзможност на общинския бюджет да осигури необходимото съфинансиране при усвояването на средствата от ЕС.

1.13 Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведения хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

„Национален център за териториално развитие“ ЕАД (НЦТР) е изготвил детайлен социално-икономически и демографски анализ за нуждите на Оперативна програма за регионално развитие и други програми, финансирани със средства от ЕСИФ, Националната стратегия за регионално развитие на Република България, регионалните планове за развитие на районите от ниво 2, Националната концепция за пространствено развитие и регионалните схеми за пространствено развитие на район от ниво 2 за периода след 2020 г. Целта е подобряване на интеграцията между секторните политики в полза на регионалното развитие и икономическия растеж и обвързването им с националното пространство. Отправна точка в Социално-икономическия анализ са очертаните приоритети на Кохезионната политика на ЕС за следващия програмен период, които съхраняват и доразвиват полицентричния модел и териториалния подход, на основата на местния потенциал, териториалната, тематичната/секторната и финансовата интеграция и координация, партньорството в управлението и обмена на информация, знания, услуги и добри практики за постигане на общите цели.

Съгласно изводите посочени в „анализ на експертно ниво,, на таблица 4.41:

- Реализирането от общините на проекти по европейските програми е необходим, а много често и незаменим инструмент за постигането на устойчив растеж;
- Ако интегрираният подход за регионално развитие се разглежда като “организиране, структуриране и координиране на отделни взаимосвързани политики така, че съвместната им работа да бъде в хармония”, то с основание може да се твърди, че изпълнението на проекти по европейските програми от общините е важна част от него.

Дадените препоръки в таблица 4.42 какво да бъде постигната на общинско ниво, като - повече финансов ресурс за инфраструктурни проекти, приоритетно финансиране на проекти свързани със спецификите на района и такива водещи до „истинска промяна“ и финансиране на мерки по общински приоритети са имплементирани в програмата за реализация на ПИРО подробно описана в раздел V на настоящия план.

1.14 Спорт

България е традиционно спортна държава, но за съжаление в годините на прехода се появи остър недостиг на финансиране както на професионалния спорт, така и на масовия и училищния спорт. Спортът е много важен за правилното израстване на нашите деца и развитието на младежите. Спортуването допринася за изграждането на различни качества от физическо, емоционално, психологическо, социално и морално естество, както и за подобряване на здравето на населението. Много хора са непрекъснато в движение. В Европа всеки четвърти човек практикува спорт на открито поне веднъж седмично.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Аматорските спортни клубове в Република България, каквито са съществуващите в Община Дряново, се регистрират по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, под формата на сдружения. На територията на община Дряново развиват активна дейност 6 спортни клуба:

1. Футболен клуб "Боруна" е създаден през 2016 г. В клуба тренират на 30 момичета и девойки до 15 години;

2. Спортен клуб по лека атлетика „Локомотив“ - Дряново е създаден през 1993 година. През 2021 г. в него тренират 24 състезатели, от които 16 картотекирани и двама национали – Маринела Нинева и Стоян Владков. Тренировъчният процес се извършва на лекоатлетическата писта в спортен комплекс „Локомотив“ и Спортна зала – Дряново. На разположение на състезателите е и център за възстановяване.;

3. Футболен клуб "Локомотив 1927" – Дряново е създаден през 1936 година и е администрирани от ЗС на БФС Велико Търново. В детско-юношеската школа в момента тренират 77 деца, разпределени в 4 възрастови групи - деца, футбол 5, футбол 7 и юноши старша възраст. Представителният мъжки отбор се състезава в Северозападната Трета лига.

4. Спортен клуб по ориентиране (СКО) „Бачо Киро – 94“ – Дряново е създаден през 1994 година. Член е на Българската федерация по ориентиране и взема редовно участие в състезанията от Държавния календар на федерацията. Към 2021 г. в клуба тренират 35 състезатели. СКО "Бачо Киро 94" и Община Дряново ежегодно организират и провеждат състезания по ориентиране за купа "Дряново".

5. Тенис клуб „Кристи“ – Дряново (тенис на корт) е учреден през 2009 г. Член е на Българската федерация по тенис. Към месец февруари 2021 г. в клуба тренират 55 деца, от които 21 са картотектирани състезатели в Българската федерация по тенис. Тренировъчният процес се извършва на кортовете в спортен комплекс "Локомотив".

6. Спортен клуб за хора с увреждания „Успех-Дряново“. В клуба се развиват следните спортове, подходящи за хора със зрителни увреждания: канадска борба, шахмат, табла и лека атлетика (някои от дисциплините).

Всички гореизброени клубове членуват в назначената от кмета на Община Дряново Общинска експертна спортна комисия.

През последните години е имало наличие на още няколко клуба – по ръग्би, волейбол, полицейска лична защита, самбо и джудо и др., но същите към момента не функционират. В общината е изградена добра спортно-материална база, позволяваща развитието на различни видове спорт:

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Вид на обекта	Спортен комплекс „Локомотив” – гр. Дряново	Спортна зала - гр. Дряново (Рехабилитационен и интеграционен комплекс за хора с увреждания)	Физкултурен салон към СОУ "Максим Райкович"	Физкултурен салон към ПГИ "Рачо Стоянов"	Спортна площадка на ПТГ "Димитър Крушев"
Видове спорт, за които е предназначен обектът	Аеробика, баскетбол, волейбол, лека атлетика, тенис, футбол	Аеробика, източни бойни изкуства, тенис на маса	Футбол, баскетбол, волейбол	Баскетбол, волейбол	Баскетбол
Общо описание на обекта	Обща площ: 30 358 кв. м.:	Застроена площ – 791, 94 кв. м.	Помещение за физкултурни нужди - 240 кв. м. 1 ет. масивна конструкция	Застроен парцел 10 000 кв.м.	Спортна площадка - 1 289 кв. м.
	Масивна едноетажна сграда - 172 кв. м.;	Метален навес - 1271 кв. м.	Налична е и следната инфраструктура:	Училищна сграда- 1800 кв. м - 3 (три) ет. - масивна конструкция	Асфалтова настилка
	Сграда (двуетажна) – съблекалня – 58 кв. м.;		Футболно игрище – 620 кв. м.	Голямо игрище – 800 кв. м.	Широчина/дължина в м. – 35/35, 40
	Сграда (едноетажна) – съблекалня - 189 кв. м.;		Волейболно игрище – 390 кв. м.	Малко игрище – 375 кв. м	
	Административна сграда с възстановителен център – 108 кв. м.;		Баскетболно игрище – 680 кв.		
	Футболно игрище - 8000 кв. м.;				
	Лекоатлетическа писта със сектори - 2880 кв. м.; баскетболно игрище - 600 кв. м.;				
	Волейболно игрище - 200 кв. м.;				
	Тренировъчно игрище - 400 кв. м.;				
	Игрище за плажен волейбол – 418 кв. м.;				
	2 броя тенис кортове - 521 кв. м.				
	Сграда - съблекалня /до басейн – 95 кв. м.;				
	Голям басейн – 492 кв. м.;				
Малък басейн с пързалка - 127 кв. м.					
Брой седалища	1800	0	0	0	0
Брой правостоящи места	1000	0	0	0	0
Брой съдийски стаи	2	0	1	0	0
Брой съблекални	9	3	2	2	0
Съблекални капацитет	100	45	40	30	0
Брой бани	5	4 (приспособени за хора с увреждания)	2	2	0
Брой санитарни възли	7	12 (приспособени за хора с увреждания)	2	2	0
Брой треньорски	3	4	1	0	0

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

стаи					
Брой помещения за административна дейност	3	1	1	0	0
Брой складове за спортни уреди, пособия, инвентар и др	2	1	9	0	0
Обща складова площ в кв.м.	20	25	1	0	0

Таблица 10 спортни Обекти/Източник община Дряново

2.	ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА ПЕРИОДА 2021-2027
-----------	---

Съгласно чл.13, ал.1 от ЗРР, ПИРО определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с други общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината. Разработва се за срок от 7 години.

Съгласно чл.13, ал.2 ЗРР ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

ПИРО като стратегически документи обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията.

ПИРО като част от системата от стратегически документи интегрира регионалното и пространственото развитие и служи за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на общината, като отчита разработените инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз. В унисон с тях е и планирането и изпълнението на интегрирани подходи за териториално и градско развитие и на местни инициативи, допринасящи за постигане на националните цели и приоритетите за регионално и местно развитие. ПИРО следва да бъде разработен, като стратегически и програмен документ, който определят средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на община Дряново (и нейния център-град Дряново) и връзките ѝ с други общини, в съответствие с другите документи за планиране на регионалното развитие,

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

като съдържат конкретни параметри за развитието на територията и планират ресурсната обезпеченост на изпълнението.

Стратегическата рамка за развитие на община Дряново представлява логическа и функционално-времева проекция на идентифицираните и оценени сравнителни предимства, потенциали и проблеми на територията на общината. Същата е пряко насочена към осигуряването на необходимите предпоставки, генериращи осезаем приобщаващ растеж на общинската икономика, смекчаване на вътрешнообщинските дисбаланси и осигуряването на адекватна на нуждите на местната общност и бизнеса среда, инфраструктурна осигуреност и обслужване.

Чрез комплексна и интегрирана интерпретация на оценените сравнителни предимства, ресурси, нереализирани потенциали и съществуващите проблеми бе формулирана **стратегическата рамка на документа**, чиято логика включва формулиране на визията за развитие, дефиниране на основни стратегически цели, приоритети, специфични цели и свързаните с тях конкретни мерки.

Като цяло разработеният план за интегрирано развитие на община Дряново цели да намери необходимия баланс между интересите на ключовите заинтересовани страни: държавните и местни власти, бизнеса, неправителствените организации и местните общности в рамките на общината. От друга страна, община Дряново като част от пространството на Област Габрово и Северен централен район за планиране има значение за осигуряване на оптималното функциониране на системата за регионално развитие в областта и в региона.

Стратегията на настоящия ПИРО е направена съобразно утвърдените теоретични модели и съвременни практики в сферата на стратегическото планиране на местното развитие. Приложено е съчетание от няколко основни принципа.

Приемственост и съгласуваност: документът е разработен в рамките на съществуващия европейски и национален нормативен и стратегически контекст на политиката на регионално развитие, съобразен е със съществуващите действащи стратегически и планови документи в рамките на Област Габрово и Северен централен район за планиране;

Устойчивост: ПИРО акцентира върху цели и мерки, които ще оказват устойчив интегриран позитивен ефект върху териториалното развитие;

Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения;

Аргументираност. На основата на закономерностите в местното развитие, обобщени от общественото мнение и синтезирани в резултатите от проведения анализ се структурира съдържанието на ПИРО;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Координация вътре и между управленските звена на всички равнища, носещи отговорността за постигане на очакваното състояние на общината към хоризонта на планирането – 2027 г.;

Публичност. ПИРО е формулирана съвместно с множество представители на община Дряново, чрез проведената серия от анкети;

Обвързване и интегритет на действията, заложи в различните секторни политики и програми за постигане на комплексен социално-икономически ефект;

Оперативност. ПИРО завършва със съвкупност от мерки, чиито конкретни дефиниции дават възможност за предприемането на ясни действия и реализация на мотивирани проекти през следващите седем години.

Отвореност и адаптивност на стратегическите намерения към променящите се условия на средата, в която се реализира ПИРО.

Подходът за изграждането на стратегическата част обединява резултатите от проведения анализ и прилежащата му оценка /синтезен SWOT анализ и пресичане на SWOT компонентите/, разнообразните мнения от проведените публични срещи и попълнените анкети, както и основните насоки от действащите законодателни и стратегически документи. Всеки от посочените компоненти е сведен до списък от ключови приоритети в развитието на община Дряново, обединени в общ **набор от ключови теми за развитие** на основата на които се построява и цялата стратегия за развитие на общината.

Социално-икономическия анализ на състоянието в общината завършва със синтезиран SWOT анализ, отбелязващ силните и слабите страни на общината, заедно с възможностите и заплахите от прилежащия регионален и национален контекст.

1. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА НА ПИРО 2021-2027 Г.

Настоящата стратегическа рамка за развитие на община Дряново е разработена в съответствие с методите и подходите на стратегическото индикативно планиране на местното и регионално развитие. Планирането е разглеждано като комплексен динамичен и пространствено обусловен процес, задвижван от нуждите и желанията на местната общност, съобразени със съществуващите нормативни и стратегически изисквания на развитието в европейски, национален и регионален план, отчитащи сравнителните предимства и местен потенциал на територията, включително културните и духовни традиции на общността.

ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027 г. е разработен в съответствие с предвижданията на Националната програма за развитие: България 2030, Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (НКПР) и нейната актуализация от 2019 г. (АНКПР), Интегрирана териториална стратегия за развитие на северен централен регион, Социално-икономически анализ на районите на национално

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД, проект ЕВРОПА 2030 „Предизвикателства и възможности“ и проекти на оперативните програми за периода 2021-2027 г.

СЪОТВЕТСТВИЯ НА ПИРО 2021-2027 Г. С ЕВРОПЕЙСКИТЕ, НАЦИОНАЛНИТЕ И РЕГИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ

ПИРО е в съответства с целите и приоритетите на ЕС в областта на *регионалната политика и стратегията „Проект Европа 2030 — предизвикателства и възможности ”* основна цел на политиката до 2030 г. е ускоряване на икономическото сближаване в рамките на ЕС, чрез целенасочена и фокусирана правителствена подкрепа за повишаване на специализацията в продукти и отрасли, характеризиращи се с по-висока технологична и научноизследователска интензивност, което ще позволи заемането на по-добри и по-престижни позиции в глобалните вериги на стойността. Своевременната технологична трансформация на икономиката и повишаването на ресурсната ефективност имат потенциала да я изведат на по-висока траектория на растеж, доближавайки жизнения стандарт на българския гражданин до средноевропейските нива.

Основен стратегически документ, който очертават политиките за развитие на България за следващите години е Националната програма за развитие: **България 2030**. Националната програма за развитие: България 2030 е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи. Той детерминира визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, включително техните териториални измерения.

При изработването на ПИРО са взети предвид основните цели на правителството, заложи в Програмата, за периода до 2030 г, които са:

- Технологична трансформация
- Демографски подем
- Намаляване на неравенствата

Реализирането на стратегическите цели е предвидено посредством целенасочени политики и интервенции, групирани в пет взаимосвързани и интегрирани оси на развитие:

➤ **Ос 1 Иновативна и интелигентна България**

Тази ос на развитие акцентира върху повишаването на конкурентоспособността на българската икономика и трансформирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж. В рамките на тази ос правителството определя три национални приоритета:

1. Образование и умения
2. Наука и научна инфраструктура
3. Интелигентна индустрия

➤ **Ос 2 Зелена и устойчива България**

Основният фокус на тази ос на развитие е устойчивото управление на природните ресурси, позволяващо задоволяване на текущите нужди на икономиката и обществото, при запазване на екологичната устойчивост, така че тези потребности да могат да продължат да бъдат удовлетворявани и в дългосрочен план. Предвидени са три национални приоритета за изпълнението на тази ос:

1. Кръгова и нисковъглеродна икономика
2. Чист въздух и биоразнообразие
3. Устойчиво селско стопанство

➤ **Ос 3 Свързана и интегрирана България**

Осигуряването на предпоставки за повишаването на конкурентоспособността и устойчивото развитие на районите на страната, както и подобряването на транспортната и цифрова свързаност, както и насърчаването на местното развитие, стъпвайки на специфичния местен потенциал, определя политиките, включени в тази ос. За тяхната реализация мерките са групирани в три национални приоритета:

1. Транспортна свързаност
2. Цифрова свързаност
3. Местно развитие

➤ **Ос 4 Отзивчива и справедлива България**

Тази ос на развитие е фокусирана върху изграждането на ефективни и отговорни публични институции. Специален акцент на политиката върху групите и индивидите в неравностойно положение ще позволи постигане на по-включващ и по-устойчив растеж и споделен просперитет за всички. Тази цел се адресира от два национални приоритета:

1. Институционална рамка
2. Социално включване

➤ **Ос 5 Духовна и жизнена България**

Политиките ще адресират подобряването на здравния статус на населението, като ключов детерминант на качеството на живот, но също и като необходимо условие за включването му в заетост и социална активност, както и духовни потребности на индивида да осигури предпоставки за превръщането му в творческа и пълноценна личност. За нейното реализиране правителството определя два национални приоритета:

1. Здраве и спорт

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

2. Култура, наследство и туризъм

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. и нейната актуализация 2019г. (АНКПР) е интегрирането на целите на НСРР 2012- 2022 г.

При изработването на ПИРО на община Дряново са съблюдавани трите стратегически цели на АНКПР, както и техните специфични цели и приоритети, които служат за координираща платформа на всички секторни политики с териториални измерения:

Стратегическа Цел 1: Териториално сближаване – чрез подобряване на свързаността на всички нива, укрепване на мрежата от градове-центрове и развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество

Специфична цел 1.1. Интегриране в европейското пространство

Специфична цел 1.2. Полицентрично териториално развитие

Специфична цел 1.3. Съхранено природно и културно наследство

Стратегическа Цел 2: Икономическо сближаване - чрез подкрепа за развитие и подобряване качествата на регионалните потенциали и опазване на околната среда

Специфична цел 2.1. Регионална конкурентоспособност в подкрепа на растежа

Специфична цел 2.2. Стимулирано развитие на специфични територии

Стратегическа Цел 3: Социално сближаване - чрез създаване на равностойни условия за развитие и реализация на човешкия капитал

Специфична цел 3.1. Пространствена свързаност и достъп до услуги

Специфична цел 3.2. Качеството на образователни, здравни, социални и културни услуги

В Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северен централен район са отразени **насоките на политиката на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г.** Пет основни Цели на политиките (ЦП) ще стимулират инвестициите на политиката на сближаване на ЕС в периода 2021—2027 г.:

ЦП 1 - По-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход;

ЦП 2 - По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска;

ЦП 3 - По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността и регионалната свързаност на ИКТ;

ЦП 4 - По-социална Европа — реализиране на европейския стълб на социалните права;

ЦП 5 - Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

В контекста на дефинираните нужди за развитие и посочената стратегическа рамка са определени стратегическите приоритети за развитие и пространствена организация на Северен централен район описани в **Интегрирана териториална стратегия за развитие на северен централен регион:**

ПРИОРИТЕТ 1: Икономически подем и трансформация

Специфична цел 1.1. Провеждане на ефективна политика за привличане на инвестиции

Специфична цел 1.2. Изграждане на иновационна среда и мрежи за ново развитие

Специфична цел 1.3. Създаване на нови качествени работни места

Цел 1.3.1: Придобиване на ключови умения от трудовите ресурси

Цел 1.3.2: Предоставяне на услуги за устойчива заетост

Цел 1.3.3: Превенция на отпадането от пазара на труда

Специфична цел 1.4. Укрепване на регионалната конкурентоспособност чрез устойчиво развитие на туризма и селското стопанство

Цел 1.4.1: Опазване и развитие потенциала на природните дадености и културно-историческото наследство за насърчаване и укрепване на туристическия сектор

Цел 1.4.2: Развитие на селското стопанство за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси

ПРИОРИТЕТ 2: Развитие на човешкия потенциал и постигане на социален растеж

Специфична цел 2.1. Подобряване на достъпа до образование и повишаване на образователното равнище на населението

Цел 2.1.1: Създаване на условия за подобрен достъп до образование и постигане на ново качество на образованието

Цел 2.1.2: Намаляване на броя на преждевременното напускащите училище

Цел 2.1.3: Обучение през целия живот

Цел 2.1.4: Модернизация и развитие на образователната инфраструктура

Специфична цел 2.2. Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, култура и спорт

Цел 2.2.1: Подобряване на здравната инфраструктура и социалните услуги

Цел 2.2.2: Предоставяне на социални услуги. Предотвратяване на рисковете за социално изключване

Цел 2.2.3: Развитие на културата и спорта

ПРИОРИТЕТ 3: Устойчиво териториално развитие и свързаност

Специфична цел 3.1. Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Цел 3.1.1: Доизграждане на транспортната инфраструктура

Цел 3.1.2: Развитие на цифровата инфраструктура

Специфична цел 3.2. Интегрирано и устойчиво развитие и укрепване на полицентричната мрежа от селища. Вътрешнорегионално и трансгранично сътрудничество

Цел 3.2.1: Интегрирано развитие на градовете от второ и трето ниво и подобряване качеството на тяхната среда и агломериращи функции

Цел 3.2.2: Развитие на градовете от четвърто ниво

Цел 3.2.3: Развитие на трансграничното сътрудничество

Специфична цел 3.3. Опазване на околната среда, развитие на екологосъобразна инфраструктура

Специфична цел 3.4. Развитие на нисковъглеродна икономика, смекчаване на последствията и адаптиране към климатичните промени. Опазване и поддържане на биологичното разнообразие

Специфична цел 3.5. Усъвършенстване на териториалното управление и административен капацитет

Цел 3.5.1: Повишаване качеството на предлаганите услуги

Цел 3.5.2: Усилване на капацитета и подобряване на координацията за управление на средствата от фондовете на ЕС на областно и местно ниво

Цел 3.5.3: Изграждане на регионални и местни партньорства за развитие

Цел 3.5.4: Подобряване на взаимодействието между институциите

Приемственост с **ОПР на община Дряново 2014-2020 г.** Настоящият документ е изготвен в съответствие с ПИРО на община Дряново за периода 2014-2020 г. с визия за развитие „Към 2020 община Дряново да се превърне в община с привлекателна жизнена среда и добро качество на живота, съхранила културно-историческото, духовното и природното си наследство, с изградена и поддържана техническа и бизнес инфраструктура, осигурила условия за устойчив растеж, конкурентоспособна икономика, селско стопанство, туризъм и услуги“. Визията на общински план за развитие за периода 2014-2020 г. бе планирана за постигне чрез последователно осъществяване на пет стратегически цели, десет приоритетни области, 24 специфични цели и прилежащите им мерки.

Кохезия с Европейския план за възстановяване.

На 26 май Европейската комисия представи обширен план за възстановяване на Европа, за чието изпълнение ще бъде мобилизиран пълният потенциал на бюджета на ЕС. С плана ще се подпомогне преодоляването на икономическите и социалните последици от коронавирусната пандемия, задвижването на европейското възстановяване и запазването и създаването на работни места. Благодарение на инструмента Next Generation EU, разполагащ със 750 милиарда евро, както и на

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

целенасочените увеличения на дългосрочния бюджет на ЕС за периода 2021—2027 г. общият финансов капацитет на бюджета на ЕС ще достигне 1,85 трилиона евро.

На 21 юли 2020 г. лидерите на ЕС постигнаха съгласие по този план за възстановяване и многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., поемайки курс към излизане от кризата и поставяне на основите на една модерна и устойчива Европа.

Инструментът Next Generation EU ще бъде разгърнат в рамките на три стълба:

1. Оказване на подкрепа на държавите членки за тяхното възстановяване и съвземане и за излизането им от кризата още по-силни;
2. Даване на тласък на икономиката и мобилизиране на частните инвестиции;
3. Извличане на поуки от кризата и справяне със стратегическите предизвикателства, пред които е изправена Европа.

ПИРО на община Дряново представлява съчетание на 3 стратегически цели, 13 приоритета и 219 мерки, насочени към развитие на икономиката, туризма, техническата инфраструктура, намаляване на бедността, опазване на околната среда и повишаване капацитета на общинската администрация. Формулираните предложения за развитие отчитат законодателната и стратегическата рамка на регионалното развитие в европейското и националното пространство. Структурата и посланията на стратегическата част съответстват на постановките в ЗРР, ППЗРР, „Методическите указания...“ и не противоречат на законодателството в сферите устройство на територията, опазване на околната среда и културното наследство.

За подбора на аргументирани, изпълними и съответстващи на местните ресурси и специфика предложения е приложен специфичен подход, включващ компонентите на SWOT, проучените обществени потребности и препоръки, както и насоките на стратегическите документи от по-високо ниво.

Предложена е ясна структура, респектираща идея за интегрирания подход в стратегическото планиране - изведените цели се разгръщат в единството на очертаните приоритетни области. По този начин се постига синергичен ефект между резултатите на отделните приоритетни области, като за осъществяването на дадена цел допринасят повече от един приоритет.

ВИЗИЯ

Визията на община Дряново за периода 2014-2020 г. беше „Към 2020 община Дряново да се превърне в община с привлекателна жизнена среда и добро качество на живота, съхранила културно-историческото, духовното и природното си наследство, с изградена и поддържана техническа и бизнес инфраструктура, осигурила условия за устойчив растеж, конкурентоспособна икономика, селско стопанство, туризъм и

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

услуги.“ Това е всеобхватна и обобщена, но еднозначна и разбираема визия и краткия период от 7 години тя не е загубила актуалността си, защото правилната ѝ насоченост е потвърдена, а обрисуваното желано състояние все още не е напълно постигнато.

В тази връзка визията за новият програмен период 2021-2027 г. запазва и пренася основното ѝ звучене и желан резултат, като я допълва с някои от обновените цели и мерки в новите европейски, национални, регионални и местни стратегически документи.

Също така са отчетени реалните оценки, в следствие анализа на социално-икономическото развитие, препоръките, дадени в областната стратегия за развитие на община Дряново, анализа на силните, слабите страни, възможностите и заплахите за общината, оперативните програми, финансирани от фондове на ЕС и новите цели и приоритети на Кохезионната политика на ЕС.

ВИЗИЯ НА ПИРО 2021 – 2027 Г.:

Дряново – просперираща община! Място за инвестиции, съхранени традиции, сигурност, устойчива здравна система и отлична бизнес инфраструктура.

ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 Г.

ГЛАВНАТА ЦЕЛ НА ПИРО Е:

Постигането на интегрирано устойчиво развитие и повишаване стандарта на живот. Създаване на достъпна, ефективна и устойчива здравна система, подготвена за бъдещи здравни кризи. Преодоляване на демографската криза, чрез стабилни темпове на икономически растеж на основата на собствени и привлечени ресурси и местения потенциал на територията.

За постигането на главната стратегическа цел в ПИРО са заложили 3 стратегически цели, 14 приоритета и 218 мерки, насочени към развитие на икономиката, туризма, техническата инфраструктура, намаляване на бедността, опазване на околната среда и повишаване капацитета на общинската администрация.

Целите и приоритетите на ПИРО са определени в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие, но без да ги преповтарят. Определените приоритети произтичат от изводите на аналитичната част на документа, като се фокусират върху конкурентните предимства на общината. Всеки от приоритетите е свързан със съответна стратегическа цел и представлява по-краткосрочна и конкретна цел, която води до постигането на по-общите стратегически цели. При определянето им следва да са достатъчно обхватно формулирани, за да не се налага честа преработка на ПИРО, а от друга да са достатъчно

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

точни и ясни, за да има ефективно разпределение на ресурсите по време на предстоящото им реализиране.

Съответствие на стратегическите цели на ПИРО на община Дряново за периода 2021 –2027 г. с целите в основните стратегически документите на областно, регионално и национално ниво			
ПИРО община Дряново	Интегрирана териториална стратегия за развитие на северен централен регион:	Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.	Националната програма за развитие: България 2030
Стратегическа цел 1. „Подем в икономиката“	ПРИОРИТЕТ 1: Икономически подем и трансформация	Стратегическа Цел 2: Икономическо сближаване	Ос 1 Иновативна и интелигентна България; Ос 2 Зелена и устойчива България
Стратегическа цел 2. „Развитие на човешките ресурси“	ПРИОРИТЕТ 2: Развитие на човешкия потенциал и постигане на социален растеж	Стратегическа Цел 3: Социално сближаване	Ос 4 Отзивчива и справедлива България; Ос 5 Духовна и жизнена България
Стратегическа цел 3. „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“	ПРИОРИТЕТ 3: Устойчиво териториално развитие и свързаност	Стратегическа Цел 1: Териториално сближаване	Ос 3 Свързана и интегрирана България

Стратегическа цел 1. „Подем в икономиката“.

Реализацията на целта ще доведе до силен икономически растеж и до нарастване на благосъстоянието на жителите на общината, което ще се постигне като се подкрепи привличането на нови инвестиции и стратегически инвеститори, използване на средствата по европейските програми, внедряването на иновациите, качествено образование и обучение, насърчаване на заетостта и социално сближаване. По този начин ще се осигури висока производителност и ще се подкрепят малките и средните предприятия (МСП) и земеделските стопанства, които са основни целеви групи на политиките за конкурентоспособност и устойчиво развитие.

Стратегическата цел 1 съдържа 6 приоритета и 67 мерки, които се очаква да допринесат за постигането на по-висок икономически растеж, за намаляване на

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

безработицата, както и за нарастване на инвестициите в дълготрайните материални активи, на преките инвестиции и повишаване на производителността.

За реализиране на тази цел планираните мерки са групирани в следните приоритети:

Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“, ще осигури създаване на условия за развитие на бизнес среда, благоприятстваща иновациите и инвестициите в развитие на цифровата инфраструктура, производства и услуги с висока добавена стойност, високи технологии и финансиране на стартъпи. Ще се насърчи предприемачеството, прехода към Индустрия 4.0 и развитието на публично-частни партньорства. Ще се подкрепи създаването на нови МСП. При залагане на мерките на приоритет 1.1 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма за иновации и конкурентоспособност (ОПИК) 2021-2027 г. Финансовата осигуреност е необходима за по-висок бъдещ растеж в бъдеще и ще осигури подобряване на сравнителните позиции на общината.

Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“. За икономически подем е необходимо модернизиране на производствената база, внедряване на нови технологии и иновации за по-голяма конкурентоспособност и по-добро качеството на произвежданите продукти. Тези мерки ще доведат до интелигентен и устойчив местен растеж.

Капацитетът за научни изследвания, знания и иновации зависи от широк спектър фактори: стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики, развитие на информационните и комуникационни технологии и online услугите и създаване на центрове за върхови постижения, местни лаборатории за технологични изпитвания и др., които са предвидени, като мерки към настоящия приоритет при залагането на които беше обърнато специално внимание на специфичните цели на оперативна програма за иновации и конкурентоспособност (ОПИК) 2021-2027 г.

Приоритет 1.3. „Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“

Дългосрочната безработица може да има сериозни неблагоприятни последици за икономиката на общината. Чрез приоритета ще се увеличат възможностите на търсещите работа, което ще допринесе за растежа на заетостта, намаляване на безработицата и зависимостта от обезщетения. Предвидените мерки включват предложения за институционално и обучение на работното място, придобиване на ключови знания и умения, стимули за насърчаване на заетостта, осигуряване на достъп до програми за активиране, ориентиране, обучение и др.

При залагане на мерките на приоритет 1.3 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма за развитие на човешките ресурси (ОПРЧР) 2021-2027 г. и други социални програми финансирани от МТСП и Агенция по заетостта.

Приоритет 1.4. „Развитие на туризма“. Както е посочено в анализа, културните и историческите забележителности на община Дряново са многобройни, а някои от тях са

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

уникални като носители на информация както за бита и културата, както на района, България, така и за развитието на целия балкански регион. Те са предпоставки за ефективното развитие на туризма. Значителна част от обектите, обаче, са недостатъчно разработени. За постигане на стабилен ръст на сектора, основно изискване е осигуряването на необходимите условия на достъпност и комфорт на обектите, без това да поставя в риск тяхната автентичност. За осигуряване на добра възвръщаемост от инвестициите и стабилен ръст на сектора, сериозни усилия ще се фокусират в съвременни методи на маркетинга на туристическите дестинации с фокус върху целостта и разнообразието на предлагания продукт.

При залагане на мерките на приоритет 1.4 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на ОПРР 2021-2027 г. и актуализираната версия на Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в република България, 2014-2030 г.

По приоритет 1.4 общината предвижда:

- Популяризиране на културното наследство и развитие на културния туризъм, чрез организиране и провеждане на редица мероприятия и културни предприятия включващи като минимум – пролетни и есенни празници в Дряново: Лазаровден, Цветница, Великден, традиционни есенни празници и есенен панаир. Разработване и разпространяване на рекламни материали, като листовки за туристически и културни маршрути, рекламни материали за позициониране на места за настаняване, сувенири, подържане на туристически информационен център, подържане на раздел туризъм в сайта на общината и др.
- Подкрепа на инициативи за създаване на туристически продукти в областта на селския туризъм, като разработка на маркетингови подходи – представяне на забележителностите чрез 3D клипове, виртуална и добавена реалност, ангажиране на личности с голямо влияние в социалните мрежи с цел популяризиране на дестинацията, травъл блогъри, чуждестранни телевизии. Налагане на единен шрифт за всички рекламни материали, изработване на богат асортимент от брандирани материали.и др.;
- Обособяване на нови и рехабилитация на съществуващи екопътеки и туристически маршрути с цел развитие на екотуризма: - Развитие на МІСЕ туризъм свързан с организирането на срещи, конгреси и изложби, привличане на специализирани събития, разработване на инсентив пакети, чрез, които общината може да представи културните и историческите си забележителности.

Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“

Чрез приоритета ще се повиши конкурентоспособността на сектора, като същевременно ще се осигури неговото устойчиво развитие, като се активизира инвестиционния процес, насочен към модернизиране на производствените структури – земеделски стопанства и преработватели на земеделска продукция, както и внедряване на иновативни решения в земеделската практика.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Реализацията на мерките ще подкрепя насърчаване на иновациите, въвеждането на нови технологии и практики в селското стопанство, които да допринасят за задоволяване на увеличаващото се търсене на хранителни продукти и на възобновяеми селскостопански суровини по начин, щадящ и съхраняващ околната среда.

Устойчивото и конкурентно горско и селско стопанство изисква от общината още по-добра организация на борба с пожарите и природните бедствия, борбата с ерозията и неблагоприятните последици от затоплянето на климата. Ще се стимулира въвеждането на превантивни мерки за предпазването на горите от пожари, възстановяването на горските масиви и осъществяването на залесителните дейности с оглед увеличаване площите, използвани по устойчив начин, преобразуване на нискокачествената изоставена земя в гори, намаляване на почвената ерозия и подобряване на водния баланс.

При залагане на мерките на приоритет 1.5 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони и Оперативна програма за околна среда (ОПОС) 2021-2027 г.

Приоритет 1.5 ще цели и подпомагане на на Опитната станция по овощарство в Дряново. Проектите, по които сътрудниците в станцията работят, са в няколко направления, като една от основните задачи на колектива е да съхраним генофонда при сливата и джанката. В момента станцията разполага с богата колекция от местни, интродуцирани и селектирани у нас сортове от род *Prunus*. Колекционното насаждение се състои от 41 интродуцирани, 5 селектирани в опитната станция, 16 местни сливови сортове. Станцията разполага с 19 интродуцирани и 13 местни джанкови сорта. Колекцията съдържа още няколко местни форми круши и череши. Продължава и селекционната дейност, като се проучват два сливови елита и 75 отбрани хибридни растения.

Друго основно направление, по което колективът работи, е технология за биологично производство на сливови плодове, включваща избор на подходящи формировки и резитби; биологично торене; екологосъобразна технология за растителна защита при сливи и джанки. Проучен е видовият състав на икономически важните неприятели по сливата и джанката. Проследена е фенологията им и факторите, влияещи върху плътността и видовия състав на тези неприятели.

Съгласно новите тенденции за производство на биологично чиста продукция през последните години се провеждат научни изследвания в използването на органични биоторове, като се проследява влиянието им върху добива и качеството на плодвата продукция. В резултат на тези изследвания като основна задача пред колектива стои изграждането на цялостна технология за производство на биологично чиста плодова продукция, която да съдържа подходящ сортимент, избор на подходящ терен, системи за поддържане на почвената повърхност, торене и екологосъобразна система за растителна защита.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“, насочва усилията на община Дряново към спиране загубата на биологично разнообразие, чрез набелязване на мерки в защитените зони по Натура 2000, ефективна селскостопанска и риболовна политика, съгласувани действия против агресивни инвазивни видове, създаване на индикатори и мониторинг за биологичното разнообразие и информиране на обществеността. От друга страна въздействието на изменението на климата се намалява чрез биологичното разнообразие, опазване на екосистемите и устойчивото им използване.

Биоразнообразието има важно значение не само защото е ценно само по себе си. То ни осигурява широк набор от екосистемни услуги и ползи, като например чиста вода, опрашване на растенията, защита срещу наводнения, и всички тези ползи имат значителна стопанска и обществена стойност.

Набелязаните мерки са насочени към справяне с основните причини за загубата на биоразнообразие, те се интегрират в управлението и обществото чрез комуникация, образование и осведоменост, чрез подходящи мерки за стимулиране, както и чрез институционални промени.

При залагане на мерките на приоритет 1.6 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на ОПОС 2021-2027 г.

Стратегическа цел 1. „Подем в икономиката“	
Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“	
Мярка 1.1.1.	Изграждане на активен позитивен имидж на общината като инвестиционна дестинация
Мярка 1.1.2.	Създаване на подходяща инвестиционна среда за привличане на стратегически инвеститори
Мярка 1.1.3.	Насърчаване на предприемачеството и подкрепа за създаване на нови МСП
Мярка 1.1.4.	Финансиране на стартъпи
Мярка 1.1.5.	Развитие на цифровата инфраструктура
Мярка 1.1.6.	Насърчаване на преход към Индустрия 4.0
Мярка 1.1.7.	Развитие на публично-частни партньорства
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“	
Мярка 1.2.1.	Стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики
Мярка 1.2.2.	Създаване на центрове за върхови постижения, местни лаборатории за технологични изпитвания и др.
Мярка 1.2.3.	Развитие на информационните и комуникационни технологии и online услугите
Мярка 1.2.4.	Насърчаване на фирми, реализиращи производствени модели в подкрепа на кръговата икономика
Мярка 1.2.5.	Стимулиране на иновационната активност на предприятията съгласно Стратегията за интелигентна специализация 2021-2027 г.
Приоритет 1.3. „Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“	
Мярка 1.3.1.	Придобиване на ключови знания и умения

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Мярка 1.3.2.	Създаване на програми за гъвкави системи за квалификация и преквалификация включително на безработни
Мярка 1.3.3.	Насърчаване на младежката заетост
Мярка 1.3.4.	Насочване на образованието и обучението към изграждане на умения и компетентности в съответствие с местния пазар на труда
Мярка 1.3.5.	Мерки за подобряване на услугите по активиране, помощ при търсенето на работа, съответствие между търсене и предлагане, преквалификация и индивидуализирани услуги за нискоквалифицираната работна ръка
Мярка 1.3.6.	Насочване на образованието и обучението към изграждане на умения и компетентности в съответствие с местния пазар на труда
Мярка 1.3.7.	Подкрепа за самонаети лица и начинаещи предприемачи чрез професионална квалификация и обучение на безработни, включително и тези от рискови групи
Мярка 1.3.8.	Подпомагане на социално-икономическата интеграция на групите в неравностойно положение
Мярка 1.3.9.	Осигуряване на достъп до програми за активиране, ориентиране, обучение и заетост
Приоритет 1.4. „Развитие на туризма“	
Мярка 1.4.1.	Популяризиране на културното наследство на общината и развитие на културния туризъм
Мярка 1.4.2.	Подкрепа на инициативи за създаване на туристически продукти в областта на селския туризъм
Мярка 1.4.3.	Обособяване на нови и рехабилитация на съществуващи екопътеки и туристически маршрути с цел развитие на екотуризма
Мярка 1.4.4.	Развитие на МІСЕ туризъм: целенасочена рекламна кампания, привличане на специализирани събития, разработване на инсентив пакети
Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	
Мярка 1.5.1.	Стимулиране развитието на земеделие и животновъдство
Мярка 1.5.2.	Модернизация на материалните активи и производствените фактори
Мярка 1.5.3.	Повишаване информираността и професионалната квалификация на заетите в селското стопанство
Мярка 1.5.4.	Насърчаване на внедряването на иновациите и обмена на знания в областта на храните и земеделието
Мярка 1.5.5.	Модернизиране и разширяване на напоителните полета и внедряване на нови технологии за напояване
Мярка 1.5.6.	Създаване на условия за развитие на съвременно, балансирано и природосъобразно горско стопанство
Мярка 1.5.7.	Устойчиво управление на горите и горския фонд
Мярка 1.5.8.	Наблюдение, превенция и борба с пожарите
Мярка 1.5.9.	Борба с ерозията, наводненията, неблагоприятните климатични изменения и вредителите
Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“	
Мярка 1.6.1.	Опазване и възстановяване на екосистемите, видовете и генетичното разнообразие.
Мярка 1.6.2.	Укрепване на мрежата от защитени територии и места от Европейската мрежа „Натура 2000“

Стратегическа цел 2. „Развитие на човешките ресурси“.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Фокусът на стратегическа цел 2 е поставен върху развитието на човешкия ресурс като най-важен за жизнеността и просперитета на общината. Подобряване на образователните характеристики, услугите, достъпността и административния капацитет и ще спомогне община Дряново да се развива успешно и да запази своите човешки ресурси с подобрен здравен и социален статус.

За реализиране на целта планираните мерки са групирани в следните три приоритета:

Приоритет 2.1. „Повишаване на образователното равнище на населението на общината“, е насочен към нарастване на дела на завършилите средно образование и насърчаване на участието на младите хора във формално и неформално образование и обучение. По- високото образование на младите хора е предпоставка за по-активно участие в различните форми и начини за учене през целия живот и за подобряване на образователната структура на населението. Значими усилия ще бъдат съсредоточени върху повишаването приложимостта на училищното образование за постигане на професионална реализация.

При залагане на мерките на приоритет 2.1 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма за наука и образование 2021-2027 г. и програмите на МОН

Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“

Основен фактор за определяне качеството на живот в дадена община е възможността за жителите ѝ да получат качествени и достъпни социални, здравни, културни и други обществени услуги. Приоритет 2.2 предвиждат инвестиции както във физическите параметри на заведенията, в които се предлагат тези услуги (сгради, оборудване и т.н.), и в подобряване на количеството и качеството на предлаганите услуги.

Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“ е насочена към осигуряване на ефективни публични услуги, като необходими условия за благоприятна жизнена и бизнес-среда, икономически растеж и високо качество на живота.

Демократичното управление има една основна цел – да повишава качеството на живот на хората. Затова основна задача на публичната власт на централно и местно ниво е с дейността си да отговаря в максимална степен на справедливите очаквания на гражданите, да зачита техните права и широкия обществен интерес. Непрекъснато трябва да се модернизира управлението и администрацията и да се скъсява голямата дистанция между органите на властта и гражданите. Административното обслужване на бизнеса и на отделния човек трябва да е бързо, справедливо и законосъобразно. Предвидените мерки се очаква да допринесат за укрепване на институционалната среда, въвеждането на принципите на открито управление и добра информираност. Дейностите в приоритета са насочени към формулиране и прилагане на ефективни

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

политики, намаление на административната тежест за бизнеса и домакинствата и оптимално изразходване на финансовите ресурси.

Стратегическа цел 2. „Развитие на човешките ресурси“	
Приоритет 2.1. „Повишаване на образователното равнище на населението на общината“	
Мярка 2.1.1.	Осигуряване на условия за разширяване на обхвата на предучилищното образование и въвеждане на задължително образование за 4-годишните
Мярка 2.1.2.	Осигуряване на достъп до образование за лицата от населени места без функциониращи училища
Мярка 2.1.3.	Подкрепа за професионалните и специализирани училища
Мярка 2.1.4.	Програми за ограмотяване, основно сред ромското население и др. уязвими групи за придобиване на по-висока степен на образование, реализирани главно от училищата;
Мярка 2.1.5.	Изграждане на връзки между образованието, науката и бизнеса, насочени към развитието на общината
Мярка 2.1.6.	Продължаване на действието на Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование
Мярка 2.1.7.	Продължаване на действието на Национална програма „Обучение за ИТ кариера“
Мярка 2.1.8.	Синхронизиране на план-приема на ученици в професионалните училища, в съответствие с потребностите на реалния бизнес и спецификите на общината
Мярка 2.1.9.	Развитие на професионалното обучение в работна среда, вкл. чрез организиране на стажове в предприятия по време и след завършване на обучение.
Мярка 2.1.10.	Разработване на програми за привличане и задържане на децата в училище
Мярка 2.1.11.	Приобщаващо образование на децата и учениците със специални образователни потребности
Мярка 2.1.12.	Прилагане на механизми за социална подкрепа
Мярка 2.1.13.	Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти
Мярка 2.1.14.	Изграждане на капацитет, с цел подобряване на предлагането и достъпа до възможности за качествено професионално обучение и повишаване на квалификацията/преквалификация на възрастни
Мярка 2.1.15.	Осигуряване на по-лесен достъп до целеви обучения, информационни и демонстрационни дейности, особено за земеделските производители и горски стопани, обитаващи периферните и отдалечени райони
Мярка 2.1.16.	Осигуряване на достъп до формите на учене през целия живот чрез културни институции (библиотеки, читалища, музеи), спортни организации и др., насочени към нови целеви групи със специфични потребности и живеещи в отдалечени места.
Мярка 2.1.17.	Изграждане на партньорски мрежи между средните и висшите училища, научните организации, бизнеса и местната власт
Мярка 2.1.18.	Осигуряване на компютър за всяко дете. Засилване на употребата на ИКТ като част от модернизирания образователна инфраструктура (посредством подкрепа за обновяване, осигуряване на достъп за хора с увреждания и др.)
Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“	
Мярка 2.2.1.	Териториално фокусиране на интервенциите, което да подобри достъпа на населението до първична, специализирана и болнична помощ.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Мярка 2.2.2.	Инвестиране в мерки за превенция на риска от разпространение на COVID-19
Мярка 2.2.3.	Подобряване на материално-техническата база на лечебните заведения на територията на общината, както и повишаване на осигуреността им с медицинска апаратура и медицински специалисти
Мярка 2.2.4.	Инициране участие и реализиране на програми и проекти в сферата на здравеопазването към Министерство на здравеопазването и Европейските структурни и инвестиционни фондове е
Мярка 2.2.5.	Развитието на електронното здравеопазване
Мярка 2.2.6.	Прилагане на мерки за намаляване на основни рискови фактори за здравето и подобряване на профилактиката на болестите
Мярка 2.2.7.	Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания и възрастни граждани
Мярка 2.2.8.	Създаване на други видове социални услуги (за спешно настаняване, ранна интервенция, консултативни за деца и семейства и т.н.)
Мярка 2.2.9.	Осигуряване на заетост за уязвими групи на пазара на труда
Мярка 2.2.10.	Разработване на мерки за приобщаване на уязвимите групи
Мярка 2.2.11.	Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение
Мярка 2.2.12.	Осигуряване на достъпна среда – физическа, институционална и информационна и достъпен транспорт
Мярка 2.2.13.	Подобряване на достъпа до изкуство
Мярка 2.2.14.	Съхраняване, укрепване и популяризиране на културни и духовни празници и културни събития в общината
Мярка 2.2.15.	Изготвяне и реализиране на програми за развитие на детско-юношеския и ученически спорт
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“	
Мярка 2.3.1.	Дигитализация на административни услуги и създаване и усъвършенстване на нови форми на административно обслужване -е-правителство и др.
Мярка 2.3.2.	Въвеждането на електронни обществени поръчки и процедури за отдаване на концесии
Мярка 2.3.3.	Подобряване на знанията на служителите в областта на информационните технологии
Мярка 2.3.4.	Усвояване на добри практики в повишаване на административния капацитет
Мярка 2.3.5.	Подобряване на уменията за управление на проекти
Мярка 2.3.6.	Подобряване на уменията на местните партньори за разработване, финансиране и управление на съвместни проекти
Мярка 2.3.7.	Обновяване на хардуера и софтуера в общинска администрация и изграждане на информационни системи в помощ на инвеститорите
Мярка 2.3.8.	Стратегическо планиране и общински политики
Мярка 2.3.9.	Осигуряване на актуални кадастрални карти и устройствени планове

Стратегическа цел 3. „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“

Стратегическата цел е ориентирана към изграждане на адекватна инфраструктура за осигуряване на по-качествена среда за населението на общината. Стратегическата цел обхваща следните четири приоритета:

Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“

Приоритетът 3.1 е насочен към развитието на транспортната и дигитална инфраструктура на общината, което ще увеличи конкурентните ѝ предимства и ще доведе до възможност за осигуряване на равен достъп на всички жители, независимо от тяхното местожителство до пазара на труда, икономически и социални функции и услуги.

При залагане на мерките на приоритет 3.1 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма за транспортна свързаност 2021-2027 г.

Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“ ще продължи изпълнението на мерките и дейностите по оптимизация на системата за управление на отпадъците. Ще се предприемат действия, насочени към изпълнение на пакета „Кръгова икономика“ с цел превръщане на отпадъците в ресурси. Ще се продължи приоритетно изграждане и реконструкция на ВИК мрежата.

При залагане на мерките на приоритет 3.2 беше обърнато специално внимание на специфичните цели на Оперативна програма околна среда 2021-2027 г., с които са съобразени изготвените ВиК проекти за водоснабдяване на с. Чуково, с.Марча и вилна зона Манга.

В допълнение по приоритет 3.2 се предвижда въвеждане в експлоатация на инсталацията за компостиране, намаляване на депонирания отпадък и създаване на предпоставки за събиране и рециклиране на строителни отпадъци (развитие на услугата с контейнери), с което значително се повиши ефективността на общинско предприятие „Чисто Дряново“.

Приоритет 3.3. „Развитие на културната и спортната инфраструктура“ е насочен към модернизирание, реконструкция и изграждане на нова база за масов спорт, изграждане на спортни зали/инфраструктури за развитие на професионален спорт, поддържане на открити и закрити спортни площи и поддържане и обогатяване на културната инфраструктура и достъпа до изкуство.

Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“

Устойчивото енергийно развитие е основата на общинската енергийна политика. Този приоритет е насочен към изграждане и обновяване на електропреносната мрежа, намаляване на емисиите на парникови газове, чрез увеличаване дела на енергията от възобновяеми енергийни източници, подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

По приоритет 3.4.2 се предвижда диверсификация на енергийните доставки и нарастване дела на възобновяемите чрез евентуални инвестиции в инсталиране на генератори за вятърна и соларна енергия, насърчаване изграждане на соларни паркове) извличане енергията на биомасата.

Стратегическа цел 3. „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“	
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“	
Мярка 3.1.1.	Изграждане на регионалната транспортна свързаност
Мярка 3.1.2.	Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и привеждането ѝ в съответствие с европейските изисквания
Мярка 3.1.3.	Изграждане и рехабилитация на вътрешно-уличната мрежа, паркинги и паркоместа
Мярка 3.1.4.	Модернизация на телекомуникационната мрежа и развитие на мрежите за достъп до високоскоростен и свръх-високоскоростен интернетна територията на общината
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“	
Мярка 3.2.1.	Поддържане и ремонт на съществуващите водоеми и изграждане на нови
Мярка 3.2.2.	Изграждане и реконструкция на ВИК мрежа, ПСОВ и пречиствателни станции за питейна вода
Мярка 3.2.3.	Изграждане на водоизточници и санитарно-охранителни зони около водоизточниците
Мярка 3.2.4.	Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване
Мярка 3.2.5.	Изграждане на специализирана инфраструктура обезпечаваща преработката на смет и отпадъци
Мярка 3.2.6.	Обновяване и модернизиране на оборудването за сметосъбиране и сметоизвозване в общината
Мярка 3.2.7.	Изграждане на площадки и съоръжения намаляващи замърсяванията
Мярка 3.2.8.	Изграждане на системи за ранно предупреждение ще бъдат допълнително засилени, включително и техническия капацитет в прогнозирането и управлението на риска от бедствия.
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	
Мярка 3.3.1.	Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура
Мярка 3.3.2.	Изграждане на спортни зали/инфраструктури за развитие на професионален спорт, поддържане на открити и закрити спортни площи
Мярка 3.3.3.	Модернизиране, реконструкция и изграждане на нова база за масов спорт
Мярка 3.3.4.	Осигуряване на достъпна среда – физическа, институционална и информационна и достъпен транспорт
Мярка 3.3.5.	Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в общината
Мярка 3.3.6.	Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	
Мярка 3.4.1.	Изграждане и обновяване на електропреносната мрежа
Мярка 3.4.2.	Изграждане и експлоатация на енергийната инфраструктура и на алтернативните източници на енергия
Мярка 3.4.3.	Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

	осветление
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	
Мярка 3.5.1.	Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)

3. ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Идентифициране на всички заинтересовани страни и участници в процеса на: формирането и прилагането на ПИРО

Един от основните принципи, на които се основава провеждането на държавната политика за регионално развитие, съгласно Закона за регионалното развитие, е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива. Прилагането на принципа на партньорство е важен механизъм за повишаване на устойчивостта на взетите решения и планираните цели и задачи, за ефективността на тяхната реализация.

Основната цел на прилагането на информираност и публичност във връзка с ПИРО е повишаване обществената осведоменост и осигуряване прозрачност при прилагане на мерките за общинско развитие.

Съгласно чл.72, ал.1 от ППЗР „Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на плана за интегрираноразвитие на общината“, като съгласно чл.72, ал.9 „В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината“.

Принципът на партньорство между представителите на гражданското общество (бизнес, неправителствени, браншови и други организации) и администрацията е въведен като основополагащ от европейски и национални документи за регионално развитие. Този принцип се прилага на всички етапи от дейностите по регионално развитие - планиране, изпълнение, мониторинг и оценка на въздействието на политиките. Представителите на бизнеса, гражданското общество, неправителствените

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

и браншови организации и др. играят особено важна роля в този процес. Техните нужди и проблеми трябва да бъдат оценявани при планирането на местните политики, участието им във всички етапи на стратегическо планиране трябва да бъде предвидено чрез подходящи форми и механизми. Основната цел на партньорството е при планиране на местна политика да се вземат предвид мненията на различни заинтересовани страни, да се съберат представители на всички заинтересовани страни в решаване на даден въпрос, да се приобщят гражданите с техния потенциал и ресурс, за да бъде по-ефективно планирането за развитие на дадена територия.

При взаимодействие между целевите групи бяха прилагани всички приети форми на взаимодействие: информиране, консултиране и съгласуваност, ангажираност и активно участие. При съвместната работа беше стимулиран подходът „отдолу-нагоре“ при идентифициране на нуждите, потенциала за развитие и възможните решения. Определянето на целите ПИРО и на мерките, чрез които ще се реализират тези цели, бяха планирани с активното участие на всички партньори и заинтересовани страни. Тяхното участие бе потвърдено и с отговори по предварително разработена и разпространена Анкета.

Основните инструменти за осигуряване на информация и публичност са годишните доклади и междинната оценка, както и последващата оценка след края на периода на действие на плана.

Докладване изпълнението на ПИРО ще се извършва ежегодно от Кмета на общината. За резултатите от наблюдението на изпълнението се изготвя годишен доклад в съответствие с чл.72, ал.2 от ППЗРР. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие се изготвя и внася за обсъждане и одобрение от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изготвя и внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината е публичен и се оповестява на страницата на общината в интернет.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината съдържат информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на плана. Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изпраща на председателя на областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

За осигуряване на публичност в изпълнение на чл.23 от ЗРР следва да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие относно

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация и актуализация на ПИРО, се изисква информацията за плана, за оценките и годишните доклади да се:

- Публикува на интернет страницата на общината;
- Използват активно местните медии;
- Изпращат документите по реализацията и актуализацията на ПИРО на всички партньори;

Формирането на партньорства и повече възможности за съвместни действия е възможно единствено, ако публично се представя пълния набор информация и се привличат активно заинтересованите страни в процеса на планиране и реализация. В рамките на разработването на документа се представят и популяризират работните варианти на ПИРО, начините за тяхната реализация и очакваните конкретни ползи за развитието на общината и нейната общност. Различните механизми за представяне и дискутиране на работата по ПИРО насърчават публичното участие и провокират идеите и предложенията на различните заинтересовани групи. Отчитането на разнообразните интереси и съображения води до създаването на балансиран, реалистичен и отразяващ местната специфика документ.

Прилагането на принципа за партньорство, осигуряване на информация и публичност в процеса на местното стратегическо планиране и програмиране на етап разработване на ПИРО включва: информиране, консултиране и вземане на съвместни решения. За разработването на настоящия ПИРО Дряново 2021-2027 г. беше постигната активна комуникация със заинтересованите страни чрез попълване на разработените анкети. Бяха изготвени анкетни карти, насочени към представители на гражданското общество, общинската администрация и бизнеса на територията на общината. Получените предложения засилиха интегрираността на планираните проекти.

С общинските служители се провеждаше текуща комуникация, която целеше да се изясни възникнал проблем, да се събере допълнителна информация, да се дискутират конкретни мерки и спорни моменти възникнали по време на фокус групите или при анализиране на данните.

След направените обсъждания, проектния вариант на ПИРО бе публикуван на сайта на общината. Така стана възможно всички заинтересовани страни и активни структури на гражданското общество, бизнеса, институции и др. да се запознаят с проекта на ПИРО и да се включат със своите мнения и предложения в плановия процес.

Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване, обсъждане и контрол на изпълнението осигурява прозрачността, компетентността, ефективността и реалистичността на Общинския план за развитие.

Планът за интегрирано развитие на общината може да се изпълни успешно, ако се прилагат изискванията, включени в настоящия документ, т.е. като се изпълняват поетапно отделните проекти, залегнали в него, следи се за постигнатите резултати и успоредно с това се осигурява адекватна информираност, участие и мотивация на заинтересованите страни и цялата местна общност.

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ - ПРИОРИТЕТНИ ЗОНИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

На база на анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие следва да бъдат определени приоритетни зони за въздействие на територията на общината, в които основно ще бъде съсредоточено изпълнението на мерките, предвидени в програмата за реализация на плана.

Зона за прилагане на интегриран подход (Зона за въздействие) е пространствено обособена територия с определена характеристика и състояние на физическата среда, социална и/или етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове. Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие) се определят на базата на общи (идентични) характеристики на определена територия и/или общи проблеми или потенциали за развитие.

Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие) могат да бъдат както части от територията на общината с конкретно функционално предназначение (например зони с преобладаващи административни/публични функции, индустриални или бизнес зони, зони за култура, за отдих и туризъм, зони с преобладаващи жилищни функции, зони за транспортна дейност и т.н.), така и други специфични обособени територии с идентични характеристики или собствен потенциал за развитие (например зони с потенциал за коопериране със съседни общини).

Зоната за прилагане на интегриран подход (Зоната за въздействие) се определя в границите на структурно обособена част от територията на общината, като конкретният

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

й териториален обхват се съобразява и с разполагаемите финансови, времеви, технологически и кадрови ресурси и потенциални партньорства, достатъчни за реализация на идентифицираните за съответната зона интервенции.

Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие), независимо от функционалното предназначение на тяхната територия, могат да бъдат два вида:

- Градски зони за въздействие;
- Други зони за въздействие със специфични характеристики.

Градските зони за въздействие включват територии в урбанизираната градска част (в рамките на строителните граници на града), градски покрайнини (малки по обхват съседни територии, вкл. и извън строителните граници на града) или функционални градски зони, обслужващи градско-селските връзки. Градски зони за въздействие се определят само за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то йерархично ниво съгласно НКПР, административни центрове на общини, като определянето на приоритетни градски зони е задължително. За останалата част от общинската територия се определят други зони за въздействие със специфични характеристики.

Другите зони за въздействие със специфични характеристики могат също да представляват градски по своята същност зони (т.е. да включват територии от урбанизирана градска част, градски покрайнини и функционални зони), но могат да се отнасят до всеки вид населено място или част от територията на общината, както и да включват части от съседни общини.

В ПИРО могат да бъдат дефинирани неограничен брой зони за въздействие, но от тях следва да бъдат подбрани няколко приоритетни зони, които имат най-голям потенциал да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.

Целта на определянето на приоритетни зони за въздействие е постигане на максимален ефект с ограничените ресурси, с които разполагат общините. Определянето на приоритетни зони за въздействие не ограничава инвестициите в териториите, които са извън тези зони, а е отражение на идентифицираните при анализа територии с най-голям специфичен потенциал за развитие. Приоритетните зони следва да бъдат с ограничен брой и така подбрани, че тяхното развитие да може в най-голяма степен да повлияе върху развитието на цялата община.

Размерът на конкретната зона не се ограничава като площ, но за по-голяма по размер зона, са необходими по-силни мотиви и доказателства за необходимостта от обхващането на съответната територия, включена в обхвата на зоната.

Подборът на приоритетните Зоните за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) следва да бъде добре обоснован и базиран на реални данни и проучвания

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

за съответната територия, а в плана следва да бъдат ясно описани характеристиките, проблемите и потенциалите на всяка зона, както и аргументите, въз основа на които съответната зона е определена като приоритетна за развитие.

В община Дряново агломерационни образувания са формирани при град Дряново, който е общински център има достатъчен производствен, инфраструктурен, социален и културен потенциал, съответно и притегателната способност за агломерирание. Съгласно класификацията използвана в АНКПР гр. Дряново е класифициран като център от 4-тото йерархично ниво, което според Методическите указания не налага задължително дефиниране на „градски зони за въздействие“.

При определянето на приоритетни зони за въздействие са взети предвид и следните фактори – населението, което ще се възползва от направените инвестиции; резултатите от анализа на територията на общината и обобщения SWOT анализ; броят заявени проектите и идеи за развитието на конкретната зона, проектната готовност на предвидените интервенции за конкретна територия. За следващият програмен период към момента общината е определила следните приоритетни зони:

Зона 1 - Индустиална зона в източната част на града: местоположението на бъдещата индустиална зона ще привлече инвестиции от малкия и среден бизнес, включително и на чуждестранни компании, като целта е да се съсредоточи в търсенето на високотехнологични производства и логистики с висока добавена стойност. Ще бъдат търсени инвестиции, които да създадат добре платена и квалифицирана работна ръка. Ще се насърчи прилагането на кръгова икономика, където стойността на продуктите, материалите и ресурсите се запазва възможно най-дълго в икономическия цикъл, а индустрията постига устойчивост в производството и потреблението.

Зона 2 - Атрактивна зона за отдых и туризъм: на територията на стария път за манастира; начало от моста на Колю Фичето с архитектурния парк и зоната около Духовниковата чешма, по новата пешеходна и велоалея, , Обхваща конна база, басейн, къмпинг, изходна точка е за трите екопътеки около манастира, има достъп и чрез жп спирка „Бачо Киро“ . По този начин нуждите на жителите на общината за възстановяване на физически и духовни сили, изразходвани или отслабени в процеса на трудова, образователна или битова дейност.

Зона 3 - Зона за култура: на територията на Пешеходната зона в центъра на града, където се намират Културният дом, кино „Дряново“, Лятното кино, Икономовата къща и Ларгото, където се провеждат голяма част от събитията на открито. Ще обхваща и площада на старата автогара с Ромуновата къща и възрожденски архитектурен ансамбъл Старата улица, където има голям потенциал за демонстрации на традиционни занаяти, провеждане на тематични изложения, базари и малки по мащаб събития.

Зона 4 - Зона за спорт: обхваща спортен комплекс „Локомотив“, включващ футболен терен с естествена настилка, лекоатлетическа писта, три тенис корта, маломерно футболно игрище с изкуствена настилка, баскетболно игрище с акрилна настилка,

многофункционално игрище с акрилна настилка, кросфит площадка, голям и малък басейн. Планира се свързване на спортен комплекс „Локомотив“ със Спортна зала – Дряново по път край реката и обособяването им като обща зона за спорт.

5.

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ

Описание на прилагания интегриран подход и предвидените мерки и дейности за реализация на плана:

Под интегриран подход следва да се разбира подход, целящ предотвратяване появата на социални и териториални различия, чрез по-добра съгласуваност между отделните участници в планирането и управлението на територията. За да бъде постигнат е необходимо да бъдат взети под внимание множество компоненти от различен характер (природогеографски, социално-икономически, политически и др.), както и наличните потенциални пространствени взаимодействия в управлението на ресурсите. Интегрираният подход се основава на три основни характеристики – мултидисциплинарност, пространствено измерение, партньорство. Когато те са налични можем да заключим, че интегрираният подход е приложен. При изготвянето на програмата за реализация към ПИРО Дряново този подход е налице, като е спазен принципа за партньорство при дефинирането на основните проектни предложения чрез участието на заинтересованите лица при тяхното определяне, планът е изготвен от мултидисциплинарен екип, притежаващ компетенции в съответните направления по компонентите, залегнали в аналитичната и стратегическата част и предвидените мерки са с конкретно пространствено измерение.

Общата оценка представлява макро рамка - експертна оценка, обхващаща възможните източници за финансиране и разпределение на необходимото и очаквано финансиране по години. Реалната преценка е доста трудна, поради факта, че оперативните програми към момента са на етап проекти и не е ясно до какво изменение ще се стигне във връзка с Пандемията от COVID 19. Затруднение за коректна оценка е и трудното прогнозиране на пълния обем финансови публични и частни средства (безвъзмездни помощи - извън тези от ЕС, трансфери, субсидии, извънбюджетни средства, дарения, средства на банки и фондации, чуждестранни инвестиции и др.), които ще бъдат реализирани на територията на община Дряново както и тяхното разпределение. Интегрираният подход предполага, че успешното реализирана на даден проект може да спомогне за реализацията на следващ и обратното – спиране или забавяне на важен инфраструктурен общински проект ще повлияе негативно на проекти свързани с привличането на инвестиции и развитието на икономиката на общината.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Макар че ПИРО има своя финансова рамка, той не управлява пряко ресурси. Ресурсите за неговата реализация идват от различни източници на финансиране като: европейските фондове (ЕФРР, ЕСФ, Кохезионен фонд, ЕЗФРСР), държавния бюджет, общинският бюджет, частни инвестиции, други международни фондове и програми. С най-голям дял на финансиране на заложените в ПИРО приоритети са фондовете на ЕС. Очаква се през следващия програмен период да има много по-голяма усвояемост по тях, което увеличава важността им за изпълнението на целите на стратегията. Средствата от държавния бюджет, общинският бюджет и частните инвестиции включват както необходимото национално съ-финансиране по проекти, така и реализиране на собствени проекти и инициативи.

При разпределението на необходимите ресурси за целите на ПИРО по години, е използван постигнатият темп на усвояване по сегашните оперативни програми – т.е. включено е финансирането по вече стартирали проекти, които ще продължат да се изпълняват до края на 2021 г.

За постигане на интегриран подход на развитие на общинската територия е идентифицирана най-подходящата комбинация от ресурси и мерки (проекти, инвестиции, политики), които са използвани целенасочено за осъществяване на конкретна цел или приоритет. Това се осъществява чрез програмата за реализация, в която се определя пакетът от мерки и проектни идеи за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода 2021-2027 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук - и на ПИРО. Мерките, заложи в програмата за реализация, са приложими, постижими и реалистични, с конкретни измерими резултати и с реални източници на финансиране.

Мерките са оформени след идентифициране на отделните проектни идеи, което от своя страна е постигнато чрез комуникация между заинтересованите страни и община Дряново.

Програмата за реализация на ПИРО има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на плана с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.

Основни компоненти на програмата за реализация са описание на интегрирания подход и включени мерки, представени в частта цели и приоритети и в табличен вид по образеца на Приложение №1 към плана („Програма за реализация на ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027 г.“ представена, като приложение в настоящия план) описание на предвидените мерки и дейности. Съгласно Методическите указания на МРРБ неразделна част на Програмата за реализация е Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата (Приложение № 1А представен, като приложение към плана), изготвен по образец от

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Методическите указания. Проектите включени в Приложение № 1А ще се реализират приоритетно.

Съгласно Методическите указания в Програмата за реализация не се включват „потенциални“ проекти. Програмата за реализация е реалистична, а включени проекти – реализуеми. В тази връзка е възможно след изготвяне на ПИРО, когато общината има готовност с друг проект, той да бъде добавен по-късно, при актуализация на програмата за реализация на плана. Включените в списъка проекти са тясно обвързани с ключовите приоритети за развитие, а в програмата за реализация е обоснован приносът им към тях.

Съгласно ППЗРР при приемане или изменение на бюджета на общината и утвърждаване на индикативните разчети за средствата от ЕС се актуализира и програмата за реализация към ПИРО Дряново. Програмата следва да се актуализира и при наличие на нови проекти, като това се извършва при спазване на принципите на партньорство чрез съответните мерки от комуникационната стратегия.

Изпълнението на основните проекти за общината е предвидено за началото на плановия период. Както е видно от таблицата с финансовата оценка От таблицата е видно още, че не е включено финансирането на част от общинските приоритети особено на така наречените „меки“ мерки (без предвидени строително-монтажни дейности) причината за това, е че ще бъдат включени след публикуване на годишните програми на съответните оперативни програми, когато по преценка на общинския съвет се прецени, че определена процедура е в унисон с избраните приоритети на общината. Приоритети 3.1, 3.3, 3.4 и 3.5 обхващат реализирането на инфраструктурни проекти, които вече са определени, като жизненонеобходими за развитието на общината. Финансиране за тях ще се търси по ОПРР и ОПОС още през този програмен период, а при неуспех от периода 2021-2027 г. Приоритет 2.2 може да получи финансиране, както от ОПРР така и от ОПРЧР, тъй като намира съвпадение с целите и на двете оперативни програми.

Представява обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на плана, като описва финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението на плана от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Индикативната финансова таблица обобщава необходимите ресурси за реализацията на ПИРО за развитие през периода 2021-2027 г., които са разпределени по приоритети.

Компонентите на индикативната финансова таблица включват:

- Определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2027 г.;
- Общият обем на планираните средства за тяхната реализация;
- Източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на Общината, като се имат предвид конкретните проекти, включени в Програмата

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

за реализация на ПИРО и проекти, които към момента нямат проектна готовност, но ще спомогнат за постигане на избраните приоритети;

- Относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за реализацията на ПИРО.

Източниците за финансиране на мерките и проектите, предвидени за реализация на приоритетите на ОПР, включат четири групи финансови източници:

- ✓ Собствени средства: общински бюджет, общински или други местни публични фондове и сметки (бюджетни и извънбюджетни);
- ✓ Републикански бюджет;
- ✓ Средства от ЕС: Структурни фондове и Кохезионен фонд на ЕС, фондове на ЕС в областта на земеделието/ развитие на селските райони и рибарството, други източници – банки, фондове и фондации, програми на ЕС, международни финансови институции, средства на неправителствени организации в обществена полза и др. публични финансови източници;
- ✓ Други източници: частни финансови източници: средства от частни банки, фондове, инициативи, проекти и средства на частни фирми и неправителствени организации в частна полза.

При предвиждане на необходимите средства е взето предвид, че към момента все още е валидно правилото М+3 от стария програмен период, което през новият става М+2. Както и че максималният допустим грант от европейските структурни фондове в размер на 85% (по изключения 100%) през новият период се очаква да спадне на 70%. В този смисъл гранта на важни за общината инфраструктурни проекти по приложение 1А се очаква да мине по правилото М+3 и е дадено съотношение на гранта 85% ЕС към 15% национален бюджет. От друга страна част от меките мерки се очаква да се случат напред във времето и съотношението е съгласно предвиденото в „Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейски фонд за регионално развитие и относно кохезионният фонд“:

- Цел на политиката 1: по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход;
- Цел на политиката 2: по-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска.

За да се позволи гъвкавост, критериите за тематична концентрация ще се прилагат на национално равнище.

За държави с:	минимален % за „ЦП1“	минимален % за „ЦП2“
БНД под 75 %	35 %	30 %
БНД 75—100 %	45 %	30 %

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

БНД над 100 %	60 %	Не е приложимо <i>Минимум за ЦП1 и ЦП2: 85 %</i>
---------------	------	---

За „меките“ мерки и мерките свързани с борбата и последствията от COVID са взети процентите предвидени в Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд плюс ЕСФ+“

Следва да се има предвид, че в новият програмен период значително се залага на стимулирането чрез банковото финансиране – гаранционен или заеман финансов инструмент, което не е отразено във графа други източници, защото реално подлежи на възстановяване или от приходите от проекта или от общинския бюджет.

В процеса на изпълнение на ПИРО могат да възникнат допълнителни потребности, които да наложат реализирането на допълнителни проекти или прехвърляне на средства между отделните пера.

Програма за развитие на туризма:

Програмата за развитие на туризма на община Дряново е част от ПИРО Дряново в съответствие с разпоредбите от Закона за туризма (чл. 11). Общинската програма за развитие на туризма следва да бъде съобразена с областната такава и да предвижда проекти, включващи мероприятия за: изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително и местните пътища;

- ✓ мероприятия за изграждане и функциониране на общински туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;

- ✓ изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;

- ✓ организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;

- ✓ провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;

- ✓ реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;

- ✓ взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;

- ✓ подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти;

- ✓ благоустрояване, изграждане и поддържане на инфраструктурата - общинска собственост, в националните курорти, когато на територията на общината има такива.

Поради отсъствието на изготвена стратегия за развитието на туризма за областта

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

към момента на разработването на ПИРО Дряново не е възможно настоящата програма да бъде съобразена с областната такава, което обосновава и необходимостта от актуализация на плана, когато стратегията за развитие на туризма на областно ниво е изготвена, за да може да има приемственост между плановите документи.

Въпреки това, в ПИРО Дряново са заложили дейности и проекти, допринасящи за развитието на туризма, във всички приоритетни направления. Има разработен и един цял приоритет, акцентиращ на туризма - Приоритет 1.2 – „Развитие на туризма“. Мерките и дейностите/проектите, включени в него, са съобразени с местните специфики и имат за цел да подобрят достъпа до туристическите атракции на територията на общината, както и да ги популяризират сред посетителите и местното население.

Община Дряново цели да остане желана туристическа дестинация, като пълноценно се представят природните дадености, културно-историческото наследство, живите традиции и автентичен фолклор, чрез създаване на модерна визия за устойчиво развитие на сектора. Приоритет е постигането на устойчив растеж на туризма в общината, като се използват всички алтернативни форми. От съществено значение за постигане на поставената цел е включването на Общината, местните общности, сдружения и инициативни групи в дейностите по опазване на природното и културно наследство, партньорството със съседни общини за разработване на общи туристически маршрути, обща реклама и изпълнение на проекти за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) и регистрация на всички атракции, фестивали и събития в Единната система за туристическа информация (ЕСТИ), за да се рекламират:

- „Регистър на туристическите фестивали и събития“ -

<http://rta.tourism.government.bg/TFRegister.aspx>

- „Регистър на туристическите атракции“ -

<http://rta.tourism.government.bg/TAResister.aspx>

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Главна цел: Утвърждаване на Дряново като модерна туристическа дестинация със свой облик и място на туристическата карта на България и Европа.

Специфични цели

1. Обединяване на усилията на всички заинтересовани страни в района и съсредоточаването им в осъществяването на конкретни, реалистични и смислени дейности.

2. Дефиниране на специфичен за Дряново интегриран туристически продукт.

3. Осъществяване на професионален и целенасочен маркетинг на този туристически продукт.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

Развитие на човешките ресурси

Повишаване квалификацията на заетите в туристическия сектор в общината, и подготовка на нови кадри и предприемачи. Човешките ресурси са най-важните, когато

говорим за развитие, по-важни от природните и културно-исторически богатства и по-важни от степента на готовност на инфраструктурата. Туризмът продава услуги, а без човешкия ресурс формирането на услуга е невъзможно. Основните начини за развитие на този ресурс обучения чрез курсове за повишаване качеството на обслужване в Дряново: в заведенията за хранене и развлечения, в обектите за настаняване и всички други места за посещение. - подготовка на водачи, аниматори и интерпретатори, сред студентите от двата университета (включително владеещи чужди езици) и всички други желаещи, с цел разработване на съвременна атрактивна туристическа услуга.

Използване на възможностите за доброволчество в сферата на туризма и създаване на традиция в тази област.

Сформиране на екип от доброволци към Туристически информационен център - Дряново. На туристите на Дряново ще бъде предоставена услуга, която ще ги информира за възможностите за туризъм в общината, забележителностите и туристическите атракции, които биха могли да посетят. Доброволството е шанс да се включиш в добра кауза и да създадеш нови познанства. Тази инициатива ще бъде полезна и за двете страни.

Нова/поддържане на съществуващата инфраструктура, поддържане на изградената музейна база и пространството около нея, както и валоризиране на движимото културно наследство.

Осигуряване на допълнително финансиране от страна на Община Дряново за въвеждане на превантивни мерки за опазване на културното наследство, за развитие на материалната база, изграждане на нови и модернизиране на съществуващите експозиции, зали и фондохранилища.

Планиране на целенасочен маркетинг на дестинацията в съответствие с избрания туристически продукт.

Това естествено включва идентифициране на целевите групи посетители, брендиране и избор на рекламни и ПиАр мерки и канали. Идентифициране на целевите пазари: организирани групи посетители (всякакви възрасти, неспециализиран интерес, вкл. групи, идващи да пазаруват в Метро и ученически групи на екскурзия), преминаващи през Дряново – кратка спирка по пътя, за 1-2 часа, предлагане на атрактивни допълнителни услуги; - организирани групи посетители (всякакви възрасти, специализиран интерес напр. църкви и манастири, наблюдение на дивия свят, кулинарни турове и т.н.), преминаващи през Дряново - кратка спирка по пътя, за 1- 2 часа, предлагане на атрактивни допълнителни услуги ; - участници в конференции, конгреси, семинари и пр., провеждани в Дряново. Предлагане на различни по естество и продължителност атрактивни допълнителни услуги.

6. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

Климатът се дефинира като многогодишния режим на времето, характерен за дадена местност, в зависимост от географското ѝ положение. Изменението се отнася до „промяна в климата, дължаща се пряко или косвено на човешката дейност, която променя състава на глобалната атмосфера и която е в допълнение към естествената променливост на климата, наблюдавана в сравними периоди от време“.

Стремежът на Европейския съюз е да осигури устойчиво развитие на всички жители в Общността. Това е развитие, при което се „задоволяват нуждите на настоящето, без да се застрашават възможностите на бъдещите поколения да задоволяват своите нужди“. Затова и устойчивото развитие обхваща три аспекта – социален, икономически и екологичен. Тази концепция се дефинира не само като отделна и независима, а като хоризонтална политика, от която останалите общи и секторни политики и управленски процеси следва да бъдат йерархично зависими, т.е. устойчивото развитие трябва да бъде водещият принцип при вземането на решения на всички нива – наднационално, национално, регионално и местно.

Неразделна и много важна част от темата на устойчивото развитие е проблематиката свързана с изменението на климата. Това се признава и от Европейския съюз, който утвърждава Европейски зелен пакет – пътна карта за постигане на устойчивост на икономиката на ЕС. Това е нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси. Зеленият пакт е неразделна част от стратегията на Европа за изпълнение на програмата ѝ до 2030 г. в отговор на дефинираните от Организацията на обединените нации цели за устойчиво развитие. Пакетът включва редица стратегии в различни области като промишленост, биоразнообразие и други.

Българските задължения се регламентират от националното законодателство чрез Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК). Чл. 2 от ЗОИК определя неговата основна цел: „...да гарантира намаляване на емисиите на парникови газове като основен елемент в политиката по ограничаване изменението на климата и да осигури дългосрочното планиране на мерките за адаптация към климатичните промени“. Законът посочва и най-важните хоризонтални мерки, които водят до намаляване емисиите на парникови газове:

- ✓ Повишаване на енергийната ефективност;
- ✓ Повишаване на дела от енергията от възобновяеми източници;
- ✓ Улавяне и оползотворяване на метан;

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

- ✓ Залесяване, повторно залесяване и промени в земеползването;
- ✓ Насърчаване преминаването към видове транспорт с ниски емисии;
- ✓ Насърчаване използването на обществен транспорт;
- ✓ Развитие на научноизследователска дейност с оглед развитието на ефективна
- ✓ „зелена“ икономика;
- ✓ Повишаване на административния капацитет за изпълнение на екологична политика;
- ✓ Повишаване на осведомеността на гражданите по въпросите за изменението на климата.

Закона за опазване на околната среда също има отношение към климатичните промени, тъй като в него се регулира стратегическия процес във всички области на защита, мониторинг и управление на околната среда. В него се посочват принципите за включване на политиките в областта на околната среда (включително политиките в областта на климата и биологичното разнообразие) в други сектори.

На национално ниво, през 2012 година е приет и Трети национален план за действие по изменение на климата с хоризонт до 2020 година. Той определя политиката на България в областта на климатичните промени и се основава на приетите от страната ни международни ангажименти с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата (РКООНИК), Протокола от Киото, последващото Парижко споразумение, както и европейското законодателство в тази област.

Най-голямо влияние в периода 2021-2027 г. ще има, приетата през 2019 г. от Министерски съвет, Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие с хоризонт 2030 година. Тя отразява новият контекст на политиките, свързани с климатичните промени. В нея е зададена рамка за действия за адаптиране към изменението на климата (АИК) и приоритетни направления до 2030 г., като идентифицира и потвърждава необходимостта от действия за АИК както за цялата икономиката, така и на секторно ниво. Включените в нея сектори са: „Селско стопанство“, „Биологично разнообразие и екосистеми“, „Енергетика“, „Гори“, „Човешко здраве“, „Транспорт“, „Туризм“, „Градска среда“ и „Води“. Управлението на риска от бедствия се разглежда като междусекторна (интегрирана) тема. Съгласно програмата са приети следните определения:

Изменението на климата се отнася до промяна в климата, дължаща се пряко или косвено на човешката дейност, която променя състава на глобалната атмосфера и която е в допълнение към естествената променливост на климата, наблюдавана в сравними периоди от време.

Глобалното затопляне се отнася до постепенното нарастване, наблюдавано или

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

прогнозирано, на глобалната повърхностна температура, като една от последиците от засилването на радиацията, причинено от антропогенни емисии.

Адаптацията е процес на адаптиране към действителните или очакваните неблагоприятни последици от изменението на климата и предприемане на подходящи действия за предотвратяване или свеждане до минимум на щетите, които те могат да причинят. В човешките системи адаптацията има за цел да намали или да избегне вредата или да използва полезните възможности. В някои природни системи човешката намеса може да улесни адаптирането към очаквания климат и неговите последици.

Смекчаване (на изменението на климата) е човешка намеса за намаляване на източниците или подобряване на поглъщането на парникови газове (ПГ).

Уязвимост към изменението на климата е степента, до която всяка система е възприемчива и не може да се справи с негативните въздействия, които изменението на климата ѝ налага. Уязвимостта е функция на естеството, величината и степента на изменение на климата, на които е изложена системата и нейната чувствителност и адаптивен капацитет.

Устойчивостта е противоположна на уязвимостта и се определя като способността на социалната или екологичната система да абсорбира смущенията, като при това запазва същата основна структура и начини на функциониране, способност за самоорганизация и способност да се адаптира към стреса и промяната.

Рискът е потенциалната възможност от последствия, при които в залог има нещо стойностно и резултатът е несигурен, като се отчита разнообразието на стойностите в залог. Рискът често се представя като вероятност за възникване на опасни събития или тенденции, умножени с въздействията, ако тези събития или тенденции се появят.

Представената рамка поставя изискванията за целенасочено и последователно планиране и реализиране на мерки и дейности свързани с изменението на климата. Общите хоризонтални мерки са два основни вида:

✓ Мерки за ограничаване изменението на климата (предприемането на превантивни мерки, свързани с ограничаване на вредното въздействие на човешката дейност, допринасящо за парниковия ефект);

✓ Мерки за адаптация към изменението на климата (предприемането на мерки, свързани с предвиждането и определянето на негативните социални и икономически последици, свързани с измененията на климата; преодоляване на възникналите щети; идентифициране на възможностите, появили се вследствие климатичните изменения).

Първият тип мерки са свързани с анализ и оценка на антропогенните фактори, които довеждат до увеличение на вредните емисии на парникови газове. Следват необходимите превантивни действия, които да неутрализират източниците на вредни

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

емисии. Необходимо е да се осигурят ефективни начини, които да гарантират осъществяването на функциите, зависими от заменените енергийни източници.

Вторият тип мерки е насочен към вече възникналите изменения на климата. Мерките за адаптация включват и точно предвиждане на предстоящите негативни явления и процеси, застрашаващи производството и потреблението на обществата.

Необходимо е да се зложат мерки, които не само реагират спрямо настоящата ситуация, но и предхождат появата на бъдещи щети. Мерките за адаптация следва да се разглеждат и като начин за разглеждане на климатичните изменения като възможност. Наложените проблеми и ограничения позволяват преразглеждането и преоткриването на по-слабо популярните и използвани потенциали, стимулиращи устойчиво развитие.

Гореизложеното и действащата към настоящия момент стратегическа и законова рамка позволяват да бъдат открити някои основни хоризонтални мерки, които да ръководят политиките и да обосновават дейностите и проектите на община Дряново в периода 2021-2027 година. Те се основават на приетия от Министерството на околната среда и водите Трети национален план за действие по изменение на климата.

Трябва да се предприемат засилени целенасочени мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рисковете, свързани с тези промени - наводнения, свлачища, пожари, бури и суша в това число за повишаване на информираността, гражданска защита и системи и инфраструктура за управление при бедствия.

Системите за ранно предупреждение ще бъдат допълнително засилени, включително и техническия капацитет в прогнозирането и управлението на риска от бедствия. Ще се реализират интегрирани териториални проекти срещу активизацията на свлачищата с оглед променените климатични условия и защита на населението. При разработването на интегрираните териториални проекти, при доказана необходимост, ще бъдат включени предвидените в Планове за управление на риска от наводнения мерки за съответната територия, в т.ч мерки за намаляване на неблагоприятните последици от интензивни валежи в урбанизирана територия, увеличаване на ретензионния обем на съществуващите язовири при запазване на полезния обем, зелени мерки за предотвратяване и защита от наводнения.

Адресирането към предизвикателствата от изменението на климата изисква планирането на краткосрочни адаптивни мерки с цел превенция и на смекчаващи мерки с оглед неизбежните влияния на климатичните промени в дългосрочна перспектива. Освен за живота и здравето на хората е необходимо и реализирането на мерки за превенция на въздействието на климатичните промени върху критичната инфраструктура и материалните блага на хората. Необходимо е да се насочат усилия за запазване на флората и фауната в района и особено за контрол в защитените територии и защитени зони.

Повишаването на административния капацитет на областната и местна администрация, както и на Регионалния съвет е важно за по-доброто задоволяване на потребностите на гражданите и бизнеса. Освен това има определящо значение за

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

реалното изпълнение на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северен централен район.

Ще се разширят каналите, по които гражданите и бизнеса могат да получават административно обслужване в съответствие с техните потребности. Основна роля ще има цифровизацията на административните услуги, като ще се въведе модел за напълно интернет-базирано подаване и приемане на заявления и се минимизират контактните точки за тези дейности. Ще продължат усилията за изграждане на електронно управление, чрез доизграждане на необходимата инфраструктура, свързване на ключови регистри и осигуряване на оперативна съвместимост за преминаване към автоматизиран обмен на данни.

Таблица: Мерки за ограничаване и адаптация към изменението на климата

Стратегическа цел	Приоритет	Мярка за ограничаване изменението на климата	Мерки за адаптация към изменението на климата	Очаквани резултати
Стратегическа цел 1. „Подем в икономическото развитие на общината“.	Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“	Насърчаване на фирми, реализиращи производствени модели в подкрепа на кръговата икономика (мярка1.2.4 от плана)		По-добро качество на живот, по-здраво население, понижена климатична промяна и рискове от бедствия, по-привлекателна и по-безопасна градска среда, намалени разходи за здравни услуги, по-малко използвани невъзобновяеми ресурси
	Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	Разработване на карти, показващи зоните с климатичен риск за климатичните параметри, свързани с инфраструктурата за на инфраструктурата за пренос и разпределение (ПиР), които да информират решенията за това кои части от мрежите за ПиР изискват действия за устойчивост към изменението на климата (към мярка1.5.9 и 2.3.8 от плана)		Информирано вземане на решения в управлението на инфраструктурата на ПиР
	Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“		Изграждане на съоръжения срещу наводнения. Поддържане и регулярно почистване на отводнителните канали и съоръжения (към мярка1.5.9 от плана)	Адекватно и безопасно експлоатирани водни системи
	Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	Устойчиво управление на горите и горския фонд (мярка1.5.7 от плана)		Наличие на устойчив горски ресурс с висок потенциал за адаптиране към нови климатични условия

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

	Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“		Наблюдение, превенция и борба с пожарите (мярка1.5.8 от плана)	Намаляване на загубите от горски пожари
	Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“	Формиране на партньорски модели и мрежи за подобряване на екологичната обстановка и качеството на живот в община Дряново (към мярка1.6.1 от плана)		Идентифицирани проблеми, нужди и заинтересовани страни, подобро сътрудничество, икономия от мащаба и на ресурси
Изграждане на „умни сгради“ и „умни квартали“ (мярка1.6.3от плана)			По-безопасни жилищни райони и енергийно по-ефективни жилищни сгради	
2. Развитие на човешките ресурси	Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване	Прилагане на общите принципи и изисквания, свързани с изменението на климата, в секторните документи на екологичната политика на община Дряново (към мярка 2.3.8 от плана)		Увеличени експертни знания и управленски умения на персонала относно АИК в община Дряново
		Повишаване на административния капацитет на община Дряново за изпълнение на екологична политика и реализиране на дейности и проекти в сферата (към мярка 2.3.4 от плана)		Увеличени експертни знания и управленски умения на персонала относно АИК
		2.1.3 Включване на съображенията за устойчивост към изменението на климата в инвестиционните планове на енергийния сектор чрез определяне на климатичните рискове от гледна точка на тяхната вероятност и последствия		Подобрени инвестиционни планове, взимачи под внимание АИК
		2.1.4 Включване на сезонните прогнози за климата и дългосрочните прогнози за изменението на климата в сезонните и дългосрочните прогнози за търсенето на електрическа енергия (електросистемен оператор и МЕ)		По-голяма точност на прогнозите за търсенето на електрическа енергия и на баланса между търсенето и предлагането
		2.1.5 Включване на устойчивостта към изменението на климата и подобряване на планирането при извънредни ситуации в управлението на инфраструктурата, която подпомага енергийния сектор		Подобрена устойчивост на подпомагашата инфраструктура
	2.2 Разработване на финансови механизми за постигане на устойчивост	2.2.1 Преглед на съществуващите механизми за финансова защита в други страни и оценка на потенциала за прилагане в енергийния сектор в България		Анализ на потенциалните механизми за финансова защита
	3.Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност	Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“		Развитието на устойчиви системи на градски транспорт (мярка 3.1.3 от плана)

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“		Ефективно използване на водните ресурси. Подобряване на водоснабдителната и канализационната мрежи (към мярка 3.2.2 от плана)	Осигуряване на проектиране и изграждане на водностопански системи, позволяващо адаптация към изменението на климата
	Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление (към мярка 3.4.3 от плана)	
Изграждане и експлоатация на енергийната инфраструктура и на алтернативните източници на енергия (към мярка 3.4.2 от плана)			Рентабилно и устойчиво на климата проектиране на нови електрически централи

7.

НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка.

Взети са под внимание механизмите и процедурите, предвидени в Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие.

Системата от индикаторите е неизменна част от цялостния процес на оценка за наблюдение и актуализация на ПИРО, която е основен обективен инструмент за проследяване изпълнението на плана. Изборът на подходящи индикатори се базира на специфичните характеристики на стратегическата част на ПИРО и съвременните методи за наблюдение на стратегическото планиране.

За да се осигури необходимата информация за процеса на наблюдение за всеки индикатор са посочени мерните единици, в които ще се измерва, източниците на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на плана.

Избраните индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението са съпоставими с текущите макроикономически и секторни процеси и са съобразени с общите

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г и, а също така отразяват и спецификата на общината.

Те са сведени до по-малко на брой, отразяващи най-вече основните такива залегнали в по-висшите програмни планове и стратегии. В същото време те са :

- **Конкретни** – ясни са за разбиране и лесни за събиране и обобщаване на специфична информация;
- **Измерими** – за тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде агрегирана достатъчно информация и количествени данни;
- **Достъпни** – има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена;
- **Адекватни** – обосновани са, и подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- **Обвързани са с времето** – на базата на периодична информация, позволяваща сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода 2021-2027 г. Степента на въздействие се отчита количествено.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижение при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област. За част от мерките, свързани с определените в плана приоритетни зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) са определени самостоятелни индикатори, чрез които да се оцени приносът на интервенциите както към развитието на конкретната територия и към развитието на община Дряново.

Индикаторите са организирани около темите за социалното, икономическото и териториалното изграждане. Те измерват напредъка на местната общност, конкурентоспособността на МСП, образованието, изградеността на инфраструктурите, транспорта, състоянието на околната среда, социалната интеграция, бедността и здравния статус на населението.

Предложените индикатори са формулирани така, че измерват промяната в съответния продукт или резултат от изпълнението на плана – в абсолютна стойност (брой, м, кв.м и т.н.) или относителна стойност (в процент изменение). Точността на измерване на прогреса на ПИРО зависи от обективността на базовите стойности на отделните индикатори, които са определени от официалните източници на информация. Определени индикатори не притежават начална стойност, което се дължи или на разминаване в данните от различните източници на информация, или поради все още липсващата система за събиране на данните. Целевите стойности на индикаторите

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

са определени в диапазон в зависимост от степента на изпълнение на заложените проекти. Към момента на изработването на ПИРО икономическите параметри на развитие на община Дряново за следващите седем години са трудни за прогнозиране, а все още не е окончателно изяснен и размерът на финансирането, по различните оперативни програми. Поради това не е възможно да се определи в каква степен ще бъдат изпълнени всички проекти, заложи в плана. За изчисляване на целевите стойности на индикаторите е приет диапазон 30-100 % от заложенния бюджет на плана, което да позволи гъвкавост съобразно реалните възможности за привличане на финансиране извън бюджета на общината. Допълнително прецизиране на целевите стойности на индикаторите може да се направи на един по-следващ етап.

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО НА ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.						
ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ						
Стратегическа цел	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност
	<i>Описание на индикатора</i>	<i>хил. лв., бр., % и др.</i>	<i>НСИ, Общината, Агенция за МСП, Агенция по заетостта и др.</i>	<i>6 мес., 1 год. и</i>	<i>Към началото</i>	<i>Към края</i>
<u>Стратегическа цел 1.</u> „Подем в икономиката“	БВП на човек от населението в реално изражение	лв.	НСИ,ТСБ;	ежегодно	2020 г.-13 510 лв.	2027 г.-18 000 лв.
	Чуждестранни преки инвестиции на глава от населението	лв.	НСИ,ТСБ;	ежегодно	2020 г.-779 лв./човек	2027г.-5 000 лв./човек
<u>Стратегическа цел 2.</u> „Развитие на човешките ресурси“	Коефициент на безработица (15 – 64 навършени години)	%	НСИ,ТСБ;	ежегодно	2020 г.-5.9%	2027 г.-3%
<u>Стратегическа цел 3.</u> „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“	Рехабилитирана/реконструирана на пътна мрежа с регионално и местно значение	км.	НСИ,АПИ;	ежегодно	2020 г.-0 км.	2027 г.-20 км.
	Изградена или рехабилитирана вътрешна водопроводна мрежа в населените места	км.	НСИ,община ;	ежегодно	2020 г.-0 км.	2027 г.-20 км.
ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОДУКТ						
Приоритет, мярка	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Целева стойност	
Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“						

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Мярка 1.1.3 "Насърчаване на предприемачеството и подкрепа за създаване на нови МСП"	Предприятия, получаващи подкрепа	бр.	Община Дряново;	ежегодно	20
Мярка 1.1.4 "Финансиране на стартъпи"	Стартиращи предприятия, които получават подкрепа	бр.	Община Дряново;	ежегодно	20
Мярка 1.1.5 "Развитие на цифровата инфраструктура"	Предприятия, получаващи подкрепа за цифровизиране на своите продукти и услуги	бр.	Община Дряново;	ежегодно	10
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“					
Мярка 1.2.1 "Стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики"	Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации	лв.	Община Дряново;	ежегодно	1 000 000,00
Мярка 1.2.4 "Насърчаване на фирми, реализиращи производствени модели в подкрепа на кръговата икономика"	Домакинства, подкрепяни за използването на интелигентни енергийни мрежи	бр.	Община Дряново;	ежегодно	20
Приоритет 1.3. „Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“					
Мярка 1.3.1 "Придобиване на ключови знания и умения"	Реализирани курсове за професионално обучение	бр.	Частен бизнес;	ежегодно	10
Мярка 1.3.6 "Насочване на образованието и обучението към изграждане на умения и компетентности в съответствие с местния пазар на труда"	Реализирани обучения по предприемачество, подготовка и управление на проекти	бр.	Частен сектор / НПО;	ежегодно	3
Приоритет 1.4. „Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в общината“					
Мярка 1.4.2 "Подкрепа на инициативи за създаване на туристически продукти в областта на селския туризъм"	Туристи/посещения в подпомогнатите обекти	бр.	Община Дряново;	ежегодно	3 000
Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“					
Мярка 1.5.1 "Стимулиране развитието на биодинамичното земеделие и животновъдство"	Създадени биоферми и биопроизводства, вкл. Преработка на земеделска продукция	бр.	ОДЗ;	ежегодно	7
Мярка 1.5.8 "Наблюдение, превенция и борба с пожарите"	Жители, които се ползват от мерки за защита от горски пожари	бр.	Община Дряново;	ежегодно	6 500

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Мярка 1.5.9 "Борба с ерозията, наводненията, неблагоприятните климатични изменения и вредителите"	Жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения и жители, които се ползват от мерки за защита срещу природни бедствия, свързани с климата (различни от наводнения и горски пожари)	бр.	Община Дряново;	ежегодно	6 500
Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“					
Мярка 1.6.1 "Опазване и възстановяване на екосистемите, видовете и генетичното разнообразие.	Изпълнени проекти за опазване на екосистемите, видовете и генетичното разнообразие	бр.	Община Дряново;	ежегодно	3
Мярка 1.6.2 "Укрепване на мрежата от защитени територии и места от Европейската мрежа „Натура 2000“"	Площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване в съответствие с рамката за приоритетни действия	км.	Община Дряново;	ежегодно	50
Приоритет 2.1. „Повишаване на образователното равнище на населението на общината“					
Мярка 2.1.1 "Осигуряване на условия за разширяване на обхвата на предучилищното образование и въвеждане на задължително образование за 4-годишните"	Годишен брой на децата, използващи подобрените условия	бр.	Община Дряново;	ежегодно	30
Мярка 2.1.2 "Осигуряване на достъп до образование за лицата от населени места без функциониращи училища"	Годишен брой на децата, използващи подобрените условия	бр.	Община Дряново;	ежегодно	30
Мярка 2.1.3 "Подкрепа за професионалните и специализирани училища"	Брой училища получили подкрепа	бр.	Община Дряново;	ежегодно	2
Мярка 2.1.10 "Разработване на програми за привличане и задържане на децата в училище"	Брой разработени програми	бр.	Община Дряново;	ежегодно	5
Мярка 2.1.13 "Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти"	Брой проведени обучения	бр.	Община Дряново;	ежегодно	5
Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“					

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Мярка 2.2.3. "Подобряване на материално-техническата база на болниците на територията на общината, както и повишаване на осигуреността им с медицинска апаратура и медицински специалисти"	Годишен брой на лицата, които използват подкрепяните здравни заведения	бр.	Община Дряново;	ежегодно	1 000
Мярка 2.2.7. "Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания и възрастни граждани"	Годишен брой на лицата, които използват социални и интегрирани здравно-социални услуги	бр.	Община Дряново;	ежегодно	1 000
Мярка 2.2.8. "Създаване на други видове социални услуги (за спешно настаняване, ранна интервенция, консултативни за деца и семейства и т.н.)"	Годишен брой на лицата, които използват други видове социални услуги (за спешно настаняване, ранна интервенция, консултативни за деца и семейства и т.н.)	бр.	Община Дряново;	ежегодно	1 000
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“					
Мярка 2.3.3. "Подобряване на знанията на служителите в областта на информационните технологии"	Брой проведени обучения	бр.	Община Дряново;	ежегодно	10
Мярка 2.3.4. "Усвояване на добри практики в повишаване на административния капацитет"	Брой проведени обучения	бр.	Община Дряново;	ежегодно	10
Мярка 2.3.5. "Подобряване на уменията за управление на проекти"	Брой проведени обучения	бр.	Община Дряново;	ежегодно	10
Мярка 2.3.9. "Осигуряване на актуални кадастрални карти и устройствени планове"	Изработени и одобрени кадастрални и устройствени планове за населените места	бр.	Община Дряново;	ежегодно	4
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“					

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Мярка 3.1.2. "Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и привеждането ѝ в съответствие с европейските изисквания"	Дължина на новите и рехабилитирани общински пътища, получили подкрепа	км.	Община Дряново;	ежегодно	10
Мярка 3.1.3. "Изграждане и рехабилитация на вътрешно-уличната мрежа, паркинги и паркоместа"	Жители, които имат достъп до нова или модернизирана инфраструктура в градските райони	бр.	Община Дряново;	ежегодно	1 000
Мярка 3.1.4. "Модернизация на телекомуникационната мрежа и развитие на мрежите за достъп до високоскоростен и свръх-високоскоростен интернетна територията на общината"	Домакинства с абонаменти за ширококолентов достъп до мрежа с много висок капацитет Предприятия с абонаменти за ширококолентов достъп до мрежа с много висок капацитет	бр.	Община Дряново;	ежегодно	500
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“					
Мярка 3.2.2. "Изграждане и реконструкция на ВИК мрежа, ПСОВ и пречиствателни станции за питейна вода"	Жители, свързани към подобрени системи за снабдяване с вода Жители, свързани поне към системи за вторично пречистване на отпадъчни води Загуби на вода	бр., % загуби на количество доставена вода на входа на системата	Община Дряново;	ежегодно	1000, 40%
Мярка 3.2.4. "Премахване на последиците от индустриални и битови замърсявания и тяхното ограничаване"	Жители, които се ползват от мерки по отношение на качеството на въздуха	бр.	Община Дряново;	ежегодно	8 396
Мярка 3.2.5. "Изграждане на специализирана инфраструктура обезпечаваща преработката на смет и отпадъци"	Жители, обслужвани от съоръжения за рециклиране на отпадъци ималки системи за управление на отпадъци	бр.	Община Дряново;	ежегодно	3 000
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“					
Мярка 3.3.1. "Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура "	Ползватели на подкрепяната културна инфраструктура	бр.	Община Дряново;	ежегодно	1 000

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Мярка 3.3.2. "Изграждане на спортни зали/инфраструктури за развитие на професионален спорт, поддържане на открити и закрити спортни площи"	Ползватели на подкрепяната кспортна инфраструктура	бр.	Община Дряново;	ежегодно	1 000
Мярка 3.3.5. "Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в общината"	Туристи/посещения в подпомогнатите обекти	бр.	Община Дряново;	ежегодно	10 000
Мярка 3.3.6. "Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др."	Годишен брой на децата, използващи подкрепяната образователна инфраструктура	бр.	Община Дряново;	ежегодно	1 000
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“					
Мярка 3.4.1. "Изграждане и обновяване на електропреносната мрежа"	Потребители, свързани към енергийни мрежи	бр.	Община Дряново, Агенция по енергийна ефективност;	ежегодно	3 500
Мярка 3.4.2. "Изграждане и експлоатация на енергийната инфраструктура и на алтернативните източници на енергия"	Общо произведена енергия от възобновяеми източници	%	Община Дряново, Агенция по енергийна ефективност;	ежегодно	25%
Мярка 3.4.3. "Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд"	Сгради с подобрена енергийна класификация (жилищни, частни нежилищни, обществени нежилищни)	бр.	Община Дряново;	ежегодно	50

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО

Особено внимание трябва да се отдели на организацията и методите за изпълнението на плана и на програмата, прилагани от съответните органи и звена.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината. За ритмичното наблюдение и изготвянето на междинна и последваща оценка е важно да се разработи и поддържа информационна база данни за целите на ПИРО на община Дряново, която да представлява списък с всички индикатори, на базата, на които периодично да се обновяват текущите им стойности.

Такава база данни следва да се поддържа от общинската администрация и нейните специализирани администрации и отдели. За целта е необходимо активното и регламентирано взаимодействие между общинските звена и представителите на експлоатационните ведомства, териториалните подразделения на националните дирекции, неправителствения и частния сектор. Поддръжката на общинския справочник следва да бъде неразделна част от дейностите по организирането и представянето на годишните доклади за изпълнение на ПИРО, заложен в системата за наблюдение и оценка на плана. Ежегодно следва да се проследява всеки един от индикаторите, като точните стойности на показателите следва да бъдат отразявани в съответните годишни доклади за наблюдение изпълнението на плана. Едновременно с това, общината следва да извършва мониторинг на изпълнението на целите, приоритетите и мерките от ПИРО посредством прилагане на правилата за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на стратегически документи на общинската администрация.

Системата за наблюдение и оценка интегрира индикаторите за измерване на резултатите и въздействието на плана, като ги подрежда в стройна логически обвързана и подчинена система отчитаща изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО.

Планът за интегрирано развитие, както и материалите, свързани с действията на съответните органи по тяхното изработване, одобряване, приемане, изпълнение, наблюдение и оценка, са официална обществена информация, която активно се разпространява през всичките периоди на изпълнение на ПИРО.

8. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА, СЪГЛАСНО УСЛОВИЯТА НА ЧЛ. 32 ОТ ЗРР

Съгласно методическите указания при разработването на ПИРО, може да се извърши предварителна оценка на плана съгласно чл. 32 от ЗРР. Подобна оценка се осъществява успоредно с разработването на ПИРО и съдържа оценка за социалноикономическото въздействие на плана върху развитие на общината и евентуално екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда. Поради изискването инвестиционните проекти за проектните идеи и проектите, включени в ПИРО, да имат законово установените екологични оценки (доколкото такива се изискват), респ. ОВОС, за всеки проект поотделно в ПИРО е приложен *ex post* подход.

На тази основа, при спазване на изискванията на ЗОП, ЗООС и ЗБР и съгласно описаното в Методическите указания на МРРБ извършването на екологична оценка (ЕО)

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

и оценка за съвместимост (ОС) ще се осъществява за всеки проект поотделно доколкото и където е законово изискуемо.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1 – Програма за реализация на ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027 г. описание на предвидените мерки и дейности;

Приложение 1А – Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027 г.;

Приложение № 2 – Индикативна финансова таблица

Програма за реализация на ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027 г. :

описание на предвидените мерки и дейности

Приоритет	Мярка	Дейност/проектна идея*	Кратко описание	Територия/зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие)**	Индикативен бюджет (без ДДС)	Източник на финансиране	Срок за изпълнение	Административна структура (звено в общината), отговорно за реализация на мярката
Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“	Мярка 1.1.2 "Създаване на подходяща инвестиционна среда за привличане на стратегически инвеститори"	Изграждане на индустриална зона - в източната част на град Дряново	Създаването на нова индустриална зона в източната част на град Дряново	Зона 1	8 500 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	60 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“	Мярка 1.1.2 "Създаване на подходяща инвестиционна среда за привличане на стратегически инвеститори"	Изготвяне и цифровизация на кадастрални карти на малките населени места в община Дряново	Проектът цели привличането на нови инвестиции и оптимизиране събираемостта на данъци върху недвижимите имоти. Както и улеснено изпълнение на инфраструктурни проекти и намаляване на имотните измами и спорове.	Община Дряново	250 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	48 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“	Мярка 1.2.1 "Стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики"	Дигитализация на музейни, библиотечни и читалищни фондове	Проектът ще допринесе за съхраняване на културно-исторически ценности и експониране по съвременен начин, достигане до нови публики, използване на създадените дигитални ресурси с образователна и маркетингова цел.	Зона 3	500 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	Мярка 1.5.9 "Борба с ерозията, наводненията, неблагоприятните климатични изменения и вредителите."	Превенция на риска от наводнения на територията на община Дряново	Изграждане подпорни стени и почистване на речни корита. Съвместно с Община Трявна за река Тревненска/Дряновска и с община Габрово за река Янтра	Община Дряново	1 200 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	72 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“	Мярка 2.2.7 Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания и възрастни граждани	Създаване и поддържане на Център за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични разстройства и умствена изостаналост	Създаването на центъра ще допринесе за по-доброто интегриране на потребителите на комплекса за социални услуги за лица с психични разстройства	Община Дряново	1 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“	Мярка 2.2.7 Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания и възрастни граждани	Изграждане на комплекс за социални услуги за лица с психични разстройства.	Комплексът ще поеме потребителите надомно за възрастни с психични разстройства - с. Радовци след закриването му. Ще запази и увеличи работните места на заетите в дома.	Община Дряново	4 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“	Мярка 2.3.1 "Дигитализация на административни услуги и създаване и усъвършенстване на нови форми на административно обслужване -e-правление и др "	Ефективно електронно управление в Община Дряново	Разширяване на предлаганите електронни административни услуги	град Дряново	350 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“	Мярка 3.1.2 "Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и приведането ѝ в съответствие с европейските изисквания"	Рехабилитация на пътнича от общинската улична мрежа	Възстановяване на пътна настилка, маркировка, знаци, тротоари, организация на движението.	Община Дряново	20 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“	Мярка 3.2.2 "Изграждане и реконструкция на ВИК мрежа, ПСОВ и пречиствателни станции за питейна вода"	Рехабилитация и подмяна на водопроводи	Подобряване на достъпа до питейна вода на жителите от малките населени места в Община Дряново. Община Дряново ще проектира, трасира изгради нов водопровод до населени места с проблеми с водоснабдяването	Община Дряново	10 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“	Мярка 3.2.2 "Изграждане и реконструкция на ВИК мрежа, ПСОВ и пречиствателни станции за питейна вода"	Изграждане на ПСОВ	Изграждане на градска пречиствателна станция за отпадни води	Община Дряново	25 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.1 „Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура“	Реставрация на сгради паметници на културата	Проектът предвижда реставрация и мерки за социализация на сгради, които са недвижима културна ценност с цел запазване на местното културно-историческо наследство и развитието на културен туризъм	Зона 3	5 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.1 „Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура“	Изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи експотеки и туристически маршрути в община Дряново	Проектът има за цел развитие на екотуризма, който е определящ профил за Старопланинския туристически район и утвърждаването на община Дряново като устойчива туристическа дестинация, с условия за по-дълъг престой на туристите	Зона 2	400 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.1 Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура	Подобряване на материално техническата база на културната инфраструктура	Развитие на културната инфраструктура в община Дряново чрез обновяване и модернизация на Културния дом	Зона 3	2 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	48 месеца	Секретар на Община Дряново, Дирекции ИХП и АСОС, Главен архитект
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.1 Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура	Подобряване на материално техническата база на културната инфраструктура	Реконструкция, ремонт и обновяване, внедряване на мерки за енергийна ефективност в читалищните сгради в община Дряново	Зона 3	2 200 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	48 месеца	Секретар на Община Дряново, Дирекции ИХП и АСОС, Главен архитект
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.6 Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлооснабдяване, газоснабдяване и др	Подобряване на материално техническата база на общинските училища.	Мярката цели изграждане на интерактивни кабинети, ресурсни кабинети, ремонт на спортни площадки, физкултурни салони и други в общинските училища на територията на Общината.	Община Дряново	750 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	48 месеца	Секретар на Община Дряново, Дирекции ИХП и АСОС, Главен архитект

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.6 Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.	Подобряване на материално техническата база на ДГ Детелина.	Мярката има за цел подобряване на материално техническата база не само на ДГ Детелина, но и на база Иглика, и базата в Царева Ливада.	град Дряново	1 250 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране / Собствено финансиране	48 месеца	Секретар на Община Дряново, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Мярка 3.4.3 Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд, улично и парково осветление	Енергийно ефективно осветление в община Дряново	Енергийно ефективно осветление в община Дряново. Мярката цели да бъде подменено съществуващото улично осветление със съвременни, интелигентни LED тела, с възможност за управление на потреблението на ел. енергия и осветеността.	Община Дряново	1 000 000,00 лв.	Външен донор	36 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Мярка 3.4.3 Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд, улично и парково осветление	Енергийна ефективност и обновяване на еднофамилни и многофамилни жилищни сгради	Изпълнение на мерки за енергийна ефективност и обновяване на жилищни сгради	Община Дряново	10 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране / Собствено финансиране	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Мярка 3.4.3 "Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление"	Ремонт фасади, вътрешен ремонт и вертикална планировка на съществуваща административна сграда в с. Ганчовец	Полагане на топлоизолация на фасадите, подмяна на улици, водосточни тръби, нова дограма, вътрешен ремонт на помещенията, нови сл., ВиК и отоплителни инсталации, вертикална планировка	с. Ганчовец	287 784,38 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране / Собствено финансиране	48 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	Мярка 3.5.1 Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)	Ремонт и обновяване на площадно пространство в гр. Дрянов	Обновяване и модернизация на градската среда в Община Дряново с извършване на реконструкция и ремонтни дейности на територията на Централното площадно пространство в град Дряново.	гр. Дряново	1 100 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	60 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	Мярка 3.5.1 Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)	Изграждане на пешеходна и велоалея от моста на Колно Фичето до Дряновския манастир	Изграждане на пешеходна и велоалея от моста на Колно Фичето до Дряновския манастир	Зона 2	1 500 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	48 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	Мярка 3.5.1 Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)	Изграждане на покрит пазар за местни производители.	Към момента веднъж седмично се организира пазар за местни и регионални производители. Мероприятието се провежда на територията на две улици в гр. Дряново. Дейността предвижда изграждане на покрит комплекс съгласно всички санитарни изисквания.	гр. Дряново	2 500 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	48 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	Мярка 3.5.1 Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)	Обновяване на ключови обществени сгради в град Дряново	Обновяване на сгради на държавното управление на местно ниво - РУ - Дряново, Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението", Районна пощенска станция	гр. Дряново	3 000 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	72 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	Мярка 3.5.1 Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)	Изграждане на детски площадки	Изграждане на съвременни детски площадки, отговарящи на всички изисквания за безопасност и насърчаващи физическото и умствено развитие на децата	гр. Дряново	700 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	60 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	Мярка 3.5.1 Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)	Ремонт и рехабилитация на пешеходната зона в град Дряново	Проектът предвижда ремонт и рехабилитация на пешеходната зона в град Дряново	Зона 2	3 500 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	60 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
Приоритет 3.5. „Развитие на селищна инфраструктура“	Мярка 3.5.2 "Изпълнени проекти за изграждане и обновяване здравната и социалната инфраструктура"	Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги	Проектът предвижда създаване на дневни центрове и центрове за грижа и предоставяне на услуги в тях	Зона 1	1 892 000,00 лв.	Структурни фондове на ЕС / Национално финансиране	48 месеца	Главен Архитект, Дирекции ИХП и АСОС
<p>* Възможно е една мярка да включва само една дейност и тогава мярката и дейността съпадат. Различни дейности и проектни идеи се посочват само в случай на комплексни мерки, които се осъществяват чрез повече от една дейност.</p> <p>**Посочва се дали съответната мярка ще се осъществява само на територията на определена зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие), в друга територия извън зоните или на цялата територия на общината. В случай че мярката ще се реализира в приоритетна зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие) се посочва само наименование/номер на зоната</p>								

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приложение № 1А

**Индикативен списък на важни за общината проекти,
 включени в ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027 г.**

		Проекти	Проектна готовност	Индикативен срок на изпълнение (месеци)	Общ индикативен бюджет на проектната идея (в хил. лв.)	Допълнителна информация
Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“	Мярка 1.1.2 "Създаване на подходяща инвестиционна среда за привличане на стратегически инвеститори"	Изграждане на индустриална зона - в източната част на град Дряново	предпроектна готовност	24 месеца	8 500 000,00 лв.	Създаването на нова индустриална зона в източната част на град Дряново
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“	Мярка 1.2.1 "Стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики"	Изготвяне и цифровизация на кадастрални карти на малките населени места в община Дряново	предпроектна готовност	48 месеца	250 000,00 лв.	Проектът цели привличането на нови инвестиции и оптимизиране събираемостта на данъци върху недвижимите имоти. Както и улеснено изпълнение на инфраструктурни проекти и намаляване на имотните измами и спорове.
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“	Мярка 1.2.3 "Развитие на информационните и комуникационни технологии и online услугите"	Дигитализация на музейни, библиотечни и читалищни фондове	предпроектна готовност	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	500 000,00 лв.	Проектът ще допринесе за съхраняване на културно-исторически ценности и експониране по съвременен начин, достигане до нови публики, използване на създадените дигитални ресурси с образователна и маркетингова цел.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	Мярка 1.5.9 "Борба с ерозията, наводненията, неблагоприятните климатични изменения и вредителите."	Превенция на риска от наводнения на територията на община Дряново	предпроектна готовност	72 месеца	1 200 000,00 лв.	Изграждане подпорни стени и почистване на речни корита. Съвместно с Община Трявна за река Тревненска/Дряновска и с община Габрово за река Янтра
Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“	Мярка 2.2.7 "Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания и възрастни граждани" и Мярка 2.2.8 "Създаване на други видове социални услуги (за спешно настаняване, ранна интервенция, консултативни за деца и семейства и т.н.)"	Създаване/реформиране на социални услуги на територията на община Дряново	предпроектна готовност	Проектът ще се изпълнява през целия период на ПИРО	5 000 000,00 лв.	Създаване/реформиране на социални услуги на територията на община Дряново
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“	Мярка 2.3.1 "Дигитализация на административни услуги и създаване и усъвършенстване на нови форми на административно обслужване -e-правление и др "	Ефективно електронно управление в Община Дряново	предпроектна готовност	Проектът ще се изпълнява през целия период на ПИРО	350 000,00 лв.	Разширяване на предлаганите електронни административни услуги
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“	Мярка 3.1.2 "Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и привеждането ѝ в съответствие с европейските изисквания"	Рехабилитация на пътища от общинската улична мрежа	предпроектна готовност	Проектът ще се изпълнява през целия период на ПИРО	20 000 000,00 лв.	Възстановяване на пътна настилка, маркировка, знаци, тротоари, организация на движението.
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“	Мярка 3.2.2 "Изграждане и реконструкция на ВИК мрежа, ПСОВ и пречиствателни станции за питейна вода"	Рехабилитация и подмяна на водопроводи	предпроектна готовност	36 месеца	10 000 000,00 лв.	Рехабилитация и подмяна на ВиК-мрежата
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“	Мярка 3.2.2 "Изграждане и реконструкция на ВИК мрежа, ПСОВ и пречиствателни станции за питейна вода"	Изграждане на ПСОВ	предпроектна готовност	24 месеца	25 000 000,00 лв.	Изграждане на градска пречиствателна станция за отпадни води

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.1 „Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура“	Реставрация на сгради паметници на културата	на различни етапи на проектиране	60 месеца	5 000 000,00 лв.	Проектът предвижда реставрация и мерки за социализация на сгради, които са неджвивима културна ценност с цел запазване на местното културно-историческо наследство и развитието на културен туризъм
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.1 „Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура“	Изграждане на нови и рехабилитация на съществуващи екопътеки и туристически маршрути в община Дряново	предпроектна готовност	48 месеца	400 000,00 лв.	Проектът има за цел развитие на екотуризма, който е определящ профил за Старопланинския туристически район и утвърждаването на община Дряново като устойчива туристическа дестинация, с условия за по-дълъг престой на туристите
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.6 Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др	Подобряване на материално техническата база на общинските училища.	предпроектна готовност	48 месеца	750 000,00 лв.	Мярката цели изграждане на интерактивни кабинети, ресурсни кабинети, ремонт на спортни площадки, физкултурни салони и други в общинските училища на територията на Общината.

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	Мярка 3.3.6 Подобряване на общинската образователна инфраструктура включително внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура, включващи топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.	Подобряване на материално техническата база на ДГ Детелина.	Мярката има за цел подобряване на материално техническата база не само на ДГ Детелина, но и на база Иглика, и базата в Царева Ливада.	48 месеца	1 250 000,00 лв.	Мярката има за цел подобряване на материално техническата база не само на ДГ Детелина, но и на база Иглика, и базата в Царева Ливада.
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Мярка 3.4.3 Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд, улично и парково осветление	Енергийно ефективно осветление в община Дряново	Енергийно ефективно осветление в община Дряново. Мярката цели да бъде подменено съществуващото улично осветление със съвременни, интелигентни LED тела, с възможност за управление на потреблението на ел. енергия и осветеността.	36 месеца	1 000 000,00 лв.	Енергийно ефективно осветление в община Дряново. Мярката цели да бъде подменено съществуващото улично осветление със съвременни, интелигентни LED тела, с възможност за управление на потреблението на ел. енергия и осветеността.
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Мярка 3.4.3 "Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление"	Енергийна ефективност и обновяване на еднофамилни и многофамилни жилищни сгради	предпроектна готовност	Проектът ще се изпълнява през целият период на ПИРО	10 000 000,00 лв.	Изпълнение на мерки за енергийна ефективност и обновяване на жилищни сгради
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	Мярка 3.4.3 "Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление"	Ремонт фасади, вътрешен ремонт и вертикална планировка на съществуваща административна сграда в с. Ганчовец	Пълна проектна готовност	48 месеца	287 784,38 лв.	Полагане на топлоизолация на фасадите, подмяна на улици, водосточни тръби, нова дограма, вътрешен ремонт на помещенията, нови ел., ВиК и отоплителни инсталации, вертикална планировка

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	Мярка 3.5.1 "Изпълнени проекти за благоустрояване на селищната среда (площади, рехабилитация на съществуващите градски паркове и градини, инфраструктура в жилищни квартали и др.)"	Обновяване на ключови обществени сгради в град Дряново	предпроектна готовност	72 месеца	3 000 000,00 лв.	Обновяване на сгради на държавното управление на местно ниво - РУ - Дряново, Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението", Районна пощенска станция
Приоритет 3.5. „Развитие на селищна инфраструктура“	Мярка 3.5.1 "Изпълнени проекти за благоустрояване на селищната среда (площади, рехабилитация на съществуващите градски паркове и градини, инфраструктура в жилищни квартали и др.)"	Изграждане на детски площадки	предпроектна готовност	60 месеца	700 000,00 лв.	Изграждане на съвременни детски площадки, отговарящи на всички изисквания за безопасност и насърчаващи физическото и умствено развитие на децата
Приоритет 3.5. „Развитие на селищна инфраструктура“	Мярка 3.5.1 "Изпълнени проекти за благоустрояване на селищната среда (площади, рехабилитация на съществуващите градски паркове и градини, инфраструктура в жилищни квартали и др.)"	Ремонт и рехабилитация на пешеходната зона в град Дряново	Пълна проектна готовност	60 месеца	3 500 000,00 лв.	Проектът предвижда ремонт и рехабилитация на пешеходната зона в град Дряново
Приоритет 3.5. „Развитие на селищна инфраструктура“	Мярка 3.5.2 "Изпълнени проекти за изграждане и обновяване здравната и социалната инфраструктура"	Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – Етап 2 – предоставяне на новите услуги	предпроектна готовност	18 месеца	1 892 000,00 лв.	Проектът предвижда създаване на дневни центрове и центрове за грижа и предоставяне на услуги в тях
				Общ индикативен бюджет на всички проекти	98 579 784,38 лв.	

ОБЩИНА ДРЯНОВО
ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Приложение № 2

ПИРО НА ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Период	Собствени средства - Общински бюджет	Отн. дял (%)	Републикански бюджет	Отн. дял (%)	Средства от ЕС	Отн. дял (%)	Други източници	Отн. дял (%)	ОБЩО в лв.	ОБЩО в отн. дял (%)
2021 - 2027										
Приоритет 1.1	85 800,00 лв.	1%	2 917 200,00 лв.	34%	5 577 000,00 лв.	65%	0,00 лв.	0%	8 580 000,00 лв.	100%
Приоритет 1.2	6 700,00 лв.	1%	194 300,00 лв.	29%	435 500,00 лв.	65%	33 500,00 лв.	5%	670 000,00 лв.	100%
Приоритет 1.3	1 000,00 лв.	1%	29 000,00 лв.	29%	65 000,00 лв.	65%	5 000,00 лв.	5%	100 000,00 лв.	100%
Приоритет 1.4	1 000,00 лв.	1%	29 000,00 лв.	29%	65 000,00 лв.	65%	5 000,00 лв.	5%	100 000,00 лв.	100%
Приоритет 1.5	12 000,00 лв.	1%	348 000,00 лв.	29%	840 000,00 лв.	70%	0,00 лв.	0%	1 200 000,00 лв.	100%
Приоритет 1.6	1 000,00 лв.	1%	29 000,00 лв.	29%	70 000,00 лв.	70%	0,00 лв.	0%	100 000,00 лв.	100%
Приоритет 2.1	1 000,00 лв.	1%	4 000,00 лв.	4%	95 000,00 лв.	95%	0,00 лв.	0%	100 000,00 лв.	100%
Приоритет 2.2	50 000,00 лв.	1%	200 000,00 лв.	4%	4 750 000,00 лв.	95%	0,00 лв.	0%	5 000 000,00 лв.	100%
Приоритет 2.3	3 500,00 лв.	1%	14 000,00 лв.	4%	332 500,00 лв.	95%	0,00 лв.	0%	350 000,00 лв.	100%
Приоритет 3.1	200 000,00 лв.	1%	5 800 000,00 лв.	29%	14 000 000,00 лв.	70%	0,00 лв.	0%	20 000 000,00 лв.	100%
Приоритет 3.2	350 000,00 лв.	1%	10 150 000,00 лв.	29%	24 500 000,00 лв.	70%	0,00 лв.	0%	35 000 000,00 лв.	100%
Приоритет 3.3	120 000,00 лв.	1%	3 480 000,00 лв.	29%	8 400 000,00 лв.	70%	0,00 лв.	0%	12 000 000,00 лв.	100%
Приоритет 3.4	112 877,84 лв.	1%	3 273 457,47 лв.	29%	7 901 449,07 лв.	70%	0,00 лв.	0%	11 287 784,38 лв.	100%
Приоритет 3.5	141 920,00 лв.	1%	4 115 680,00 лв.	29%	9 934 400,00 лв.	70%	0,00 лв.	0%	14 192 000,00 лв.	100%
ОБЩО	1 086 797,84 лв.		30 583 637,47 лв.		76 965 849,07 лв.		43 500,00 лв.		108 679 784,38 лв.	